

Na Soški cesti umrl 19-letni voznik

Visoka napetost v železarni:
sindikati oklicali in preklicali stavko

Pogovor z Danilom
Slokarjem
o polemikah
v Severni ligi in
perspektivah
stranke

Ministrstvo nagradilo kreativnost
goriske večstopenjske šole

Primorski dnevnik

S&P,
lisica
ki straži
kurnik

DUŠAN UDovič

Od devetih evropskih držav, ki jim je ameriška bonitetna hiša Standard & Poor's znižala oceno je, vsaj po reakcijah, v največjem alarmu Francija, čeprav njen gospodarski položaj ni med najbolj zaskrbljujočimi in je dolej izgubila le točko. Vendar je udarec težak, zlasti za imidž Sarkozyja, ki se pripravlja na skorajšnje predsedniške volitve. A čeprav ta podrobnost v celotni zgodbji bonitetnih ocen izgleda stranskega pomena, vendarle še enkrat dokazuje, da se pod težo ocen bonitetnih hiš lahko majajo vlade in pozicije državnikov.

Šibitev Francije pa pomeni predvsem napad na državo, ki je skupaj z Nemčijo nosilkos glavne osi za reševanje evra in dolžniške krize evropskih držav. Za vse druge države je bilo znižanje bonitetne ocene bolj ali manj pričakovano. Hkrati postaja iz dneva v dan bolj jasno, da je pod udrom vsa Evropa, kajti takšne potese ameriških bonitetnih hiš so vse prej kot v pomoč njenim prizadevanjem, da najde izhod iz skrajno kočljivega položaja. Gre torej za neprkrit napad na skupno evropsko valuto in obenem na Evropo, ki vendar kaže znamenja zavesti o potrebi po skupni rasti, tako gospodarski kot politični. Torej mora vsa Evropa biti sposobna najti način, da ustrezno reagira. Ali bo tega tudi res sposobna, ali se bo prej sesula, je sedaj glavno vprašanje.

Nobena skrivnost ni, da ob krizah mnogi špekulantni bogati, negativne ocene ameriških bonitetnih hiš pa povzročajo pozamezni državam dodatno ogromno škodo, saj jih uvrščajo med nezanesljive in tako odvračajo od njih kapitale in investitorje. Obenem se je treba vprašati, kakšne rezultate ima in kaktere interes zastopa Standard & Poor's kot najmočnejša bonitetna hiša, ko se pri svojih ocenah obnaša kot bi bila delfski orakel. To, kar naj bi bil v kapitalistični ureditvi nekakšen nepričrinski arbitrer, je v resnicu multinacionalka, finančni subjekt s poslovnostjo v lasti gigantov finance z razvejanimi kapitalskimi interesi v številnih sektorjih. Ob makroskopskih napakah, ki jih je zagrešila ta bonitetna hiša, ko je s tragičnimi posledicami za milijone ljudi še tik pred propadom delila visoke ocene podjetjem, kot so bila Enron in Parmalat, bi se morali najmanj zamisliti. In bi najbrž prišli do zaključka, da so S&P in podobne hiše del problema, ne pa njegove rešitve. Zanesljivosti se nanje je kot dati lisici stražiti kurnik, bi se reklo po našem.

ITALIJA - Tragedija med križarjenjem ladje Costa Concordia

Mrtvi in poškodovani v brodolому bele ladje

Pred toskansko obalo so se utopili trije ljudje - Aretirali kapitana

GROSSETO - Pred toskansko obalo se odigrala ena največjih nesreč v zgodovini italijanske turistične plovbe. Čudovita bela ladja Costa Concordia, ki je bila zgrajena v ligurijski ladjedelnici Fincantieri leta 2006, je v petek zvečer nasedla na čeri pri otoku Giglio in se v razparanim bokom nagnila za 80 stopinj (na posnetku Ansa). Najboljboleče pa je dejstvo, da so pri tem izgubili življenje trije ljudje - dva francoska potnika in član posadke iz Peruja -, približno 40 pa jih je poškodovanih. Od 4229 ljudi na krovu jih še vedno pogrešajo nekaj deset, iskanje s potapljači pa so morali sinoči zaradi teme prekiniti in ga bodo nadaljevali danes.

Medtem so preiskovalci zaslišali kapitana, ki se je izgovarjal, da je ladja nasedla na čreh, ki niso označene za navtičnih zemljevidih. Očitno njegov zagovor ni bil prepričljiv, zato so ga zvečer skupaj z drugim poveljnikom aretirali. Reševalna akcija je trajala šest ur, nekateri potniki pa so trdili, da osebje na ladji ni bilo pripravljeno za nujno ukrepanje. Ladjo so medtem oskrbeli pred izpuštom goriva v morje.

O morebitnih vzrokih nesreč smo se pogovarjali s kapitanom Marcom Sullijem.

Na 2. strani

MARIBOR - Sinoči se je uradno začela Evropska prestolnica kulture 2012

Nad 1000 kulturnih dogodkov

Na slavnostnem odprtju tudi predsednik države in evropska komisarka za kulturo - EPK največji kulturni projekt v samostojni Sloveniji

MARIBOR - Z otvoritveno slovesnostjo na trgu Leona Štukla se je sinoči v Mariboru tudi uradno začela Evropska prestolnica kulture (EPK) 2012. Rdeča nit prireditve, ki je potekala pod sloganom Zavrtimo skupaj, je bilo potovanje otroka v svetlobe skozi partnerska mesta. Potovanje je doseglo vrhunc z otrokovim prihodom v Maribor.

Slavnostni govornik, predsednik Danilo Türk, je Maribor označil kot evropsko in slovensko prestolnico kulture, kot mestost, do koder se kulturna sporočila širijo po vsej državi in po vsej Evropi. Sinočni večer pa kot trenutek, s katerim Maribor stopeva v novo fazo svojega razvoja.

Na 3. strani

OPČINE - Načrt za krepitev dalnovoda

Brez obvestila posegli na zemljiščih

OPČINE - Delavci družbe Terna so pred dnevi izvedli nov poseg na jurskem zemljišču za krepitev dalnovoda Tržič-Padriče, ne da bi o tem predhodno obvestili lastnikov, v tem primeru Jusa Općine. V prisotnosti gozdnih straž in organov javne varnosti so namreč v torek odstranili ključavnice ob vhodu na pašnik Šikovca, ki leži ob državni cesti, ki Općine povezuje z bivšim mejnim prehodom Fernetiči in nato s Sežano. Podoben poseg so opravili tudi na nekem zasebnem zemljišču.

Dogodek so na včerajšnji dovoljanski tiskovni konferenci pred

vhodom na pašnik ostro obsodili predstavniki openskega jusa, Agrarna skupnost v tržaški pokrajini, vse-državne konzulte za skupno lastnino in Odbora za življenje podeželske Furjanije, ki so skupaj z deželnim svetnikom Igorjem Gabrovcem početje družbe Terna označili za nezakonito, ostre besede pa so letele tudi na račun dejavnih uprave, ki naj bi bila podrejena temu podjetju. Prav tako so zahvalili, naj tržaški prefekt sklice pogajalsko omizje, v spremstvu pripadnikov gozdne straže in karabinjerjev pa so si tudi ogledali prioritča posegov.

Na 4. strani

NEDELJA, 15. JANUARJA 2012

št. 12 (20.335) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v nas Zakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasušnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

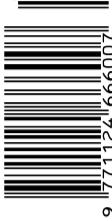
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVIN

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

TRAGEDIJA NA MORJU - Pred toskansko obalo nasedla bela velikanka Costa Concordia

Trije mrtvi in več deset poškodovanih Pogrešajo še najmanj 40 brodolomcev

Bilo je kot na Titanicu, pravijo potniki - Kapitana aretirali - Na ladji je bilo 4229 potnikov in članov posadke

PORTO SANTO STEFANO - Tragedija pred toskansko obalo, ki je morda terjala tudi več deset človeških življenj. Pred otokom Giglio je namreč v petek zvečer nasedla ladja za križarjenje Costa Concordia, na kateri je bilo 3200 potnikov in tisoč članov posadke, skupaj več kot 4200 ljudi. Do včeraj zvečer je bilo uradno ugotovljeno, da so umrle oziroma se utopile tri osebe - dva francoska turista in član posadke iz Peruja -, okrog 70 ljudi je poškodovanih, drugih približno 40 pa jih po 24 urah še pogrešajo. Prefekt v Grossetu je sicer sinčič zanikal govorice, po katerih naj bi bili pogrešani ujeti na ladji in zelo verjetno mrtvi. Iskanje pogrešanih pa je potekalo tako v morju okrog relikta kot v zalitih prostorih ladje.

Evakuacija je trajala več kot šest ur, potniki pa jo primerjajo s tistim, kar se je nekoč dogajalo na Titanicu. Po prvih obtožbah je celo kapitan zapustil ladjo v trenutku, ko je bilo na njej še veliko potnikov. Francesco Schettino, ki je upravljal 290 metrov dolgo belo velikanko, je bil dolgo na zaslišanju, zvečer pa so ga aretirali skupaj z drugim častnikom. Osumljen je povzročiti hude nesreče, nenamernega uboja več ljudi in zapustite ladje preden so bili rešeni vsi potniki. Na zasišanju se je zagovarjal, da je ladjski bok razparala čer, ki ni označena na navtičnih zemljevidih, in da je zato skušal vpluti v pristanišče na otoku Giglio. Ladja je sicer plula iz Civitavecchie, zadnje postaje 8-dnevnega križarjenja po zahodnem Sredozemlju, v izhodno pristanišče Savono.

Vzrok brodoloma sicer še ni znan, vendar vse kaže, da je šlo za človeško napako. Težko bi jo namreč povzročila okvara, saj je ladja, ki je bila splavljena leta 2006 v ladjedelnici Fincantieri v Sestri Levanteju, visoko tehnološko opremljena, vključno s sofisticiranimi varnostnimi napravami. Ladja se je ob nesreči močnoagnila, za 80 stopinj, kar je zelo oteževalo reševanje potnikov, na njenem boku pa je zazevala več kot 50 metrov dolga razpoka.

Na ladji je bilo v času nesreče 4229 potnikov in članov posadke. Med 3126 pot-

Nasedla velikanka; spodaj levo skoraj sto metrov dolga luknja, ki je zazevala v trupu ladje; spodaj desno reševalci z brodolomci

ANSA

niki iz 65 različnih držav je bilo po podatkih družbe Costa Crociere največ Italijanov, 989, 569 je bilo Nemcov, 462 Francov, po več kot sto Špancev, Američanov, Hrvatov in Rusov, 74 Avstrijev, 60 Švicarjev, po 46 Brazilcev in Japoncev. Poleg tega je bilo na ladji v času nesreče 1013 članov posadke, prav tako različnih narod-

nosti. Med italijanskimi potniki sta bila tudi dva iz Furlanije-Julijskih krajine.

Costa Concordia je bila na križarjenju po zahodnem Sredozemlju. Izplula je iz pristanišča Savona, nato pa se ustavila v Marseille, Barceloni, Palmi de Mallorca, Tunisu, Palermu in Civitavecchie za ogled Rima.

INTERVJU - Kapitan Marco Sulli-Sulčič

»Na italijanskih kartah so označene prav vse čeri«

Kapitan Marco Sulli Sulčič KROMA

TRST - Vprašanje, ki se je ves dan pojavljalo v medijih, predvsem pa v pogovorih med »navadnimi ljudmi«, je bilo: kako je mogoče, da se leta 2012 priperi takata nezgoda? Da ena tistih ladij za križarjenje, ki veljajo za nepotopljive, zadeje v morske čeri?

Odgovor smo poskusili poiskati pri Marcu Sulliju - Sulčiču, kapitanu v pokolu, ki je velik del svojega življenja preživel na morju, saj je na krovu raznih ladij, predvsem mogočnih tankerjev, preplul dobršen del sveta.

Informacije o brodolому ladje Costa Concordia so bile včeraj popoldne nenatančne, kapitan Francesco Schettino je bil še na prostosti (zvečer so ga aretirali in odpeljali v zapor v Grossetu). Kapitan Sulčič, Križan po rodu, ki danes živi v Fari na Goriškem, je med našim telefonskim pogovorom nekajkrat ponovil, da se mu vsa zadeva zdi »strančno čudnina« in da se take stvari danes ne bi smelete zgoditi. »Govorijo o človeški napaki, ampak na tako odgovornih mestih bi morali biti pametni ljudje. Ne morem verjeti, da bi bili nesposobni ...«

Ladje so opremljene vsaj z dvema radarjem, ki posadko opozarjajo na oddaljenost od obale. Poleg tega so na radarje priklopljeni še številni instrumenti, ki priomorejo k varni plovbi. »Obvezne so tudi rezervne baterije, ki v primeru okvare na električnem sistemu poganjajo radar, krmilo in telefon.«

Tistega, kar je pod vodo, radarji ne zaznajo: kapitan velikanke Costa Con-

cordia je izjavil, da tistih nesrečnih čerri v bližini otoka Giglio na navtičnih kartah ni bilo. »To pa se mi zdi nemogoče, italijanske pomorske karte so zelo načrtne, na njih so označene vse čeri.«

Sulčiču se tudi zdi čudno, da je ladja plula tako blizu obale. Prav tako pa, da se je prevrnila na bok. »Po brodolому Titanica so začeli ladje graditi tako, da se ne bi prevrnile. Neprepustni predelki (it. compartimenti stagni) bi morali zdržati, voda ne bi smela prodreti v vse prostore in prevrniti ladje.«

Po njegovem mnenju se je kapitan vsekakor pravilno odločil, ko je, potem ko je zadel v čeri, ladjo skušal čim bolj približati obali otoka. »Reševanje sredi morja bi bilo veliko težje.« Končni obračun pa neprimerno hujši ... (pd)

ITALIJA-VATIKAN Monti in papež o reševanju krize evra

RIM - Italijanski premier Mario Monti je bil včeraj na uradnem obisku v Vatikanu, kjer je imel 25 minut zašibnega pogovora s papežem Benediktom XVI., nato pa se je še približno eno uro pogovarjal z državnim sekretarjem papeške države kardinalom Tarcisijom Bertonejem.

Monti in papež sta si ob tej priložnosti izmenjala darove, sodeč po tistem, kar je uspelo ujeti pozornim ušesom navzočih kronistov, pa sta se državnika pogovarjala predvsem o krizi evra in o vlogi Nemčije in Italije v njej. »Predsednik, vi ste bili pravkar v Nemčiji, v Berlinu,« so bile prve papeževe besede po pozdravu na vratih vatikanske knjižnice, Monti pa mu je odgovoril: »Da. Vreme je bilo slablo, klima pa dobra.« Benedikt XVI. je glede aktualnih problemov dejal, da je treba »gojiti upanje« in Montija pohvalil: »Vi ste dobro začeli v tako težki, skoraj nerešljivi situaciji.«

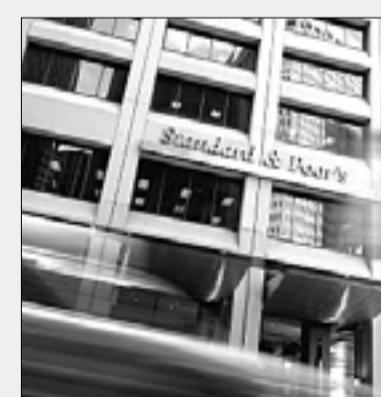
S&P - Po znižanju bonitetnih ocen

Države območja evra bodo nadaljevale reforme

BRUSELJ - Več članic območja evra se je odzvalo na petkovno znižanje bonitetnih ocen s strani agencije Standard & Poor's. Nekatere, med njimi Italija, so izrazile odločenost nadaljevati reforme. Ponekod, denimo v Španiji, Avstriji in Franciji pa so se okreple kritike na račun vlad. Evropskega komisarja Michela Barnierja je znižanje presestilo, ker je S&P bonitetne ocene znižal v času, ko unija zaostruje proračunska pravila. Vodja evroskupine Jean-Claude Juncker pa je sporočil, da je območje evra odločeno ohraniti bonitetno oceno AAA za začasni mehanizem za stabilnost evra (EFSF).

Po besedah francoškega premierja Françoisa Fillona je bilo znižanje bonitetne ocene pričakovano in da ga ne bi smeli »niti dramatizirati niti podcenjevati«. Socialist Francoise Hollande, ki velja za največjega tekmeca sedanjega francoškega predsednika na prihajajočih predsedniških volitvah, pa je dogodek izkoristil za kritiko Sarkozyja.

Nemški finančni minister Wolfgang Schaeuble je branil gospodarsko šibkejšo sosedo Francijo, ki da je »na pravi poti«, in dodal, da bo načrtovani fiskalni paket stabiliziral javne finance držav območja evra in pomagal k obnovitvi in ohranitvi zaupanja trgov. Nemška kanclerka Angela Merkel pa je prepričana, da znižanje bonitetnih ocen članic območja evra predstavlja »odaten pritisak, da je treba proračune v teh državah kimalu znova postaviti na no-

ge. »Zdaj moramo čim prej uresničiti fiskalni pakt,« je dejala Merklova, ki je odločitev S&P sicer ni presenetila. Ob tem je poudarila, da se je za znižanje bonitetnih ocen odločila le ena od treh vodilnih bonitetnih agencij.

Iz Rima so sporočili, da so po znižanju bonitetne ocene še bolj odločeni nadaljevati reforme v boju proti dolžniški krizi, medtem ko se je avstrijska vlada znova zavzela za to, da biomejte dolga zapisali v uстав. Španska vlada je v odzivu na znižanje bonitetne ocene države sporočila, da se poteze S&P »zaveda«, a da je zanjo kriva prejšnja vlada Zapatera, saj je Rajoyeva vlada na oblasti prišla še 21. decembra. Portugalske oblasti pa so sporočili za javnost zapisale, da ocena bonitetne agencije ne odraža realne slike v državi, saj S&P ni upošteval prizadevanj vlade za izboljšanje finančnega stanja države.

MARIBOR - Sinoči otvoritvena slovesnost Evropske prestolnice kulture 2012

Na startu največji kulturni projekt v zgodovini samostojne Slovenije

Predsednik države Danilo Türk spomnil na misel Luisa Adamiča, da je kultura najmočnejša industrija slovenskega naroda

MMARIBOR - Z otvoritveno slovesnostjo na trgu Leona Štuklja se je sinoči v Mariboru tudi uradno začela Evropska prestolnica kulture (EPK) 2012. Rdeča nit prireditve, ki je potekala pod sloganom Zavrtimo skupaj človeka v sebi!, je bilo potovanje otroka in svetlobe skozi partnerska mesta. Potovanje je doseglo vrhunec z otrokovim prihodom v Maribor. Slavnostni govornik na prireditvi predsednik države Danilo Türk je Maribor označil kot evropsko in slovensko prestolnico kulture, kot mesto, od koder se kulturna sporočila širijo po vsej državi in po vsej Evropi. Sinočni večer pa je označili kot trenutek, s katerim Maribor stopa v novo fazo svojega razvoja.

V nagovoru je Türk spomnil na misel slovenskega pisatelja Luisa Adamiča, da je kultura najmočnejša industrija slovenskega naroda. »Tako je bilo nekoč, tako je danes in tako bo tudi v prihodnjem, kajti naš razvoj ni samo razvoj materialnih možnosti, ampak je tudi in zlasti razvoj naše kultiviranosti,« je dejal. Po njegovih besedah se je tudi potrebeno vedati, da sta naša današnja in prihodnja identiteta odvisni od kulture, kar še posebej velja za sedanji krizni čas, ko je vsa Evropa v krizi in ko vsa Evropa išče odgovore, kot jih iščemo tudi sami.

Odgovore pa bomo po predsedniških besedah veliko lažje našli, če bomo v iskanje vključili vsa kulturna sporočila, ki smo jih zmožni, zato sta nam Evropska prestolnica kulture in Maribor prav v teh časih še posebej dragocene. Danes smo navajeni govoriti zlasti o finančnih in ekonomskih težavah, vendar je potrebno vedeti, da odgovori, pomembni za naš prihodnji razvoj in usodo, niso odvisni samo od finančnih in ekonomskih rešitev, zato moramo biti po njegovih besedah zadovoljni in optimistični spriči dejstva, da Maribor postaja prav v teh težkih časih evropska prestolnica kulture.

Evropska komisarka za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade Andreja Vasilju pa je odprtje EPK označila kot vrhunec večletnih priprav in trdrega dela. Kot je dejala, bodo Maribor in partnerska mesta v naslednjih 12 mesecih ponudila vrsto umetniških dogodkov, ki bodo izpostavili tudi bogato dediščino teh mest in kreativnost njihovih prebivalcev. EPK je po njenih besedah danes ena najbolj poznanih in priljubljenih evropskih kulturnih iniciativ, kot je dejala, verjetno zato, ker uteleša predanost kulturi v vseh njenih oblikah.

Na včerajšnji dan so bile ulice Maribora polne raznorodnih umetnikov, ki so izvajali različne performanse

ANSA

EPK je označila tudi kot inicijativo, ki evropskim narodom omogoča, da se seznanijo s kulturo drug drugega, kar jih medsebojno povezuje.

Mariborski župan Franc Kangler pa je poudaril, da včerajšnji dan ni pomemben le za Maribor in Slovenijo, ampak predvsem za vse tiste, »ki želijo boljšo prihodnost Maribora in Slovenije, pa tudi Evrope«. Maribor je označil kot mesto, v katerem so bili vedno v zgodovini

ni uporni, in so še danes. Spomnil je, da je bil prav Maribor pred štirimi desetletji prvo in edino mesto, kjer so opazili zamejskega pisatelja Borisa Pahorja, prav tako so bili prvi in edini, ki so mu stopili v bran in natrili njegovo knjigo Nekropolja, ki je do danes objšla ves svet.

Na slovesnosti, ki jo je režiral Matjaž Filipčič, je sodelovalo okrog 100 nastopajočih. Otroka sta na njegovi poti skozi partnerska mesta z odra spremljala

dramski igralci Polona Juh in Marko Mandič. Prireditve je povezoval igralec Tadej Toš. Otvoritveni slovesnosti je sledil koncert rock skupine Dan D.

Evropska prestolnica kulture vavlja za največji kulturni projekt v zgodovini samostojne Slovenije. V prihodnjih 350 dneh se bo v Mariboru in partnerskih mestih zvrstilo več tisoč dogodkov s ciljem kulturnega in duhovnega preporoda regije. (STA)

SKS - Predsednik o noveli zakona o narodnih skupnostih v Avstriji

Po oceni Sadovnika zahteve manjšin le deloma upoštevane

DUNAJ/CELOVEC – V mnogih točkah slej ko prej sporni osnutek novele Zakona o narodnih skupnostih v Avstriji v pisni obliku še ni na mizi, zato Skupnost koroških Slovencev v Sloveniji (SKS) v tej zadevi tudi noče zavzeti dokončnega stališča. Ko pa bo tako daleč, se bodo politične organizacije koroških Slovencev (NSKS, ZSO, SKS) morale vnovič uskladiti in poskušati izboljšati osnutek zakona, ki očitno

le deloma upošteva zahteve slovenske manjšine in tudi drugih narodnih skupnosti v Avstriji. To je po četrtkovi seji predsedstva SKS izjavil predsednik trete politične organizacije koroških Slovencev Bernard Sadovnik.

Sadovnik se je ob tem dotaknil tudi sestanka državnega sekretarja Josefa Ostermayerja (SPÖ) s predsedniki oz. predstavniki šestih svetovnih avstrijskih narodnih skupnosti ta teden na Dunaju, na katerem so predstavniki avstrijskih manjšin opozarjali na številne potrebe sprememb, če hoče Avstrija slediti sodobnim evropskim trendom pri zaščiti avtohtonih manjšin.

Na pogovoru je bil sicer dosežen dogovor v štirih točkah, kljub temu je osnutek še naprej sporen znotraj kroga avstrijskih manjšin. Medtem ko je predsednik svetovnega avstrijskega manjšinskega prava, Marjan Sturm, dogovor označil za pozitiven in osnutek ocenil za sprejemljivega, ga Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) na Dunaju, v katerem so včlanjene organizacije vseh v Avstriji živečih man-

šin, slej ko prej zavrača. Po mnenju CAN gre za »kozmetične spremembe, ki pa ne predstavljajo nikakršnega izboljšanja pri zaščiti narodnih skupnosti.« Pri Narodnem svetu koroških Slovencev (NSKS) pa »dogovora« ne poznamo, saj niso bili vključeni v dunajski posvet svetovnega sekretarja. Za slovensko manjšino na Koroškem sta se sestanka z državnim sekretarjem Ostermayerjem, ki je dogovor s predstavniki svetovnega označil za »nadaljnji korak na poti do modernizacije avstrijskega manjšinskega prava,« udeležila le Marjan Sturm in cerkveni zastopnik Jože Valeško. Sadovnik je zato napovedal, da bo SKS takoj, ko bo na mizi uradni in dokončni osnutek novele zakona, povabil NSKS in ZSO na usklajevalni sestanek. Ob tem je nagnil, da je pričakovati, da nekatere bistvene zahteve koroških Slovencev ne bodo v osnutku. »Če hočemo koroški Slovenci doseči to ali ono za našo narodno skupno pomembno spremembo, bomo marali usklajeno in odločno nastopati,« je sklenil Sadovnik.

Ivan Lukan

Poslopje dunajskega parlamenta

MANJŠINE - Finančna sredstva

Mediji: zaskrbljenost v Aosti, Bocnu, Trstu

RIM - Osrednja italijanska tiskovna agencija Ansa je včeraj objavila daljši članek, posvečen manjšinskim medijem. In opozorila, da vlada tako v Dolini Aosta kot v Bocnu in Trstu podobno vznemirjenje in ista zaskrbljenost. Kajti krčenje sredstev tako imenovanega zakona o založništvu bi resno ogrožilo tako prihodnost tednika Peuple Valdotaine kot dnevnika Dolomiten, Tageszeitung in Primorski dnevnik.

Toni Ebner, urednik Dolomitna, je poudaril, da je bil dosedanji sistem zgleden, saj je manjšinskim medijem omogočil politično samostojnost: njihova usoda je bila namreč doslej odvisna predvsem od državnih prispevkov, ne pa od raznih zasebnih ustanov ali fundacij. Ebner je poudaril, da imajo manjšinski mediji jasno nalogo: informirati del italijanskih državljanov v njihovem materinjem jeziku.

Arnold Tribus, založnik Tageszeitunga, je opozoril, da imajo časopisi, ki izhajajo na omejenih ozemljih, tudi omejen oglaševalni trg: državni prispevek je zato »conditio sine qua non« za njihovo preživetje.

Igor Devetak, sindikalni predstavnik našega uredništva, je opozoril na dodatne težave, ki jih je manjšim časopisom, cigar usoda je odvisna od zakona za založništvo, povzročil odstop vladnega podtajnika Malinconica, saj so mediji ostali brez ustrezne sogovornika. Negotovost tržaškega dnevnika je dvojna: ob napovedanem krčenju prispevkov za leto 2011, čaka naš časopis še na sredstva za leto 2010.

Francoška skupnost v Dolini Aosta ne razpolaga s svojim dnevnikom; edini medij v francoščini je tednik Peuple Valdotaine, ki je sicer glasilo politične stranke. Jean Barocco, upravitelj njegove založniške hiše, pravi, da številnih političnih glasil, ki so se rodila v zadnjih letih, ne bi smeli primerjati z njihovim, ki odigrava tudi pomembno kulturno vlogo v bran manjšinske skupnosti.

MIKSER - Nocoj
O dialogu med religijami

TV mesečnik slovenskega programa RAI »Mikser« (nocoj okrog 20.50) bo tokrat ugriznil v temo, ki je širšemu krogu dokaj nepoznama. Vsi smo nabiti s stereotipnimi oznakami, vsi gojimo predstode in napačne predstave o tej ali oni religiji, zato je ravno njihovo poznvanje velikega pomena. V današnjem zgodovinskem momentu, ki je žal prepreden z ekstremističnimi dejanji, ki jih napačno označujejo za »verske«, igra ravno medverski dialog, spoznavanje bližnjega, bistveno vlogo. V oddaji bomo spoznali predvsem, kakšno vlogo lahko medverski dialog odigra v oblikovanju resničnega poznavanja drugega v Trstu, mestu, ki se že zgodovinsko kití z nazivom odprtosti.

Vida Valenčič bo v studiu gostila g. Dušana Jakomina, poznanega in aktivnega katoliškega duhovnika, odgovornega urednika Našega vestnika ter verskih oddaj na Radiu Trst A, rabina Ariela Haddada - direktorja tržaškega judovskega muzeja »Carlo in Vera Wagner«, ki je obenem tudi glavni rabin za judovsko skupnost v Sloveniji, ter Claudia Caramio iz svetovnega gibanja Konferenca verstev za mir.

Oddajo so pripravile Luana Grilanc, Vida Valenčič in Živa Pahor, ki jo tudi režira. Mikser bo, kot omenjeno, na sporednu nocoj, v nedeljo 15. januarja ob 20.50 (na 3. mreži RAI-frekvenca za oddajanje v slovenskem jeziku) ter v ponovitvi v četrtek, 19. januarja, ob istem času.

Po Radiu SLO jutri o manjšinskem predstavništvu

Razpravi o novem manjšinskem predstavništvu, ki se kot presehiča reka občasno vrača med razmišljanja Slovencev v Italiji, bo jutri namenjena oddaja Radia Slovenija Studio ob 17.00. V njej bodo predstavniki narodne skupnosti osvetili predlog za spremembe, predstavili svoja mnenja in poglede na morebitne novosti, katerih vodilna želja je, da bi o Slovencih v Italiji odločali Slovenci sami. Vabljeni k poslušanju!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Institut za slovensko kulturo
Abonmajska sezona v Benečiji
Miro Gavran
ŠOFERJI ZA VSE ČASE

režija: Boris Kobal

V sredo 18. januarja ob 20.30
v televodnici na Lesah
Vstopnice na kraju predstave
eno uro pred začetkom
www.teaterssg.com

OPĆINE - Nov poseg družbe Terna na jusarskem zemljišču za krepitev daljnovoda

Brez obvestila stopili na pašnik z obrazložitvijo o »ukazu z vrha«

Ogorčenje jusarjev in zasebnikov - Ogled zemljišč v družbi gozdnih čuvajev in karabinjerjev - Ostre besede na račun Dežele in družbe Terna

Družba Terna, ki izvaja načrt krepitve daljnovoda med Tržičem in Padričami, se je ponovno znašla v središču polemik. Tokrat je počilo na Općinah, kjer so predstavniki družbe pretekli torek dejansko vdrli na zemljišče pašnika Šikovca, ki se nahaja ob državni cesti, ki Općine povezuje z bivšim mejnim prehodom Fernetiči in Sežano, da bi izvajali dela za okrepitev daljnovoda, pri tem pa družba ni predhodno obvestila lastnika, v tem primeru Jusa Općine, kot to predvideva odlok predsednika republike št. 327 iz leta 2001, prav tako ni poskrbela za dopis v slovenskem jeziku. Enako se je zgodilo na zasebnem zemljišču, ki je last krajanke.

Dogajanje so ostro obsodili na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci pred vhodom na pašnik, kateri je sledil še ogled nekaterih delov pod visokonapetostnimi stebri (slednjih je na območju Općin sedem, od katerih šest na jusarskih, eden pa na zasebnem zemljišču) v družbi gozdnih čuvajev in karabinjerjev, ki so prioritirala tudi fotografirali. Potez dogodkov je prisotnim orisal predsednik Jusa Općine Drago Vremec, ki je med drugim dejal, da se je sam pred dnevi po telefonu pogovarjal s predstavnikom družbe Terna in od njega zahteval, naj glede vstopa na jussarsko zemljišče predhodno posreduje pisno prošnjo v italijanščini in slovenščini, kar pa se ni zgodilo, saj so v torek delavci Terne skupaj s silami javnega reda in gozdnimi stražarji odstranili žabice (ključavnice) in stopili na zemljišče, kjer se tudi paše živila. Pri tem so prehod pustili odprt,

tako da je obstajala nevarnost, da živila zapusti pašnik in zaide na cesto ter povzroči kako nesrečo. Zdaj so jusarji prehod zopet zaprli in zaklenili ter bodo storili vse, da se prepreči nesreča, je dejal Vremec.

Nastopil je tudi predsednik Agrarne skupnosti v tržaški pokrajini Vladimir Vremec, ki je opozoril, da se je družba Terna izognila spoštovanju odloka, ki jo obvezuje, da o prihodu svojih delavcev predhodno obvesti lastnika, ki ni Občina Trst ali odbor za ločeno upravljanje jussarskega premoženja, ampak Jus Općine in to od leta 1833, kakor piše v zemljiščki knjigi in kar priznavata deželna uprava in ustavni sodnik Paolo Grassi. Sklicevanje družbe Terna na izgovor, »da je dobila ukaz z vrha,« pa predstavlja za Vremca preteklost, o kateri ne bi želel, da bi se vrnila.

Član vsedržavne konzulte za skupno lastnino Karlo Grgić pa je napovedal, da bo o dogajaju obvestil vodstvo konzulte, ki se bo 22. februarja sestalo v Rimu, pri čemer je spominil, da srenska oz. jussarska zemljišča niso javna lastnina, njihova namembnost je kmetijska, gozdarska in pašniška, ščitijo pa jih italijanska ustanva ter evropski in italijanski zakoni, pravzaprav so prva generacija civilne družbe, še nato pridejo država, dežele, pokrajine in občine. Spravil se je tudi na Deželo zaradi dovoljenj družbi Terna, ki jih je izdala na podlagi opravljene presoje o vplivu na okolje (t.i. VIA), medtem ko bi bila morala po Grgićevem mnenju opraviti stratesko okoljsko presojo (t.i. VAS). Jusarji so se že

Svojemu
ogorčenju
so predstavniki
jusov in srenj
ter zasebni lastniki
dali duška
na včerajšnji
tiskovni konferenci
pred pašnikom

KROMA

pred časom pritožili na sodišče, po letu dnu pa tožilstvo ni še odgovorilo.

Na Krasu se dogaja nekaj podobnega temu, kar se dogaja v Karniji, je dejal predsednik Odbora za življene podeželske Furlanije Aldevis Tibaldi, ki je družbo Terna označil za center moči, ki si dovoli biti tako nadzornik kot predmet nadzora ter s financiranjem dejansko kupuje okoljevarstvene organizacije, kot je npr. sklad WWF, medtem ko je deželna uprava po

Tibaldijevih besedah izdala načela, ki navdihujejo njen statut o avtonomiji.

Tudi deželni svetnik Igor Gabrovec je Deželi očital podrejenost družbi Terna, ki se po njegovih besedah »pozvižga na zakone«. V odgovor na včeraj večkrat izrečeno zahtevo po tem, naj tržaški prefekt skliče pogajalsko omizje, je Gabrovec naredil, da bo s kolegom Igorjem Kocijančičem jutri stopil v stik s prefektom in mu posredoval zahtevo. (iz)

ZCPZ - Ob 16. uri V stolnici danes tradicionalni božični koncert

Božični in novoletni prazniki so sicer mimo, ni pa se popolnoma poslovil božični čas: v marsikateri cerkvi in hiši namreč še vedno stojijo jaslice, prav tako se še pojede božične psemci. To vse do cerkvenega praznika svečnice, ki bo februarja in po predstavljal pravi zaključek božičnega obdobja. Žato je povsem umesten tudi tradicionalni božični koncert, ki ga Zveza cerkvenih pevskeh zborov iz Trsta prireja danes ob 16. uri v stolnici sv. Justa in ga bodo oblikovali takod odrasli kot predvsem mlajši pevci.

Uvodoma bo nastopal Združeni zbor ZCPZ, ki bo pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremiščavi Tomaža Simčiča zapel tri skladbe (Noč božična Hugolina Sattnerja, Poglejte, čudo se godi Blaža Potočnika in Gregorja Riharja ter O slava, o slavi J. Benedeka in Andreja Vavkna).

Po tem »tradicionalnem« uvozu bo napočil čas za nastop mlajših pevcev, ki bodo oblikovali glavnino koncerta: nastopil bo namreč združen mladinski zbor, ki ga sestavljajo pevke DPZ Igo Gruden iz Nabrežine, MIPZ Ladja iz Devina in DPS Vesela pomlad z Općin, ki so jih za to priložnost pripravili Mirko Ferlan, Marja Feinig in Andreja Štucin. Mladi se bodo občinstvu predstavili z nizom slovenskih in tujih božičnih skladb v priredbi in orkestraciji Aljoša Tavčarja in Patricka Quaggiata. Združeni mladinski zbor bo vodil Mirko Ferlan, spremiščala pa ga bo komorna skupina, ki jo bosta sestavljala priložnostni godalni kvintet in Nomos Ensemble Wind Quartet, petje pa se bo prepletalo z recitacijami božičnih poezij Aleksandra Furlana, ki jih bo podajal Aleksej Pregar.

27. JANUAR - Bogat niz dogodkov ob dnevu spomina na holokavst

Posveti, koncerti, filmi ...

Posebna pozornost mlajšim generacijam - Že jutri posvet o posredovanju zgodovine mladim

Rižarna - deleženci baklade polagajo cvetje v spomin na žrtve ARHIV

V četrtek, 26. januarja, se bo ob 9.30 v dvorani Petronio Filozofske fakultete (Androna Campo Marzio 10) začel posvet o literarnih in gledaliških upodobitvah holokavsta ob prisotnosti številnih docentov zgodovinarjev šoe Georges Ben-soussana, za njim pa se bodo oglastili zgodovinarka Anna Foa, eseistka Daniele Padovan, raziskovalca Betti Guetta in Gaetano Data, zgodovinar Tristano Matta, profesorica in predsednica ANED Dunja Nanut.

Po enotedenškem premoru se bodo dogodki nadaljevali v gledališču Basaglia (Ul. Weiss 13) v torek, 24. januarja, in sredo, 25. januarja, ko bosta dopoldneva posvečena šolski publikni. Predvajali bodo dokumentarec o Rižarni, film FKL: Frauen Konzentrationslager Marca Coslovicha in kratkometražec Il cuore di nascosto. Prvi dan bo mlade obiskal zgodovinar Tristano Matta, drugi dan pa Coslovich, Gianpaolo Penco in Giuseppe Carrieri.

Tudi sredin popoldan bo filmsko obarvan, saj bodo taiste dokumentarce predvajali tudi v dvorani Costantinides muzeja Sartorio (Trg Papa Giovanni XXIII, 1) z začetkom ob 15. uri. Ob 16.30 bo na platu spet zaživel proces v zvezi z Rižarno, ob 17.30 nekaj odrskih predstav, ob 18.15 pa film Bent.

Dogajanje se bo na dan spomina, v petek, 27. januarja, začelo ob 9. uri pri korojskem zaporu, kjer bodo predstavniki policije položili venec k obeležju, ki spominja na pripor kvestorja Giovannija Palatuccija, sledil bo ob 9.30 tih spredvajanje nekdanjih deportiranec od zapora do železniške postaje. Tu bodo predstavniki Občine Trst položili venec ob spominsko ploščo, ob 11. uri pa bo v Rižarni osrednja svečanost, o poteku katere bomo še poročali. Petkov popol-

Sesljan: delavec padel z višine treh metrov

Včeraj zjutraj okrog 10.20 se je v sesljanskem zalivu, točneje na gradbišču naselja Porto piccolo, zgodila nesreča. Delavec je namreč padel z višine treh metrov in utrel pretrs možganov. Tržaški rešilec ga je prepeljal na urgenco v katinarsko bolnišnico, njegovo stanje pa ni skrb vzbujajoče. Na kraju nesreče so posegli tudi karabinjerji in gasilci.

V zapor zaradi izsiljevanja in kraje

Tržaški karabinjerji so včeraj na Trgu Oberdan arretirali 23-letnega Tržačana (L. M.). Sumijo ga izsiljevanja dvajsetletnega Z. F., od katerega naj bi že večkrat zahteval manjše vsote denarja, ukradel pa naj bi mu tudi denarnico, mobilni telefon in digitalni fotoaparat. Njunemu petkovemu srečanju, na katerem je nepridiprav ponovno izsiljeval žrtev, so namreč prisostvovali tudi agentje; fanta so pospremili v koronejski zapor.

Kradla hrano in pijačo

Agentje tržaške policije so včeraj prijavili sodstvu 66-letno Tržačanko (I.K. sta njeni začetnici), ki so jo zatolili pri kraju. Ob izhodu iz supermarketa v bližini železniške postaje jo je namreč prodajalka ustavila in od nje zahtevala, da odpre večjo torbico, ki jo je imela pri sebi. Prodajalka se ni zmotila, v njej je bilo za okrog 140 evrov ukradenih prehrabnih izdelkov in predvsem steklenic žganj pijač. Poseglj je policija in staro znaniko prijavila sodstvu.

Upiral se je policiji

V zgodnjih jutrišnjih urah so na Trgu Venezia agentje mobilnega oddelka tržaške kvesture opazili štiri mlačenice, eden izmed njih je v očitnem vinjenem stanju začel žaliti agentje in se je tudi med nadaljnjo identifikacijo žaljivo obnašal do njih. Preverjanje je pokazalo, da gre za 22-letnega P. D. R., Tržačana, ki je sodstvu že poznal, saj je bil obsojen na 16-mesečno zaporno kazeno zaradi kraje (ki je bila sicer suspendirana). Včeraj ga je policija prijavila zaradi upiranja in žaljenja javnega funkcionarja.

ŽELEZARNA - Po petkovem neplodnem srečanju z vodstvom škedenjskega obrata

Sindikati oklicali in nato preklicali tridnevno stavko

Delo so prekinili delavci na pomolih obrata - Zagotovila družbe Lucchini

Delavci škedenjske železarne, ki so zaposleni na pomolih obrata, so včeraj do poldne oklicali tridnevno stavko, sinoč pa so jo preklicali. Stavko je oklical enotno sindikalno predstavništvo Rsu, ki ga se stavljači člani panožnih organizacij Fiom-Cgil, Fim-Cisl, Uilm-Uil in Failms, po neplodnem srečanju z vodstvom podjetja, ki je bilo v petek popoldne. Sindikati so bili še predvsem zaskrbljeni zaradi dejstva, da je bila v zadnjih dneh dobava surovin iz Piombina, ki dejansko služijo za delovanje plavža, manjša od običajnih pošiljk.

To je zelo slab znak za prihodnost, tako železarne kot delovnih mest, so povedali predstavniki zaposlenih včeraj do poldne na tiskovni konferenci, na kateri so izrazili hudo zaskrbljenost. Razloge za stavko so ob udeležbi pokrajinskega tajnika sindikata kovinarjev Fiom-Cgil Stefana Boninija predstavili zastopniki Rsu Tonino Pantuso (Fiom-Cgil), Umberto Salvaneschi (Fim-Cisl) in Franco Palman (Uilm-Uil). Sindikat se je odločil za stavko in zahteval od družbe Lucchini konkretna zagotovila glede delovanja železarne in jamstva glede delovnih mest. Stavko bodo prekinili le v primeru, da bo družba Lucchini zagotovila dobavo večje količine surovin, so povedali. V februarju je pač predvidena dobava 3 tisoč ton minerala, ki zadočajo za delovanje plavža za tri dni. Kaj pa potem? sprašuje sindikat, ki je torej zahteval, naj prihodnja ladja raztovorji vsaj 10 tisoč ton, kar bi zagotavljalo nadaljevanje proizvodnje za 12 dni. To je vsekakor daleč od običajnih 60 ton, ki so jih raztovarjali še pred nedavnim. Družba Lucchini se je sinoč oglasila in zagotovila dovoljšjo količino surovin. Sindikati se bodo o zadevi pogovarjali z delavci na skupščini, ki bo v železarni jutri ob 7.30, s sindikatom pa se bo srečalo tudi vodstvo družbe Lucchini.

Problemi vsekakor še ostajajo. Največja zaskrbljenost je v tem, da pride do zaprtja plavža. Posledice bi bile zelo hude, ker bi zaprtje železarne zadalo hud udarec ne samo zaposlenim, temveč vsem povezanim dejavnostim, začenši z družbama Sertubi in Elettra, ki proizvaja elektriko s plinom iz železarne. Problem v problemu je spor med železarno in Elettri, ki že nekaj časa ne plačuje za dobavo plina. Ustrezno pogodbo, ki bo zapadla leta 2015, bi lahko zato prekinili predčasno. Toda rentabilnost železarne sloni ravno na prodaji plina za proizvajanje elektrike. Pogodba z Elettri je torej poglavitna. Drugače bo nastal domino efekt, ki bo pometel z mnogimi dejavnostmi in povzročil hude posledice na gospodarskem in družbenem področju.

A.G.

Škedenjska železarna
KROMA

PLINSKI TERMINAL - Greenaction Transnational

Giurastante: Italijanska država nima pristojnosti na tržaškem ozemlju

Dovoljenje za gradnjo plinskega terminala pri Živaljah, ki ga je španska družba Gas Natural prejela od italijanskega ministrstva za okolje, je neveljavno. Izdala ga je namreč država, ki nima pravne oblasti oziroma je brez pristojnosti na tržaškem ozemljju. To seveda pomeni, da zakoni italijanske države na Tržaškem niso pravnomočni.

To je zatrdil predsednik naravovarstvene organizacije Greenaction Transnational Roberto Giurastante včeraj na tiskovni konferenci, na kateri je predstavil prijavo, ki jo je v tem smislu vložil pri Evropski komisiji. Giurastante je v svoji priči poudaril, da Italija nima pravne pristojnosti na območju nekdanjega Slobodnega tržaškega ozemlja (in torej tudi pristanišča) in prijavil Italijo, češ da je glede na veljavne mednarodne sporazume kršila mednarodno pravo.

Dejstvo, da je Slobodno tržaško ozemlje od leta 1947 upravljala Italija namreč ne pomeni, da je tržaško ozemlje postalo del italijanske države, pravi Giurastante. Tega prehoda namreč Združene

Roberto Giurastante

narodi niso nikdar ratificirali in so torej za dogajanje v tržaški pokrajini še vedno pristojni Združeni narodi, meni Giurastante. Po mirovni pogodbi iz leta 1947 in do leta 1954 so tržaško ozemlje upravljali zaveznički, po londonskem memorandumu (dogovor so podpisali Italija, Jugoslavija, Velika Britanija in Združene

države Amerike) pa je tržaško ozemlje upravljala Italija. Tako je bilo do podpisa osimskega sporazuma leta 1975, ki sta ga dvostransko sklenili Italija in Jugoslavija. V nobenem primeru pa niso sporazumov ratificirali Združeni narodi, je poudaril Giurastante. Tržaško pristanišče ostaja torej na osnovi mirovne pogodbe iz leta 1947 (ki je ni mogoče spremeniti) svobodno območje, na katerem je italijanska zakonodaja neveljavna, je izjavil Giurastante in dodal, da to velja seveda tudi za pristaniške in urbanistične instrumente, ki so bili sprejeti in med katerimi je tudi dovoljenje za gradnjo uplinjevalnika.

Predsednik Greenaction je poleg zaredi »aneksije neodvisnega ozemlja« prijavil Italijo tudi zaradi neupoštevanja okolja v tržaški občini in zaradi »sistematičnega plenjenja in zlorabe« tržaškega ozemlja od leta 1954 do danes. Evropska komisija je v zvezi s pritožbo sprožila preiskavo, je še dejal Giurastante in napovedal, da bo z zadevo v kratkem seznamil tudi evropski parlament.

A.G.

DAN ODPRTIH VRAT - Ad Formandum

Vabilo bodočim kuharjem in natakarjem

Dijaki, ki bodo letos zaključili šolanje na nižji srednji šoli, se morajo v tem mesecu odločiti o nadaljnji študijski poti. Ena izmed možnosti, ki jo ponuja šolski sistem, je poklicno izobraževanje in usposabljanje. Dijaki lahko namreč nadaljujejo študij na zavodih za poklicno izobraževanje.

Ad formandum izvaja izobraževalni program Operater v gostinstvu, ki izči v poklic kuharja ali natakarja. Gostinska šola Ad formandum predstavlja odlično odskočno desko za mlade in ambiciozne profesionalce na področju gostinstva. Program trajal v celoti tri leta (3000 ur izobraževanja) in je namenjen mladim od 14. do 18. leta. Po prvem skupnem letniku se dijaki odločijo za poklic kuharja ali natakarja in se v to smeri spresmijo tudi preko delovne prakse, ki je predvidena v drugem in tretjem letniku. Ob zaključku triletnega programa prejmejo dijaki poklicno kvalifikacijo veljavno na deželni, državni in evropski ravni.

Zato, da si dijaki in njihovi starši ogledajo, kako potekou pouk na gostinski šoli, bodo prihodnji konec tedna dnevi odprtih vrat: v petek, 20. januarja, od 15.30 do 18.30 v Gostinskem učnem centru na Fernetičih in v soboto, 21. januarja, od 9. do 13. ure na Ad formandum v Trstu v Ul. Ginnastica. Za informacije: Nataša Bisiacchi (nata.s.bisiacchi@adformandum.eu, tel. 040 566360).

Revolutionary mind danes po 3. mreži Rai

Sabrina Morena in Nicole Leghissa sta v sodelovanju s kulturnim združenjem S/pae-sati-Raz/seljeni in zadružno Bonawentura sta podpisali dokumentarec Revolutionary Mind, ki ga bodo danes ob 10.10 predvajali po tretji državni mreži Rai 3. Video se poglablja v zgodbo mlade virologinje Ilarie Capua, vodje referenčnega centra za ptičjo gripo pri Državnem eksperimentalnem zoološkem inštitutu pri Padovi. Lani so ji zaradi raziskovalnih strategij v zvezi s ptičjo gripo podeli nagrado Penn Vet Leadership Award.

DSI - Jutri

Ljudska štetja nekoč in danes

Štetja prebivalstva so v svetu že dolgo utečena upravnopolitična praksa, s katero države periodično preverjajo stanje in spremembe v številčnem ter strukturnem razvoju prebivalstva. Pred nekaj mesecih smo bili po desetih letih zopet poklicani k sodelovanju k popisu tudi državljanji Italije, leta 2011 pa je bilo popisno leto tudi v Sloveniji, kjer pa so tokrat prvič izvedli štetje prek računalniškega informativnega sistema maticnih uradov in torej brez neposrednega povpraševanja prebivalstva.

Ta podatek priča o najsodobnejšem razvoju prebivalstvene statistike, ki se je kot institucionalizirani upravni instrument v službi države in njenih organov začela uveljavljati v Evropi v 18. stoletju, zlasti pa po teoretični revoluciji od srede 19. stoletja dalje.

Popisi prebivalstva so s konceptualnega in organizacijskega vidika zahtevne operacije in za razliko od danes, ko se vseskozi srečujemo s statističnimi raziskavami, so v preteklosti predstavljali dokaj zaznavne dogodke. Odmevnost je bila toliko večja, ko so štetja imela tudi politični pomen in so se njihovi rezultati neposredno prenasali na politična dogajanja.

Tako je bilo tudi v naših krajinah v zadnjih desetletjih avstro-ogrskih monarhij, ko so popisi ugotavljali tudi jezikovno pripadnost prebivalstva in s tem vplivali na razmerja in odnose med različnimi narodnimi skupnostmi. Tisti čas so bila ljudska štetja pravilno nacionalni plebisciti in področje, kjer so se merili narodni interesi ter politične moči.

O teh temah in drugih zanimivostih iz zgodovine ljudskih štetij bo govor na jutrišnjem ponedeljkovem večeru v Društvu slovenskih izobražencev v Ul. Donizetti 3. Srečanje v Peterlinovi dvorani bosta oblikovala zgodovinarja Aleksej Kalc in Dean Krmac. Začetek ob 20.30

prej do novice

www.primorski.eu

BANCA ETICA - Včeraj dopoldne v Ulici Coroneo

Tudi uradno predali namenu prvo podružnico Etične banke

Včeraj dopoldne so tudi uradno odprli prvo podružnico tako imenovane Etične banke (Banca etica), ki v Ulici Coroneo sicer posluje že od novembra.

Ob generalnem direktorju Mariu Crosti so se odprtja udeležili tudi predstavniki javnih uprav, med njimi deželní odbornik Roberto Molinaro, pokrajinska predsednica Ma-

ria Teresa Bassa Porpat, župan Roberto Cosolini. Čast, da simbolično prerežejo trak, pa je tokrat pripadla najmlajšim udeleženkam prisrčne slovesnosti.

Podružnica v Ulici Coroneo je prva podružnica te banke v Furlaniji-Julijski krajini. Banca etica si je nadela tak naziv, ker prihranke stran vlagajo izključno v projekte, ki so družbi in okolju koristni.

NAŠ INTERVJU - Danilo Slokar o razmerah v Severni ligi ob razkolu med Bossijem in Maronijem

»Če se v šestih mesecih ne bo kaj spremenilo, bom zapustil Ligo«

Po njegovi oceni se je prisotnost Slovencev v vrstah Severne lige povečala

Kdo prevladuje - pristaši Bossija ali Maronija?

Ta problem se ne zastavlja, za nas je vse le Severna liga.

Ampak razlike obstajajo ...

Seveda. Po vsem Severu se dobro zavedajo, da obstajajo razlike, in dobro vedo, katere so razlike med Bossijem in Maronijem.

In?

Na bazi je razlika med Maronijem in Bossijem 90 proti 10!

Tudi v Trstu?

To je stvar trenutka. V začetku smo bili vsi Bossijevi pristaši. Tudi Maroni je bil. Sedaj se je stanje spremeno.

Pomeni da so Fedriga, Seganti in drugi tržaški ligasi z Maronijem?

Ponavljam, smo s Severno ligo. Za nas ni važno ime, Bossi ali Maroni, za nas je važen cilj: samostojnost Padanije. Tudi Che Guevara je imel cilj.

Drzna in za vas nevarna primjerjava: on cilja ni dosegel ...

Žalostno je prav to. Ampak, zakaj ne bi dosegli cilja, kot ga je na primer Havel?

Danilo Slokar KROMA

Kako ocenjujete sodelovanje z Un'altra Trieste?

To je lepo vprašanje.

In odgovor?

Un'altra Trieste je prisotna na ozemlju. Moti me le, da je povezana tudi z nekaterimi desničarskimi skrajnimi. Vodstvo, Bandelli in Rosolenova, trdi-

ta, da je preteklost stvar zgodovine, da so se časi spremenili. Potrebno je spoštovanje, jaz ne bom nikoli pozabil na naše partizane, oni na svoje. Oboji pa delamo za ozemlje, na katerem živita dve narodni skupnosti. Dokler bo obstajal ta predpogoj, bo, vsaj z moje strani, sodelovanje možno.

Ali pomeni, da ste se s tem dokončno oddaljili od Ljudstva svobode?

Ne, to je trenutna povezava za doseg določenih ciljev. Na primer spoštovanje vseh, ki na tem ozemlju živijo.

Vi ste najbolj znani slovenski ligaš. Ali ste v stranki osamljeni?

Slovenska prisotnost v Severni lige se je v zadnjem času povečala. V stranki je vedno več Slovencev, vedno več novih kadrov.

Koliko jih je?

Aktivno se v naši stranki politično udejstvuje več kot dvajset Slovencev. V Gorici je zelo aktivni Marko Frandolič, v Trstu jih je kar nekaj, tudi v rajonskih svetih.

Sa za Bossija ali Maronija?

Za Severno ligo!

Marjan Kemperle

Gospod Slokar, kaj se dogaja v Severni ligi?

To, kar se dogaja v vsaki stranki.

Taki protesti, kot jih je bilo slišati v četrtek na Radiu Padania proti vodstvu stranke, niso običajni za druge stranke ...

Bossi je ostarel. Bolezen in nekateri pritiske so priveli do njegove neposrečene izjave.

Pritiski pravite. Ali mislite na Berlusconija?

Seveda. Ampak mi dobro vemo, s kom je naša baza.

Ali je potem takem prišlo do kratkega stika med bazo in vodstvom, ki je podprlo osumnjenca hudi kaznivih dejanj?

Podprli so ga tudi poslanci drugih strank. Tudi Demokratske stranke.

Ampak Severna liga naj bi bila pri glasovanju odločilna.

Ne vemo, koliko poslancev Severne lige je glasoval proti zahtevi o priporo. Morda pet ...

Dnevnik Padania sploh ni objavil novice na prvi strani. Čudno, mar ne?

To ne preseneča. Bolj preseneča ti sto, kar je bil izjavil Bossi.

Znameniti stavek: »La Lega non è forcaiola«?

Ne, ne ... Poslancem je prepustil, naj glasujejo po vesti, potem ko je dan prej Maroni izjavil, da bo Liga glasovala za prior Cosentina. Tako ravnanje je bilo absolutno »matasto«!

Kdo sedaj v resnici ukazuje v Severni ligi?

Bossi je predsednik federalnega sveta. V njem pa so prisotni številni predstavniki. Tudi »naš« Fedriga. Zavedati pa se moramo, da sestavljajo Severno ligo tudi odborniki in župani, ki dobro in pošteno delujejo na krajevni ravni in so daleč, daleč od teh »igric«.

Zakaj je prišlo do razkola med Bossijem in Maronijem?

Verjetno obstaja okrog Bossija znani »magični krog« sodelavcev, med katerimi sta na primer Rosi Mauro in Bossijev sin, ki »nima vseh številk«, ter še nekateri drugi, ki so bili prepričani, da se bo svet vedno vrtel tako, kot bo hotel Bossi.

Ali se to ne dogaja več?

Bossi je dober glavar. Ima dobre ideje. Zavedati pa se moramo, da se na haja sedaj v posebnem stanju.

Katerem?

Še vedno je tesno povezan z Berlusconijem, kar je po eni strani tudi razumljivo.

Zakaj?

Ker je Berlusconi rešil Bossiju življenje. Ko je Bossi zbolel, mu je Berlusconi priskrbel najboljše zdravnik, poskrbel je za njegovo zdravljenje. Če ne bi bilo Berlusconija, bi Bossi umrl. Stodostotno!

Kdo pa bo zmagal med Bossijem in Maronijem?

Tu ne gre za zmago enega ali drugega. Severna liga bo na prihodnjem kongresu izbrala novo vodstvo. To se bo zgodilo. To se mora zgoditi.

Zakaj - mora?

Ker postaja vprašanje vodstva vse bolj resno. Tako ni mogoče nadaljevati. Če se v šestih mesecih ne bo kaj spremenilo, bom zapustil Severno ligo!

Kakšno pa je stanje Severne lige v Trstu?

Zelo dobro. Tesno sodelujemo med seboj.

Praznovanje vaškega zavetnika v Borštu

V torek bodo v Borštu in Zabrežcu praznovali vaškega zavetnika sv. Antona. Ob 17. uri bo v vaški cerkvi slovesna sveta maša, ki jo bo daroval domači župnik Jože Špeh, na kuru bo pel vaški cerkevni pevski zbor pod vodstvom Aleša Petarosa.

Ob 20.30 pa se bo v srenjski hiši začela kulturna prireditev, ki jo bo uvedel nastop Mepz Slovenec - Slavec, ki pod vodstvom Daniela Grbca že 21 let združuje pevce in pevke iz Boršta in Ricmanj. Sledil bo prizorček Lepa kura izvedbi domače otroške dramske skupine pod mentorstvom Bože Hrvatič. V tretji točki sporeda bodo za smeh in dobro voljo poskrbeli člani domače dramske skupine Slovenec z veseligo narečju Gostilna mama, ki sta jo napisala domačina Jasna Petaros in Edvin Rapotec, režiral pa Aleksander Corbatto. Omeniti velja tudi dejstvo, da so člani dramske skupine, ki že mnogo let goji tovrstno tradicijo v vasi, sami prostovoljno preuredili in prebarvali oder v srenjski hiši.

Kot se za vaški praznik spodbodi, bo kulturnemu sporedu sledila še prijetna družabnost. Celotno praznovanje je prirejeno pod pokroviteljstvom Občine Dolina.

Ponovitev kulturne prireditve bo v nedeljo, 22. januarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Borštu.

Razstava, posvečena neznanemu vojaku

V deželnem palači na Velikem trgu, točneje v dvorani delle Colonne, je do 26. februarja na ogled razstava, ki se vključuje v niz praznovanj ob 150-letnici združitve Italije. Osrednji protagonist razstave »4 novembra 1921 - 4 novembra 2011. Il milite ignoto. Da Aquileia a Roma« je neznani vojak; minilo je namreč devetdeset let, kar so njegovo truplo z vsemi častmi prepreljal iz Ogleja v Rim. Od takrat ga hranijo na rimskem Trgu Venezia, v tako imenovanem Vittorianu, kjer je bila omenjena razstava na ogled pred prihodom v Trst.

Danes koncert za orgle in dve trobenti

V cerkvi sv. Katerine Sienke (Ul. dei Mille 18) bo danes ob 18. uri koncert, ki ga bodo izoblikovali trobentači Lucia Lucconi in Martina Dainelli ter organist Vincenzo Ninci. Na sprednu bodo Aldrovandini, Bach, Franceschini in Vivaldi.

KONCERT - V nedeljo 22. januarja v Kulturnem domu

Teden pred dogodkom rezprodan koncert skupine Mnozil Brass

Za nastop slovite skupine v Trstu voda veliko pričakovanje

RICMANJE - COŠ Mara Samsa in Ivan Trinko-Zamejski

Na prvi šolski dan v letu o pravilnem ravnanju ob nesrečah

Prvi šolski dan v letu 2012 so imeli učenci COŠ Mara Samsa in Ivan Trinko-Zamejski iz Ricmanj predavanje v sklopu projekta Civilne zaščite o pravilnem ravnanju v slučaju preprostih nesreč v gospodinjstvu in preprečevanju le teh.

Predavanje je bilo organizirano v sodelovanju z Rdečim Križem tržaške pokrajine. Namen te pobude je bil, da bi se učenci preko igre naučili pravilnega ravnanja in prve pomoči v primeru raznih nesreč, ki se jim lahko zgodijo med igro, doma, v šoli ali na prostem.

Predavateljica Nadja Brogi je podarila važnost telefonske številke 118 in dala navodila kako se opravi klic na pomoč. Učenci so preko igre simulari nesreč in telefonski klic za prvo pomoč. Predavateljica je predstavila učencem najbolj pogoste nesreče kakor: pretres možganov, nezavest, opekljene, rane, krvavenje iz nosu in zlomi.

Poudarila je, kaj lahko in kaj ne smemo narediti v teh slučajih, da situacije ne poslabšamo. Učenci so akti-

vno sledili dveurnemu predavanju in z navdušenjem pripovedovali o lastnih izkušnjah.

Bliža pa se tudi beli tened, ki ga bodo vsi učenci 4. in 5. razreda preži-

veli na smučiščih v Piancavallu. V sklopu tega pa bodo pred odhodom deležni posebne ure o varnosti in obnašanja na smučišču.

Učiteljice COŠ I. Trinko-Zamejski

Pihalni orkester Breg
s sodelovanjem KD F. Venturini
prireja
**danes - v nedeljo,
15. januarja, ob 17. uri**
v domu M. Ukmara pri Domju
novoletni koncert

Sodelujejo gojenci glasbene šole,
mladinska glasbena skupina
Rock n'bdime in svetovni prvak na
diatonično harmoniko **Marko Manin**.
Toplo vabljeni!

SKD Valentin Vodnik
vabi
**danes, 15. januarja
ob 18.00 na**

**POZDRAV
NOVEMU LETU**
Nastopili bodo

Mopz V. Vodnik
otroška plesna skupina **STARS**
ter **Zmaga in Vitorio**

Možno včlanjevanje

Zveza cerkvenih pevskih zborov
vabi na

**TRADICIONALNI
BOŽIČNI
KONCERT**

Sodelovali bodo:
➤ združeni mešani zbor
pod vodstvom Edija Raceta in
➤ združeni otroški zbori
KD Igo Gruden iz Nubrežine
➤ MIPZ Ladja iz Devina
➤ DS Vesela Pomlad z Opčin
pod vodstvom Mirka Ferlana

**DANES, 15. januarja 2012,
ob 16. uri**
v stolnici sv. Justa v Trstu

GZ in KD SKALA
vabita na

**SLOVESNO
ODPRTJE**

**obnovljenega doma in
novega puba SKALA
v Gropadi**

**danes, 15. januarja,
ob 16.00.**

Bogat kulturni program.

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 - 040/302303.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.05, 22.15 »La talpa«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Shame«.

CINECITY - 11.00, 15.20, 19.20 »Il gatto con gli stivali 2D«; 15.50, 18.50, 21.50 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«; 11.10, 13.05, 17.20, 21.20 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 11.05, 12.40, 15.20, 17.40, 20.00, 22.20 »Immaturi, il viaggio«; 11.00, 13.05, 16.00, 18.50, 21.40 »J. Edgar«; 10.50, 13.30, 16.10, 19.00, 21.50 »La talpa«; 10.50, 13.30, 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Succiami, la vera storia di Edward e Bella«; 10.45, 13.00, 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »L'incredibile storia di Winter il delfino 3D«.

FELLINI - 15.20, 18.40, 22.00 »Almanya - La mia famiglia va in Germania«; 17.00, 20.20 »Midnight in Paris«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'industriale«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »J. Edgar«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La chiave di Sara«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40 »Alvin in veverički 3«; 18.30, 21.00 »Misija: Ne-mogoče - protokol duh«; 17.00 »Muppetki«; 16.30, 19.00, 21.30 »Sherlock Holmes: Igra senc«; 19.20, 21.40 »Trgovci s časom«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.20, 19.00, 21.30 »Traktor, ljubezen in rock'n'roll«; 11.50, 16.50 »Arthur Božiček 3D«; 20.55 »Pisma sv. Nikolaju«; 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 »Alvin in veverički 3«; 20.50 »Dekle z zmajskim tatujem«; 12.10, 15.55, 18.20 »Muppetki«; 11.10, 13.10, 15.10, 17.10, 19.10, 21.10 »Jack in Jill«; 11.40, 14.00, 16.20, 18.40, 21.00 »Tihotapci«; 12.00, 16.10, 18.30, 20.40 »Angleška pita«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 20.15 »Winter il delfino«; 18.15 »Winter il delfino 3D«; Dvorana 2: 15.45, 18.30,

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVANA CANKARJA ob priliku vpisovanja za na-

21.10 »Il gatto con gli stivali«; 18.30, 20.20, 22.15 »Non aver pauro del buio«; Dvorana 3: 15.45, 17.10 »Alvin Superstar 3: Si salvi chi può«; 18.30, 22.15 »Le idri di marzo«; Dvorana 4: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Immaturi, il viaggio«; 17.10, 19.50, 22.30 »Succiami - La vera storia di Edward e Bella«.

SUPER - 15.45, 21.30 »Sherlock Holmes: Gioco d'ombre«; 18.00, 19.40 »The Artist«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 14.45, 16.45 »L'incredibile storia di Winter il delfino«; 18.50, 21.30 »J. Edgar«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Immaturi - Il viaggio (dig.)«; Dvorana 3: 15.00, 17.20, 19.50, 22.10 »La talpa«; Dvorana 4: 15.00, 16.30 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 18.15, 20.15, 22.10 »Miracolo a Le Havre«; Dvorana 5: 15.45, 17.50, 20.00, 22.00 »Shame«.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI

sporoča, da bo vpisovanje za š.l. 2012/13 potekalo ob 23. januarju do 20. februarja. Urnik tajništva: od ponedeljka do petka od 8.00 do 14.30, ob torkih od 8.00 do 17.00. Urad bo odprt tudi dve soboti in sicer 11. in 18. februarja od 8.30 do 12.00.

RAVNATELJSTVO NIŽJE SREDNJE ŠOLE IGA GRUDNA

iz Nubrežine obvešča, da bo informativno srečanje o predstavitvi šole v torek, 24. januarja, ob 17. uri na sedežu srednje šole - Nubrežina Kamnolom 16.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH, Nanoški trg 2, sporoča, da bo vpisovanje potekalo ob 16. januarja do 20. februarja. Urnik: od ponedeljka do petka od 7.45 do 13.30. Tajništvo bo v obdobju vpisovanja odprt tudi v soboto, 28. januarja in v soboto, 11. februarja od 8.30 do 13.00. Informativni sestank za starše, ki bodo otroke vpisali v 1. letnik vrtca oz. šole, bo v sredo, 18. januarja, ob 17.00 v prostorih ravnateljstva.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SREČKO KOSOVEL obvešča, da bo informativno srečanje o predstavitvi tako matične šole na Općinah, kot podružnice na Proseku v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri na sedežu šole Kosovel na Općinah, v Bazovški ul. 7.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da je koledar informativnih sestankov za starše ob vpihih za š.l. 2012/13 v šole in vrtceh naslednjih: v ponedeljek, 16. januarja, ob 17.00 na osnovnih šolah J. Ribičiča-K. Široka (Ul. Frausin, 12) in I. Grbca-M.G. Stepančić (Ul. Svevo, 15); v torek, 17. januarja, ob 10.30 v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu (Ul. Frausin, 12); v sredo, 18. januarja, ob 10.30 v otroškem vrtcu Jakoba Ukmara (Starostrska cesta, 78); ob 11.00 v otroškem vrtcu v Škednju (Ul. Svevo, 15).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL

sporoča koledar predstavitev svojih šol in vrtcev; Vrtec Barkovlje (Ul. Vallicula 11): v ponedeljek, 16. in 23. januarja, od 11. do 12. ure ter v sredo, 18. in 25. januarja, od 14. do 15. ure; Vrtec Lonjer (Lonjerska cesta 240): v ponedeljek, 16. in 23. januarja, od 14. do 15. ure ter 20. januarja, od 14. do 15. ure; OŠ Milčinski (Ul. Marchesetti 16): v sredo, 18. januarja, ob 17. uri; OŠ Finžgar (Ul. Cereto 19): v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri; OŠ Župančić (Ul. Caravaggio 4): v ponedeljek, 23. januarja, ob 17. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI

soroča, da bo do 20. februarja sprejemalo vloge za vpis otrok v vrtce in osnovne šole po slednjem urniku: ponedeljek 8.00-17.00, torek, sreda in četrtek 8.00-14.30, petek 8.00-13.00. Koledar informativnih sestankov: OV Pika Nogavička Dolina 20. januarja, ob 16.00; OV Miškolin - Boršt in OV Kekec Boljunc - sestanek v Boljuncu 17. januarja, ob 16.00; OV Palčica Ricmanje 18. januarja, ob 16.30 in 8. februarja, ob 11.00; OV Mavrica Milje - 23. januarja, ob 16.00; OŠ P. Voranc Dolina 19. januarja, ob 16.30; COŠ F. Venturini Boljunc 23. januarja, ob 16.30; COŠ M. Samsa - I.T. Zamejski 17. januarja, ob 17.00 in 8. februarja, ob 17.00; COŠ A. Bubnič Milje 23. januarja, ob 16.30.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNE SREDNJE ŠOLE SIMONA GREGORČIČA V DOLINI

vabi na predstavitev šole, ki je namenjena staršem učencev letošnjih petih razredov osnovnih šol, ki bo v torek, 17. januarja, ob 17. uri na sedežu šole. Istega dne bo ob 18. uri zbor staršev za razgovor o obšolskih dejavnostih, oz. o zimovanju in šolskih izletih.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNE SREDNJE ŠOLE SIMONA GREGORČIČA V DOLINI

vabi na predstavitev šole, ki je namenjena staršem učencev letošnjih petih razredov osnovnih šol, ki bo v torek, 17. januarja, ob 17. uri na sedežu šole. Istega dne bo ob 18. uri zbor staršev za razgovor o obšolskih dejavnostih, oz. o zimovanju in šolskih izletih.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVANA CANKARJA

ob priliku vpisovanja za na-

slednje šolsko leto Vas vladivo vabi na informativni sestanek z dijaki in profesorji, ki bo v četrtek, 19. januarja, ob 16.30 v Kettejevi dvorani na sedežu šole v Ul. Frausin, 12. Srečanje bodo uvedli dijaki 3. razreda s priporočkom Lučke Susič v režiji prof. Manice Maver »Posebna ponudba«. Toplo vabljeni!

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI

sporoča, da bo vpisovanje za š.l. 2012/13 potekalo ob 23. januarju do 20. februarja. Urnik tajništva: od ponedeljka do petka od 8.00 do 14.30, ob torkih od 8.00 do 17.00. Urad bo odprt tudi dve soboti in sicer 11. in 18. februarja od 8.30 do 12.00.

RAVNATELJSTVO NIŽJE SREDNJE ŠOLE IGA GRUDNA

iz Nubrežine obvešča, da bo informativno srečanje o predstavitvi šole v torek, 24. januarja, ob 17. uri na sedežu srednje šole - Nubrežina Kamnolom 16.

ZAHVALA

Iz skrivnosti: Zahvaljujem vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Svoji

Općine, 15. januarja 2012

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Brune Bole vd. Minin

iskrena zahvala vsem, ki so z nami sočustvovali.

Svoji

Općine, 15. januarja 2012

ZAHVALA

iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pospremili na zadnji poti našo dragu

Danico Višnjevec por. Racman,

z nami sočustvovali in nam izrazili sožalje.

Svoji

ZAHVALA

Iz skrivnosti:

Danico Višnjevec

por. Racman,

Ob boleči izgubi moža, oceta in brata Dušana se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob trenutkih žalosti stali ob strani.

Zahvala gre županji Fulviji Premolin, občinskemu svetu in bivšim županom Občine Dolina za slavnostno žalno sejo; deželnim in pokrajinskim upravam, predstavnikom komunističnih strank, članom VZPI-ANPI, častni straži za izražena sožalja; ter pevkemu zboru Valentin Vodnik za občuteno petje. Posebna zahvala Edvinu Šabu za govor na Gorici in tovariu Stojanu Speciču za besede, s katerimi je počastil Dušanovo delo in osebnost.

Toplo se zahvaljujemo gospe Karmen in njenem sinu, Vesni in Lauri, Sandru, Romanu in Vojku za dragoceno pomoč.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Nova produkcija SSG Jean-Baptiste Poquelin Molière

TARTUFFE
(Tartuffe, ou l'Imposteur)

rezija: Samo M. Strelec

v četrtek, 19. januarja ob 19.30 (red K)
v petek, 20. januarja ob 20.30 (red F)
v soboto, 21. januarja ob 20.30 (red T)
v nedeljo, 29. januarja ob 16.00 (red C)

Blagajna SSG je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstave Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

Čestitke

Društvo Rojanski Marijin dom vošči MARIJU MAVERJU ob življenjskem prazniku še veliko zdravja in uspešnega dela.

Obvestila

JOGA pri Skladu Mitja Čuk: na razpolago je le še nekaj prostih mest za tečaj 2012. Informacije in vpis na tel. št. 349-0981408.

KMEČKA ZVEZA poroča, da je na pobudo Tržaške pokrajine odprt solidarnostni račun za zbiranje sredstev za pomoč govedorejskemu obratu Daria Zidariča, ki je utрpel veliko škodo zaradi požara. Številka računa IBAN IT98C0892802201010000031340.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na tel. 335-8180449 (Erika).

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 15. januarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljskih poteh Kalič/Frčatouke in Kal/Samarinke. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče Pr Kale ob 8.30.

SEKCija VZPI PROSEK-KONTOVEL obvešča, da bo komemoracija padlega partizana Marjana Štoke danes, 15. januarja, ob 11. uri v Štorjah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 16. januarja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na večer posvečen analizi ljudskih štetij na našem področju od srede 19. stoletja do prve svetovne vojne. Govorila bosta zgodovinarja Aleksej Kalc in Dean Krmac.

POHITITE S PRIJAVO VINA 2011 Kmečka zveza opozarja vinogradnike, da je še nekaj dni na razpolago za prijavo vina 2011/2012. Rok za predstavitev prijave zapade v ponedeljek, 16. januarja. Zamudniki naj pohitijo.

TEČAJ FOLKLORNIH PLESOV: Si želite razgibane družbe in se učiti folklornih plesov? Pri nas vam ne bo nikoli dolgčas. Starost je neomejena! Kd Rdeča zvezda vabi na informativno se-

Pogrebno pojetje

na Opčinah, v Boljuncu, v Miljah, v Nabrežini in v Trstu na Istrski ulici nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3

NA VEČER
o ljudskih štetijh na našem področju od srede 19. stoletja do prve svetovne vojne

Govorila bosta zgodovinarja Aleksej Kalc in Dean Krmac

Začetek ob 20.30

jo, ki bo v ponedeljek, 16. januarja, ob 20. uri v prostorih društva Rdeča zvezda (Salež). Dodatne informacije in prijave na tel. št. 347-9933778 (Katrin) ali 349-2603425 (Alexia), skd.rdecavezda@gmail.com.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 17. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

UPRAVNI ODBOR Združenja Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škedrnja, od Sv. Ane in s Kolonkovca obvešča članstvo, da bo redni občni zbor v torek, 17. januarja, v prostorih KD Ivan Grbec, Ul. di Servola 124, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevnih red: pregled članstva in pooblastil; imenovanje tajnika zbornika; poročitev predsednika, blagajnika, nadzornikov; odobritev proračuna in predračuna; imenovanje volilne komisije; predlaganje kandidatov; volitev novih članov upravnega in nadzornega odbora; razno. Pred začetkom bo potekala poravnava članarov za l. 2011 in vpisovanje novih članov za l. 2012.

JUS PRAPROT - TRNOVCA vabi člane na občni zbor v sredo, 18. januarja, ob 20. uri v agriturizmu v Trnovci 14. Sledi družabno srečanje.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING pri Skladu Mitja Čuk - ponovni začetek tečaja v sredo, 18. januarja, Prijave na tel. št. 340-9116828 (Maša Pregarc).

TELOVADBA V BAZENU s segreto morsko vodo, v organizaciji Mladinskega doma Boljunc, se bo pričela v sredo, 18. januarja. Odhod kombija ob 8.45 izpred gledališča v Boljuncu, sledi postaja Boršč, avtobusna postaja na trgu v Ricmanjih, Log, Pulje in Domjo avtobusna postaja pri trgovini jestvin. Informacije in vpis na številki 335-8045700 Albert.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, ZTT IN MLADIIKA vabimo na Kavo s knjigo v sredo, 18. januarja, ob 10. uri. Tokrat bo naš gost Vili Prinčič in njegova knjiga »V sinjo brezkončnost - po poteh zapuščine bratov Rusjan, pionirjev letalstva«. Po srečanju z avtorjem bo tudi priložnost, da se pogovorimo o možnostih ustanovitve slovenske Univerze za tretjo življenjsko obdobje v Trstu.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje otrok v občinski otroški vrtec v Šempolaju za š.l. 2012/13. Prošnje za vpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini, do 31. januarja. Obrazci so na razpolago v zgoraj navedenem uradu ter v otroškem vrtcu. Informativni sestanek za starše, ki bi radi vpisali svoje otroke v občinski otroški vrtec bo v četrtek, 19. januarja, ob 16. uri v prostorih vrtca. Informacije na tel. št. 040-2017370 (urad za šolstvo).

SLOV.I.K. prireja Forum MBA - predstavitev podiplomskih, specialističnih in MBA programov članic konzorcija. V četrtek, 19. januarja, v KB centru v Gorici (Korzo Verdi 51). Začetek ob 18. uri s predavanjem dr. Sare Brezigar: Izobraževanje - strošek ali investicija. Vabljeni študenti, bivši študenti, zaposleni, samostojni podjetniki in vsi, ki želijo dokončati oz. nadaljevati študij ali obiskovati krajsko izobraževanje na podiplomski stopnji v slovenskem ali angleškem jeziku. Vstop prost. Info@slslovik.org, tel.: 0481-530412.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST prireja v četrtek, 19. januarja, ob 20.30, v Razstavni dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2, celovečerno predavanje »Globoke sanje - o novih odkritijih Jamarskega odseka SPDT v zadnjem letu«. Predavanje je pripravil Dean Zobec. Pred predavanjem, od 19.00 do 20.30, bodo odorniki članom na razpolago za po-

SPDT prireja
v četrtek, 19. januarja,
ob 20.30

v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah - Ul. Ricreatorio 2

PREDAVANJE

GLOBOKE SANJE
o novih odkritijih jamarskega odseka SPDT v zadnjem letu

Predaval bo DEAN ZOBEC

Vabljeni!

ravnava letne članarine in zavarovalnine.

DAN ODPRTIH VRAT na gostinski šoli Ad formanduma: v petek, 20. januarja, od 15.30 do 18.30 na Fernetičih in v soboto, 21. januarja, od 9. do 13. na sedežu Ad formanduma v Trstu, Ul. Ginnastica 72. Za informacije: Nataša Bisiacchi (tel. 040-566360).

O.N.A.V. - Tržaška sekacija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja degustacijski večer z vini iz Sardinije. Srečanje bo v petek, 20. januarja, ob 20.30 v prostorih Zadruge Dolga Krolna - Dolina 528. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Nadaljuje se tudi včlanjevanje v združenje ONAV za l. 2012. Informacije in prijave na www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

KRUT obvešča, da bo začel prvi sklop likovnih srečanj »Ustvarjalna zima« v torek, 24. januarja, ob 15. uri. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8B, tel. 040-360072.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo zasedanje Deželnega sveta v sredo, 25. januarja, ob 18. uri v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu. Deželni svet bo potekal v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

LETNIK '67 dobimo se! Vabljeni na srečanje v soboto, 28. januarja. Prijave in info na tel. št.: 329-3338871 (Dunja) v večernih urah.

MARKEtinšKE STRATEGIJE ZA PROMOCIJO TERITORIJA: tečaj na podiplomski stopnji, namenjen odraslim brezposelnim osebam z univerzitetno diplomo in z bivališčem na območju dežele FJK; trajanje: 80 ur - od februarja do junija. Vsebine: osnove marketinga, analiza tržišča, segmentacija proizvodov in kupcev, marketing mix. Izbor kandidatov: 13. februarja. Za dodatne informacije in vpisovanje: Ad formandum, Ul. Ginnastica 72, Trst (tel. 040-566360, ts@adformandum.eu).

TEČAJ PRIPRAVE NA POROKO v februarju in marcu v prostorih Marijanščice. Vabljeni so vsi, ki se želijo poročiti v cerkvi. Tečaj želi prispetati k kvalitetnejšemu življenu v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem življenjskega optimizma, prispetati k oživljjanju naše narodne skupnosti. Prvo od sedmih srečanj bo v sredo, 8. februarja, ob 20.30. Nadaljnji razpored bo vsakdo dobil na prvem srečanju.

TEČAJ PRIPRAVE NA POROKO v februarju in marcu v prostorih Marijanščice. Vabljeni so vsi, ki se želijo poročiti v cerkvi. Tečaj želi prispetati k kvalitetnejšemu življenu v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem življenjskega optimizma, prispetati k oživljjanju naše narodne skupnosti. Prvo od sedmih srečanj bo v sredo, 8. februarja, ob 20.30. Nadaljni razpored bo vsakdo dobil na prvem srečanju.

PIHALNI ORKESTER BREG sodelovanjem KD F. Venturini prireja danes, 15. januarja, ob 17. uri v domu M. Ukmari pri Domju novoletni koncert. Sodelujejo gojenci glasbene šole, mladinska glasbena skupina Rock'n'bendime in harmonikar Marko Manin. Toplo vabljeni!

PROSEK - ŽEPONIK vabi na srečanje v soboto, 28. januarja. Prijave in info na tel. št. 040-2017370 (urad za šolstvo).

150 LET CERKVE SV. M. MAGDALENE V BAZOVICI - v soboto, 21. januarja, ob 20.00 bo v cerkvi koncert Trio Art in v nedeljo, 22. januarja, po maši ob 10.30 predavanje prof. Borisa Grgiča na temo »Stili v cerkvenem stavbarstvu, posebej v domači cerkvi«. V pondeljek, 23. januarja, bo v prostorih Gospodarske zadruge ob 19.30 otvoritev razstave domačih ustvarjalcev. Sodelujejo pianisti iz raz. prof. Tamarice Ražen-Locatelli. Vljudno vabljeni!

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske

dicionalni »Božični koncert«. Sodelovali bodo: zdrženi mešani zbor pod vodstvom Edija Raceta in zdrženi otroški zbori KD Igo Gruden iz Nabrežine, MIPZ Ladja iz Devina in DS Vesela Pomlad z Općin pod vodstvom Mirka Ferlana.

SKD SLOVENEC IN ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ BORŠTA IN ZABREŽ-

CA pod pokroviteljstvom Občine Dolina, vabilo v torek, 17. januarja, v Boršč na praznovanje vaškega zavetnika Sv. Antona. Ob 17.00 bo v vaški cerkvi slovesna sv. maša. Ob 20.30 bo v srenjski hiši Kulturna prireditev. Nasopajo: MePZ Slovenec-Slavec - dir. Danijel Grbec, otroška dramska skupina SKD Slovenec s prizorkom »Le-pa kura« - režija Boža Hrvatič; dramska skupina z veseloigrivim v narečju »Gostilna mama« - tekst Jasna Petaros in Edvin Rapotec, režija Aleksander Corbatto. Ponovitev kulturne prireditve bo v nedeljo, 22. januarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Boršču.

KD IVAN GRBEC sodelovanjem SKD V. Vodnik iz Doline, organizira v petek, 20. januarja, ob 20.30 v društveni dvorani (Škedenjska ul. 124) večer posvečen skladatelju Ignaciju Oti. Nasopajo MPZ V. Vodnik in ŽPS Ivan Grbec. Damjana Ota bo odprla razstavo »Ignacij Ota: Njegova zgodba«, Bogdan Kralj bo predstavil knjigo Borisa Pangrca »Ignacij Ota - življenje darovalo glasbi«. Sledila bo predstavitev notne zbirke Aloje Tavčarja »Ignacij Ota - zborovska glasba«. Večer se bo zaključil s predvajanjem filmskega posnetka zadnjega Otovega koncerta.

SKD SLAVEK RICMANJE-LOG vabi v petek, 20. januarja, ob 20. uri v Babno hišo v Ricmanjih na srečanje z gospo Emilijo Pavlič, strokovnjakinjo za zdravo prehrano in dobitnico prestižnih mednarodnih nagrad. Gospa Pavlič bo gostom večera posredovala dragocene kulinarične nasvete, ki jih bo obogatila s praktičnimi primeri.

ZDURŽENJE PROSTOVOLJEV Hospice Adria Onlus s sodelovanjem CSV vas vključno vabita na predavanje za mlade »Kako naj se soočamo s problemom smrti drage osebe«, ki bo potekalo v okviru workshopa o žalovanju v petek, 20. januarja, ob 17. uri v prostorih CSV, Pasaža Fenice št. 2, 3. nadstropje v Trstu. Predavala bo psihologinja in psihoterapeutka dr. Marinka Rucl.

150 LET CERKVE SV. M. MAGDALENE V BAZOVICI - v soboto, 21. januarja, ob 20.00 bo v cerkvi koncert Trio Art in v nedeljo, 22. januarja, po maši ob 10.30 predavanje prof. Borisa Grgiča na temo »Stili v cerkvenem stavbarstvu, posebej v domači cerkvi«. V pondeljek, 23. januarja, bo v prostorih Gospodarske zadruge ob 19.30 otvoritev razstave domačih ustvarjalcev. Sodelujejo pianisti iz raz. prof. Tamarice Ražen-Locatelli. Vljudno vabljeni!

ENOSOBNO STANOVANJE v Sežani dajem v najem. Tel. št.: 392-4628911.

IZKUŠENA GOSPA v

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Na okence sindikata CISL se je lani obrnilo 45 ljudi

V času krize so delavci še bolj izpostavljeni mobingu

»Mnogi ne vprašajo za pomoč in nasilje prenašajo, saj se bojijo izgube delovnega mesta«

Umberto Brusciano (levo); mobing lahko škoduje psihofizičnemu zdravju delavcev in jih spravi v obup (desno)

BUMBACA

Med negativnimi pojavi, ki jim gospodarska kriza in posledična negotovost na delovnem mestu nudita idealne pogoje za širjenje, je tudi mobing. Z izrazom, ki izhaja iz angleškega glagola »to mob« (napasti, naskočiti, šikanirati), zaznamujemo sistematično slabo ravnanje s podrejenimi, sodelavci ali nadrejenimi na delovnem mestu, ki lahko, če poteka kontinuirano, povzroči žrtvam resne socialne, psihične in telesne težave. Žrtvam tega nasilja, ki ga je včasih težko prepoznati, nudi pomoč okence »Rete di aiuto«, ki že štiri leta deluje na sedežu sindikata CISL v Ulici Manzoni v Gorici. O njegovem delovanju in problematiki mobinga nasprotno smo se pogovorili z Umbertom Bruscianom, po-krajinskim tajnikom sindikata CISL.

Kako je prišlo do ustanovitve okanca »Rete di aiuto«?

Okence je bilo ustanovljeno pred štiri leti na podlagi deželnega zakona. Na sedežu našega sindikata smo imeli za sabo izkušnjo, saj smo že pred uradno ustanovitvijo nudili podporo delavcem v stiski. Partner v projektu je tudi pokrajina.

Koliko ljudi se je obrnilo na vaše okence v lanskem letu?

Osebje okanca je sledilo dvajsetim primerom. Med temi je bilo petnajst žensk in pet moških, srednja starost je bila 39 let. Šestnajst ljudi dela v zasebnem sektorju, štiri pa v javnem. Ob teh delavcih, ki smo jih dejansko nudili asistenco, je v lanskem letu okence nudilo telefonska svetovanja dvajsetim ljudem, dodatnih pet ali šest delavcev pa je prišlo samo na prvi pogovor.

Kaj označuje beseda mobing?

To so razne oblike trpinjenja na delovnem mestu. Mučenje ni nujno fizično: najpogoste gre za psihično nasilje. Do tege ne prihaja le med delodajalcem in uslužbenecem, pač pa tudi med kolegi; med delavci duševnega nasilja prevladujejo organizacijski ukrepi, ki vplivajo na posameznike delovne naloge in pristojnosti, po-niževanje, socialna izolacija, napadi na zasebnost, verbalno nasilje, nenehno spreminjanje nalog, razširjanje govoric, ipd.

Kakšne so lahko posledice?

Mobing lahko poruši psihofizično ravnovesje delavca in ima zelo hude posledice na osebno in družinsko življenje žrte. Običajno se nasilje začne postopno in ga posameznik ne opazi takoj: nizko samozavest, živčnost, in druge posledice delavcev včasih zanemarja.

Je pojav pri nas zelo razširjen?

Obseg pojava je prav gotovo širši od tega, kar lahko beležimo pri okencu. Vsak spor seveda ni mobing, redko pa se zgodi, da se ljudje obrnejo na nas zaradi prepretega prepira. K nam se ljudje zatečejo, ko nasilje degenerira in postane stiska nevzdržna, mnogi delavci pa ne vprašajo za pomoč in nasilje prenašajo. Gospodarska kriza iz tega vidika seveda ne pomaga. V teh okoliščinah se dejanska zaščita delavcev zniža. Nekoč so si delavci lahko upali več, danes pa ni lahko najti nove zaposlitve.

GORICA-TRŽIČ Tudi Kinemax zabeležil lani upad publike

Manj odmevna filmska ponudba, ob tem pa še prevroča jesen in gospodarska kriza. To so po besedah direktorja goriške družbe Transmedia Giuseppe Longa glavni vzroki, zaradi katerih sta v lanskem letu tudi tržiški in goriški Kinemax zabeležila upad števila gledalcev v primerjavi z letom 2010. »Slabši rezultat so zabeležili vsi,« je povedal Longo, o »težkem letu« pa govorijo tudi podatki državnega združenja upraviteljev multipleksov ANEM, ki kažejo na 7,92-odstotni upad gledalcev in 10-odstotno znižanje izkupičkov kinodvoran v primerjavi z letom 2010.

»Lanski božič je bil najslabši v zadnjih desetih letih,« je poudaril Longo, po katerem se je leto 2011 začelo pozitivno s filmi, kot so bili »Che bella giornata« Checca Zaloneja, »Il discorso del re« (Kraljev govor) Toma Hooperja in drugi del filma »Harry Potter e i doni della morte« (Harry Potter in svetinja smrti) Davida Yatesa, nato pa je prišlo do strmoglavljenja. »Jesenki meseci so bili prevrči, decembra pa je bilo občutiti krizo,« je še pojasnil Longo, ki ugotavlja, da sta na višje število gledalcev in posledično na boljši izkupiček leta 2010 vplivala predvsem film »Benvenuti al Sud« in tridimensionalni »Avatar«. »Dokaz je v tem, da upada gledalcev v letu 2011 nismo občutili v Gorici, pač pa v Tržiču, kjer smo ob izidu filma Avatar že imeli 3D tehnologijo. Leta 2010 je tržiški Kinemax obiskalo 180.000 gledalcev, lani pa 165.000,« je še dodal Giuseppe Longo. (Ale)

porast prošenj po telefonskem svetovanju. Ljudje se pač bojijo, da izgubijo delovno mesto. Posledice za »mučitelje«, ki so s svojim ravnanjem uničili delavcev življenje, so lahko precej težke, saj jih lahko sodnik na primer obsodi na plačilo odškodnine.

Aleksija Ambrosi

TRŽIČ Navtični pol čaka na drugo črpalko

Po dolgoletnih prošnjah bo tržiški navtični pol končno dobil drugo črpalko goriva za plovila. Tržaško podjetje, ki deluje na tem področju, bo črpalko zgradilo v teku letosnjega leta ob kanalu Est-Ovest v industrijski coni Ližerc pri Tržiču. Podjetje, ki mu je tržiški industrijski konzorcij dodelil koncesijo za uporabo zemljišča v bližini tovarne Eurogroup, bo ob črpalki uredilo tudi privez za plovila. Na območju, ki meri okrog 4000 kv. metrov, je v teku sanacija, ki jo izvaja industrijski konzorcij, tržaško podjetje pa ga po na podlagi izdane koncesije upravlja dvanajst let. Izgradnja nove črpalke je nujno potrebna, saj je 6.000 plovilom, ki jih gostita Tržič in ribiško naselje, trenutno na voljo ena sama črpalka v navigačnem centru Hannibal. O tem se je pred časom konzorcij pogovarjal tudi z upravo občine Devin-Nabrežina. Industrijski konzorcij bo v ovrednotenje zadnjega dela kanala Est-Ovest vložil čez 3.500.000 evrov. Prispevek mu je dodelila dežela.

GORICA - Volitve Lista mladih za Cingolanija

Poimenovali so se »Ritorno al futuro«

»Ritorno al futuro« je ime gibanja (in po vsej verjetnosti tudi bodoče občanske liste) mladih, ki ob Demokratski stranki, Slovenski skupnosti, Stranki komunistične prenove, Levici ekologiji in svobodi ter Italiji vrednot podpirajo župansko kandidaturo Giuseppeja Cingolanija. Po strankah leve sredine lahko torej Cingolani računa tudi na podporo skupine mlajših Goricanov, ki si želijo sodelovati pri upravljanju mesta s svojimi predlogi in delom.

»Cingolana podpiramo, ker je izven okvirov stare politike,« je povedal Simone Frigeri, Luca Lippoli pa je nadaljeval: »Mladi so prihodnost. Z velikim trudem in zaupanjem želimo dati svoj doprinos v zvezi s temami, ki so nam pri srcu, od okolja in športa do kulturnih dejavnosti.« Antonino Munafò je poudaril, da sestavlja skupino »Ritorno al futuro« približno 25 ljudi, starih od 18 do 35 let. Ob dijakih in univerzitetnih študentih so v skupino vstopili tudi trgovci in drugi občani, ki vidijo v Cingolani pravega kandidata za izboljšanje življenja v mestu.

Skupina se redno srečuje in vabi druge Goričane, naj se ji pridružijo pri snovanju programa in razpravljanju o temah, ki so za Gorico najpomembnejše. Naslednje srečanje bo 24. januarja ob 20. uri, kraja pa še niso določili (izbirajo med sedežem plesne šole Dance for your rights na Travniku in župnijsko dvorano v Podturnu). »V Gorici je težko najti prostore, kjer se lahko srečuje,« so povedali predstavniki gibanja, ki se bo lahko pred volitvami spremenilo v občansko listo. »Gorica potrebuje entuziazem in bodočnost. Če se mladi angažirajo, se lahko stvari res spremenijo,« je povedal Cingolani. Skupina ima tudi svojo stran na Facebooku »Ritorno Al Futuro, Lista Civica«. (Ale)

NOVA GORICA - Pri Mrzleku ugasnilo mlado življenje

Prehiteval je

Mladenč iz Vrtojbe je med prehitevanjem izgubil oblast nad avtom in z levim bokom trčil v prednji del avtobusa, ki je pravilno pripeljal nasproti

Foto: Geng

Včeraj kmalu po šesti uri zjutraj je prišlo na cesti med Solkanom in Plavami, pri črpališču Mrzlek, do hude prometne nesreče med avtobusom in avtomobilom. 19-letni voznik osebnega vozila iz Vrtojbe je bil pri tem tako hudo telesno poškodovan, da je na kraju umrl.

Do trka je prišlo ob 6.24, ko je mladi voznik avtomobila vozil v smeri Plavi in prehiteval vozilo pred seboj, pri čemer je silovito trčil v avtobus. Novogoriški policisti včeraj niso pojasnili, kaj je botrovalo prometni nesreči, ampak le, da je mladenč med prehitevanjem izgubil oblast nad

avtomobilom in z levim bokom trčil v prednji del avtobusa, ki je pravilno pripeljal nasproti in v katerem ni bilo potnikov. Po nesreči so iz avta s tehničnim posegom izvlekle gasilci novogoriške gasilske enote, ki so se na kraj pripeljali z dvema voziloma. Ko so mladenča potegnili iz zverižne pločevine, so ugotovili, da so bile poškodbe tako hude, da so bile zanj usodne. Gasilci so poskrbeli tudi za prometno in požarno varovanje, z upočnimi sredstvi pa so še očistili cestišče. Zaradi ogleda prometne nesreči, ampak le, da je mladenč med prehitevanjem izgubil oblast nad

Zaradi prometa, razmeroma ozkega cestišča in ovinkov ter vožnje mnogih z neprilagojeno hitrostjo je cesta med Solkanom in Plavami zelo nevarna in izstopa po številu nesreč s smrtnim izidom. Včerajšnja nezgoda pa je že druga v letošnjem letu. Prvega januarja zjutraj je na isti cesti, v občini Kanal, 28-letna voznica izgubila oblast nad vozilom, zato ga je začela zanašati. Po trčenju v odbojno ograjo jo je skozi sprednje vetrobransko steklo vrglo iz avta pod cesto; tam je približno 8 metrov od vozilca obstal tudi njen avtomobil. Na zdravljenje so jo sprejeli v bolnišnici. (nn)

MIREN - Cene goriva naraščajo, kolone vozil se daljšajo

Zaradi navala se polnijo le zabojni za odpadke

Prihajajo zlasti vozniki iz Tržiča in s Krasa - Zaradi hrupa in onesnaženja domačinom že preseda

Vsakodnevni naval na mirenski bencinski servis

FOTO J.M.

Z neprestanim naraščanjem cene goriva v Italiji se daljšajo kolone avtomobilov v obmejnem pasu v Sloveniji. Za enostavno in skoraj banalno formulo pa se skriva bolj razčlenjeno ozadje.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo se je tudi v Mirnu promet neizmerno povečal. Italijanski sosedje, ki imajo od nekdaj navado prehajati državno mejo, kujujejo meso pri Pelozu in pice pri Frnariju. Ozke mirenske ceste pa so ostale iste, omejeni so tudi parkirni prostori. S splošno gospodarsko krizo, povečano negotovostjo in zvišanjem cene bencina v Italiji so v Miren, kot tudi v drugih obmejnih vasi, prišle nove množice italijanskih voznikov, ki niso več samo obmejni. V Miren prihajajo predvsem ljudje iz Tržiča, s Krasa in tudi Goričani, ki se odpravljajo na delovno mesto v Trst. Novi naval je povzročil, da so Slovenci na mirenski bencinski črpalki skorajda izginili zaradi predolgih kolon; domačini raje natočijo v Rožni Dolini, kjer je promet običajno manjši. Novi naval ni bistveno spremenil poslovanja bližnje mesnice in kavarne, s povečanjem prometom pa so se poskusili obogatiti prodajalci sadja in zelenjave. Z nameščanjem improviziranih stojnic ob robu ceste so pripravili le k še večjemu kaosu, kar je dodatno razjelilo krajane, vendar niti oni niso veliko odnesli od nowega navalova sosedov. Edini, ki so se dodobra napolnili, so mirenski zabojni za smeti, v katere italijanski vozniki po natočenem gorivu in nakupu cigaret odvrajejo svoje domače odpadke.

Do večjih izmenjav med lokalnim prebivalstvom in »tuji« seveda ni prišlo. Spremenile so se le stranke. Iz Tržiča prihaja veliko Slovakov, Rusov in Romunov. Veliko teh ljudi natoči bencin v Mirnu tudi tedaj, ko se odpravljajo v svojo domovino. Raje izberejo Miren, ker sumijo, da bi za bližnjo bencinsko črpalko v Vrtojbi potrebovali dragovinjetno. V koloni vozil pred črpalko je slišati tudi živahen napolitanski dialekt, ki pa je za domačine in prodajalce nerazumljiv kakor jekiz Slovakov ali Romunov. Vendar simpatični in zgornji južnjaki mimogrede prevedejo svoje duhovitje v razumljivejšo italijanščino za začudene prodajalce. Ravno tako tuji se prodajalcem zdijo nekateri starejši italijanski kupci, ki imajo v spominu tako globoko ukoreninjeno predstavo Jugoslavije, da so še vedno prepričani, da prihajajo nakupovati v bivšo federacijo. Na sploh pa se je odnos do Slovenije nekoliko spremenil. Italijanski sosedje, ki doživljajo na lastni koži krizo in nezaupanje do lastne države, se večkrat zatekajo v pogovor s slovenskimi črpalkarji in iskanju razumevanja. Pri tem pa se ne zavedajo, da imajo večjo kupno moč v primerjavi s slovenskimi državljanji, ki jim kriza ravno tako ne prizanaša.

Zaradi težav, ki jih nove razmere povzročajo v lokalnem prometu, se govori o zgradbi obvoznice in o tem, da bodo verjetno preselili bencinsko postajo do bližnje Vrtojbice, kjer bi povečani promet in kolone vozil gotovo manj motili ter bi bilo tu-

di lažje urediti točenje bencina za kamione in druga delovna vozila. Danes se nastajajoče kolone navadno razbremenijo v nekaj minutah; v primerjavi s tem, kar ljudje doživljajo vsak dan v mestih, to ni sedva nič. Na podeželju pa ljudje tega niso pripravljeni prenašati, saj si na vasi obetajo mirnega ter spokojnega življenja brez

hrupa in stresa. Domačini vedo še povedati, da skrb vzbuja tudi odstotnost ptičjege žvrgolenja. Ptice so se prve zavedele mutacije okolja, ki je v nekaj letih postal huren, predvsem pa čedalje bolj onesnažen. Tega problema pa še takoj lepa in sodobna obvoznica ne bo zlahka rešila.

Jan Mozetič

TRŽIČ - Ukripi mestne uprave Odpeljali bodo zapuščena kolesa

Trgovce želijo privabiti z lepšim videzom mesta

Tržiška občinska uprava je napovedala nove ukrepe za lepši videz mesta in proti tistim, ki ga kvarijo. Županja Silvia Altran je namreč odredila, da bodo mestni redarji odpeljali kolesa, ki so dalj časa zapuščena po mestnih ulicah. Hkrati njena odredba prinaša pravila, ki zadevajo zaprtne trgovine. Lastniki trgovskih prostorov morajo namreč redno čistiti rolet in zložbe, na katere je prepovedano lepiti letak in katerokoli reklamo. Na občini pozivajo lastnike zaprtih trgovin, naj na izložbe namestijo lepenko bele barve ali pa večjo fotografijo, tako da bo zunanjih videz prikupnejši. »Delamo na tem, da bo mestno središče bolj privlačno,« poudarja podžupan Omar Greco, ki je prepričan, da bodo le z večjo privlačnostjo priklicali nove trgovce v center Tržiča, kjer - podobno kakor v Gorici - so v zadnjih letih ukinili številne trgovine. Nova pravila o zaprtih trgovinah bodo začela veljati prvega februarja.

K vidljivosti slovenščine v Gorici po svojih močeh prispevajo tudi pri združenju Nuovo Lavoro, ki ima sedež v Raštelu in Slovenije med svojimi članji. Slovenski jezik je zgledno zastopan na izložbi (na fotografiji), česar pa se ne dosledno držijo trgovci iz Raštelu, med katerimi so tudi Slovenci in ki veliko dajo na slovenske kupce

V klepetalnici o pokrajinh

»Reforma krajevnih ustanov: ali je pokrajina še vedno aktualna?« To je naslov prve klepetalnice Goriškega loka v novem letu, ki bo v petek, 20. januarja, ob 18.30 v čitalnici Feiglove knjižnice v goriškem KB centru. Gosta javnosti odprtga debatnega srečanja bosta Mara Černic, podpredsednica goriške pokrajine, in Igor Dolenc, podpredsednik tržaške pokrajine.

SPDG, prijave še samo jutri

Jutri se bo zaključilo vpisovanje v tečaje alpskega smučanja, ki jih prireja SPDG. Iz društva sporočajo, da je na avtobusu na razpolago še nekaj prostih mest; prijave sprejemajo le še jutri med 18. in 20. uro na društvenem sedežu, na Verdijevem korzu 51/int. v Gorici.

V gosteh Anton Vratuša

V okviru srečanj z avtorji v goriškem Kulturnem domu bo v sredo, 18. januarja, ob 17.30 v gosteh Anton Vratuša, avtor knjige »Dalle catene alla libertà - La rabska brigada, una brigata partigiana nata in un campo di concentramento fascista« (Iz verig v svobodo - Rabska brigada).

Koncert sakralne glasbe

V cerkvi v Kromberku bo danes ob 18. uri koncert sakralne glasbe. Nastopili bodo mešani pevski zbor Vrtojba, moški pevski zbor Napev Batuje in komorni zbor Grgar. Dogodek sodi v niz prireditv ob Vodopivecem letu. (km)

SOVODNJE - Danes novoletni koncert

Še tesnejše sodelovanje s pobrateno Škofjo Loko

Miha Ješe

Alenka Florenin

koroško Mojcej. Sledila bodo voščila županje Alenke Florenin, ki bo kot običajno opravila tudi slovesni »obred« porazdelitev prispevkov društvtom.

Občinstvu se bodo nato predstavile Grudnove Šmikle, ki pojejo skupaj devet let in so še prislužile pomembne nagrade. Od začetka jih vodi zborovodkinja Marjeta Naglič. Gojijo slovenski v tujo ljudsko kot tudi umetno glasbo, pesmi iz najrazličnejših obdobjij in različnih vrst. Predstavljajo se na vsakoletni območni reviji pevskih zborov, regijskih srečanjih in ob raznih priložnostih, poseben zagon pa jih dajejo tudi potrditve s strani strokovnega poslušalstva. Program bo sklenil Mestni pihalni orkester, ki se ponaša z bogato tradicijo. Začetki godbeništva v Škofji Loki segajo v leto 1876, ko je bila ustanovljena gasilska godba. S profesionalnim pristopom dirigent Iva Guliča, ki je godbi dirigiral, sicer s prekinjavi, 37 let, si je orkester v sezoni 1997/98 pridobil status društva Mestni pihalni orkester, katerega glavni sponzor je občina Škofja Loka; od leta 2007 je dirigent Roman Grabner. Po uradnem delu bo priložnost za neformalno druženje, za katerega bo poskrbelo, tako kot za sceno in pripravo priorišča, kulturno društvo Sovodnje.

GRADEŽ - Posejane so po mestu Jaslice še samo danes na ogled

V Gradežu bo še danes na ogled okrog 200 jaslic, ki so jih pred Muzejem morja in v drugih krajih občinskega teritorija postavili v okviru niza »Presepi a Grado«. Letos je pobuda zabeležila rekordno število obiskovalcev, saj si je jaslice po besedah organizatorjev ogledalo več deset tisoč ljudi iz Furlanije-Julijanske krajine, Veneta, Emilie Romagne, Tridentinskega in Avstrije. »Dolge vrste pred Muzejem morja, kjer je na ogled okrog sto jaslic, so zgoverneni primer uspeha letosnje pobude,« pravijo na občini Gradež. Včeraj je potekalo nagrajevanje udeležencev, jaslice pa si bo mogoče ogledati še danes.

V Gradežu na ogled okrog 200 jaslic

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU

CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež: danes, 15. januarja, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Vsega je kriva država« (Jean Jacques Bricaire) v režiji Edite Frančeskin, nastopa KD Domovina - Osp; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: danes, 15. januarja, ob 16. uri »Ulisse«; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.artistiassociatigorizia.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 15. januarja, ob 20. uri (Brian Cook) »Ostani na zajtrku«, 17. januarja, ob 20. uri (Iztok Mlakar) »Sljehrnik« (razprodano); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.45 - 21.00 »J. Edgar«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.30 »Alvin super-

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. Brigata Re, na državni cesti 56

AGIP- Ul. Trieste 179
SHELL- Ul. Aquileia 20

TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43

AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar

KRMIN
SAN MARCO PETROLI- Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 60/a, na državni cesti 351

RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47

MARIAN
SAN MARCO PETROLI- Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
API- Ul. del Castelliere 50

Razstave

DRUŠTVO ARS vabi na odprtje razstave z naslovom »Onkrat vidnega - Oltre il visibile« Fabia Gonnellijsa in Micheleja Petruza v sredo, 18. januarja, ob 18. uri v galeriji Ars na Travniku. Razstavljeni dela bo predstavila Cristina Feresin.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori«; še danes, 15. januarja, 10.00-13.00 in 16.00-19.00, ob 17. uri brezplačni vodeni ogledi; več na info@museus.it ali 348-2560991.

Koncerti

FADO IN JAZZ V KULTURNEM DOMU V GORICI: v ponedeljek, 23. januarja, ob 20.30 bo nastopila portugalska skupina Esquina de Alfama iz Lizbone; v četrtek, 26. januarja, ob 21. uri bo na vrsti jazz koncert s skupino Sherman Irby Quartet; informacije in rezervacije vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass 20 - tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 16. januarja, ob 20.15 koncert madžarskega baročnega orkestra Capella Savaria; informacije pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica, tel. 003865-3354016 od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 17. uro in uro pred predstavo.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v sredo, 18. januarja, ob 20.45 bo

do nastopili Barthold Kuijken (prečna flauta), Sigiswald Kuijken (violina), Wieland Kuijken (viola), Ewald Demeyere (klavičembalo); informacije po tel. 0481-494369, na teatro@comune.monfalcone.go.it in na spletni strani www.teatromonfalcone.it.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI obvešča, da se bo vpisovanje v vrtce, osnovne šole in srednjo šolo začelo v ponedeljek, 16. januarja, in se bo zaključilo v ponedeljek, 20. februarja, v tajništvu v Ul. dei Grabizio v Gorici vsak dan 10.00 -12.00, ob torkih in sredah tudi popoldne od 15.00-17.00. Starši bodo imeli tudi možnost za vpis na spletni strani www.istruzione.it (link Scuola in chiaro).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA IZ DOBERDOBE obvešča, da bo steklo vpisovanje v vrtce, osnovne šole in srednjo šolo v soboto, 21. januarja, in se bo zaključilo v ponedeljek, 20. februarja, na tajništvu večstopenjske šole v Doberdobu ob ponedeljkih in torkih 8.00-9.00, ob sredah 14.00-16.00, ob četrtekih in petkih 12.30-13.30, ob sobotah 8.00-10.00. Starši bodo imeli tudi možnost za vpis na spletni strani www.istruzione.it (link Scuola in chiaro).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na predstavitev šolske ponudbe: otroški vrtec Ringa Raja v Ul. Brolo v Gorici v torek, 17. januarja, ob 17. uri, otroški vrtec Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v torek, 24. januarja, ob 17. uri, otroški vrtec Pika Nogavčka v Štandrežu v ponedeljek, 23. januarja, ob 17.30, otroški vrtec Pikapolonica v Pevmi v sredo, 11. januarja, ob 17. uri, otroški vrtec Kekec v Števerjanu v ponedeljek, 23. januarja, ob 17. uri in otroški vrtec Mavrica v Bračanu v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v otroškem vrtcu Ringa Raja v Ul. Brolo v Gorici v sredo, 18. januarja, od 10.30 do 11.30, v otroškem vrtcu Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 25. januarja, od 10.30 do 11.30, v otroškem vrtcu Pika Nogavčka v Štandrežu v torek, 24. januarja, od 11. ure do 11.45, v otroškem vrtcu Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 12. januarja, od 10.30 do 11.30, v otroškem vrtcu Kekec v Števerjanu v torek, 24. januarja, od 10.30 do 11.30 in v otroškem vrtcu Mavrica v Bračanu v sredo, 18. januarja, ob 10.30 do 11.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: v osnovni šoli Župančič v Gorici v sredo, 18. januarja, ob 17. uri, v osnovni šoli Erjavec v Štandrežu v torek, 17. januarja, ob 17. uri, v osnovni šoli Abram v Pevmi v četrtek, 19. januarja, ob 17. uri, v osnovni šoli Gradnik v Števerjanu v četrtek, 19. januarja, ob 17. uri in v osnovni šoli Zorlut v Bračanu v ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: v osnovni šoli Župančič v Gorici v petek, 20. januarja, od 8.30 do 9.30, v osnovni šoli Erjavec v Štandrežu v sredo, 18. januarja, od 8.30 do 9.30, v osnovni šoli Abram v Pevmi v sredo, 25. januarja, od 8.30 do 10.00, v osnovni šoli Gradnik v Števerjanu v sredo, 25. januarja, od 8.30 do 9.30 in v osnovni šoli Zorlut v Bračanu v ponedeljek, 23. januarja, od 10.30 do 12. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA IZ DOBERDOBE prireja dneve odprtih vrat za starše bodočih prvošolčkov na osnovni šoli Romjan v Ulici Capitello v ponedeljek, 16. in v sredo, 18. januarja, ob 8.30. Informativni sestanek za vpis v vrtec v Romjanu bo 18. januarja ob 17. uri v prostorih vrtca v Ul. Capitello. Za vrtec v Sovodnjah in Rupi bo informativni sestanek v sredo, 25. januarja, ob 17. uri v prostorih vrtca v Sovodnjah.

Za vrtec Doberdob bo sestanek 23. januarja ob 17. uri v prostorih vrtca.

SLOVENSKIE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici prirejajo dan odprtih vrat v šolskem centru v Ul. Puccini 14 v Gorici v sredo, 25. januarja, med 18. in 20. uro. Na poklicno tehničnem polu (poklicni zavod za trgovske dejavnosti Ivan Cankar, tehnični zavod za upravo, finance in marketing Žiga Zois, industrijski tehnični zavod za informatico in telekomunikacije Jurij Vega) in na licejskem polu (humanistični in znanstveni licej Simon Gregorčič in klasični licej Primož Trubar) si bodo obiskovalci lahko ogledali šolske prostore, profesorji bodo nudili informacije o študiju in bodo na razpolago za individualne pogovore.

Izleti

PD RUPA-PEČ vabi na vsakoletni izlet od 23. do 30. avgusta po Turčiji in Kapodokiji; informacije po tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

SPDG prireja v petek, 20. januarja, nočni izhod za odrasle na trasni Dol - Cerje - Fajti hrib - Dol; trajanje okrog pet ur, odhod ob 20.30 s trga v Gabrijah; prijave in informacije po tel. 348-5298655.

Čestitke

Gropajšče se ponovno veseli, angelčka GABRIELA mama že doji. Nono Bruno v Gorico vesel hiti, resnično se mu srce smeji. In že smo se skupaj zbrali vsi, energično bi radi zapeli mi, Liki in Simonu pa nazdravili.

Obvestila

ZSKD organizira delavnice o družinskih postavilih danes, 15. januarja, od 15. ure do 18.30 v KB Centru, na Korzu Verdi, 51 v Gorici (v Tumovi dvorani). Delavnico vodi terapevtka Silvia Miclavčič, več informacij o njej na www.alcicostellazioni.it; prijave na gorica@zskd.org ali po tel. 0481-531495 (327-0340677).

SPDG - SMUČARSKI ODSEK obvešča, da bodo 22., 29. januarja ter 5. in 12. februarja potekali nedeljski smučarski tečaji v Forni di Sopra, 26. februarja pa bo društveno tekmovanje. Organizirajo avtobusni prevoz; prijave 16. januarja na društvenem sedežu v KB centru v Gorici od 18. do 20. ure. Sodelovanje na tečajih je vezano s članstvom v društvu.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo od 23. januarja do 3. februarja, v okviru del za metanizacijo in širjenje proizvodnega območja, cestni odsek Štradalte od sovodenjskega občinskega pokopališča do križišča s Potjo na Roje zaprt za promet od 8. do 18. ure. Zagotovljen bo prehod za stanovalce in za vozila z dovoljenjem.

ONAV (Vsedržavno združenje pokuševalcev vina) iz Gorice organizira tečaj za pokuševalce vina, ki se bo pričel 13. februarja v Enoteki v Krminu; informacije na spletni strani www.onav.it, kjer je objavljen tudi program tečaja, vpisovanje na gorizia@onav.it ali po tel. 0481-32283 (Daniela Markovič).

Prireditve

ZDRUŽENJE AMA - LINEA DI SCONFIDA prireja ponedeljkova srečanja med 16.30 in 18. uro: 16. januarja v centru Mare Pensante v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici bo predavanje na temo »Ravnovesja med telesom in razumom s povezavo na planarno refleksologijo«. Sodelovala bosta Gloria Fabbri in Emilio Leonin.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA prireja v gradu Kromberk predstavitev knjige »Historiografija in mentalitativ v novoveški Furlaniji in Gorški« Neve Makuc v torek, 17. januarja, ob 20. uri. V četrtek, 19. januarja, ob 19. uri bodo predstavili knjigo Darinka Kozinc »Tisina se je uglasila«; nastopili bodo Društvo žena Prvacina in solo pevci glasbeni šole Nova Gorica.

V KATOLIŠKI KNJIGARNI na Travniku v Gorici bo v četrtek, 19. januarja, ob 10. uri v sklopu niza »Kava s knjigo« tržaški pisatelj Dušan Jelinčič predstavlja svoje zadnje knjižne novosti. Srečanje prireja Katoliška knjigarna v sodelovanju z Goriško Motovrjevo družbo, Založbo Mladika in Založništvo tržaškega tiska.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Nova produkcia SSG
Jean-Baptiste Poquelin Molière

TARTUFFE

(Tartuffe, ou l'Imposteur)

režija: Samo M. Strelec

GORICA - Ministrstvo nagradilo vzgojni projekt »Odgovornost je "in"«

Kreativnost slovenskih šol poplačana s 110 tisoč evri

Elizabeta Kovic: »Med drugim bomo izdelali slovensko spletno stran za širjenje kulture varnosti!«

»Kreativnosti nam ne manjka,« rada pove Elizabeta Kovic, ravnateljica slovenske večstopenjske šole v Gorici, in besede spremi z izrazom ponosa na obrazu. Upravičeno, saj je bila kreativnost bogato poplačana. 110 tisoč evrov! Lepa vsota, ki so jo pridobili zase in za partnerje v vzgojnem projektom »Odgovornost je "in"«.

Prijavili so ga na razpis, s katerim italijansko šolsko ministrstvo in državna agencija za razvoj šolske avtonomije financirata uvajanje organizacijsko in didaktično inovativnih oblik vzgoje k državljanstvu, ustvari v varnosti. Projektom je Rim skupno namenil pet milijonov evrov, od vseposod iz Italije pa jih je prejel več sto. Po številu točk - ocenjevali so zlasti izvirnost, pravilno izbiro vzgojnih metod in jasne cilje - se je slovenska šola uvrstila na osmo mesto, še pomembnejša pa je okoliščina, da je pridobila 110 tisoč evrov - največ, kar je ministrstvo sklenilo dodeliti posameznim projektom. Ne zaslubi takšen uspeh ponosa? Seveda ga, še predvsem zato, ker bodo od tega imele korist - poleg goriške večstopenjske šole, ki je nositeljica projekta - še večstopenjska šola

Doberdob, slovensko didaktično ravnateljstvo iz Devina-Nabrežine, nižja srednja šola Igo Gruden iz Devina-Nabrežine, tako le-teški kot tehnični slovenski višešolski pol v Gorici in osnovna šola Dobrovo v Sloveniji, ki so projektni partnerji. Domet projekta seveda ni utesnjen znotraj šolskih zidov, a krepko vdira v krajevno okolje, saj so k sodelovanju pridobili občine Gorica, Doberdob, Sovodnje, Števerjan, Krmin, Ronke, Zgonik in Devin-Nabrežina pa še pokrajinско upravo, poštno policijo, karabinjersko poveljstvo, gasilce, zdravstveno podjetje, prostovoljne krvodajalce, Fundacijo Goriške hranilnice, Kulturni dom, SLORI, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji in Zvezo slovenskih kulturnih društev.

»Z razpisom je ministrstvo dokazalo, da se zaveda, kako je v zadnjih letih naša država nazadovala v tistem, kar smo nekoč imenovali državljanska vzgoja. Sem spadajo spoštovanje države, čut pripadnosti skupnosti - državni, a tudi manjšinski -, samospoštovanje in spoštovanje sočloveka, sprejemanje različnosti v vseh njenih oblikah, čut za zakonitost, razumevanje, do kod sega moja

ŠTANDREŽ - Kontinuiteta vzgojnega dela

Šole se več ne bojijo

Otoci vrtca in prvošolci se redno srečujejo že od septembra - Skupne dejavnosti tudi v novem letu

Malčki štandreškega vrtca se pripravljajo na »preskok« v šolske klopi

»V šolo radi hodimo« je naslov projekta, ki je nastal na začetku šolskega leta kot plod skupnega načrtovanja vzgojiteljic štandreškega otroškega vrtca Pika Nogovička in učiteljic osnovne šole Fran Erjavec. Ustanovi redno sodelujeta, da bi zagotovili kontinuiteto vzgojnega dela v predšolski vzgoji in osnovni šoli z namenom, da bi olajšali otrokom prehod iz vrtca v šolo. Malčki iz vrtca imajo tako možnost, da spoznavajo okolje, šolska pravila, dejavnosti, metode učenja in svoje bodoče učitelje. To je zanje pomembno, saj je doživljjanje prevelikega stresa lahko zavirajoče.

Prvo skupno srečanje je potekalo v vrtcu že septembra. Prvošolcikom so omogočili, da so obiskali svoje bivše vzgojiteljice in srečali svoje mlajše prijatelje iz vrtca, istočasno pa so malčki, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca, imeli prvi stik z osnovno šolo. Zatem so se srečanja vrstila enkrat tedensko. Vzgojiteljice so jih v obliki vodenih dejanj popeljale v svet pravljic in ustvarjal-

nosti. Skupaj so se igrali, peli, plesali, dramatizirali, risali in barvali. V jesenskih mesecih so obiskali tudi Feiglovo knjižnico, kjer jim je knjižničarka Luisa Gergolet razkazala prostore, orisala delovanje knjižnice in jih osrečila s pravljico. Prve dni novembra pa so se spomnili na vse rajne in se skupaj odpravili na štandreško pokopališče. Srečali so se tudi ob dveh gledaliških predstavah v okviru Malega polžka in popoldne imeli skupni delavnici na temo gledališke predstave. Veliko napetosti je seveda bilo med otroki vrtca, ko so prvič obiskali osnovno šolo in sedli v klopi, kar je bilo zanje nepozabno doživetje. Pozorno so poslušali vse, kar jim je učiteljica povedala, najpogumnejši pa so tudi postavili nekaj vprašanj. Pred božičnimi prazniki so otroci iz vrtca obiskali šolo, si izmenjali voščila in skupaj zapeli nekaj božičnih pesmi. Tudi v novem letu je v načrtu še mnogo dejavnosti, presenečenj in ustvarjalnih pobud, o katerih bomo poročali naknadno. (sg)

Sedež večstopenjske šole v Gorici

GORICA - Slovik Predstavili bodo študij

Univerze in fakultete iz Slovenije

Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik bo v četrtek, 19. januarja, organiziral Forum MBA s predstavijo podiplomskih, specialističnih in MBA programov univerz in fakultet, ki so članice konzorcija. Potekal bo od 18. do 21. ure na sedežu konzorcija v KB centru na Verdijevem korzu v Gorici. Namenjen je predvsem študentom, nekdajnim študentom, zaposlenim, samostojnim podjetnikom, vodjem kadrovskih služb, direktorjem podjetij, pa tudi profesorjem, pedagoškim delavcem in vsem tistim, ki se kakor koli zanimajo za študij v Sloveniji.

Na četrtkovem forumu se bodo predstavile univerze in fakultete, ki so včlanjene v Slovik, in sicer Univerza v Novi Gorici (šest fakultet), Univerza na Primorskem (šest fakultet), IEDEC - Poslovna šola Bled, ekonomski fakulteta Univerze v Ljubljani in Gea College s sedežem v Ljubljani, ki izvaja izobraževanje s poudarkom na podjetništvu in menedžmentu. Forum se bo začel ob 18. uri, ko bo v Tumovi dvorani KB centra predavanje Sare Brezigar na naslovom »Izobraževanje: strošek ali investicija?«. Od 19. do 21. ure pa si bodo udeleženci v predavalnicah Slovika ogledali infotočke posameznih fakultet in univerz; obiskovalci bodo dobili gradivo o študijskih programih, sodelavci posameznih fakultet pa jim bodo na razpolago za dodatne informacije in pojasnila. Fakultete bodo predstavljale tako daljše programe (MBA, magistrske in doktorske programe) kot tudi krajše oblike izobraževanja (seminarje, poslovne akademije itd.). Univerze in fakultete, ki so članice Slovika, izvajajo programe v slovenskem in angleškem jeziku; na forumu bo zato na razpolago gradivo v obeh jezikih, vstop nanj pa bo prost.

GORICA - Knjižnica Damirja Feigla

Novo pravljično leto bo k otrokom priplulo na barčici in z Bobkom

Ulice se bodo ponovno začele jutri - Pričoved Anžeta Viranta o prijateljstvu in dobrosrčnosti

Pravljične urice v Feiglovi knjižnici v Gorici se po decembrskem prazničnem premoru nadaljujejo. Z zgodbamini o mačkah je jeseni popeljala otroke v svet pravljičarka Martina Šolc, različni novi pravpovedovalci pa bodo mlade poslušalce spremljali v drugem delu sezone, ko bo Feiglova knjižnica ponudila šest izjemnih srečanj s pravljico. Na programu je tudi predstavitev knjige za otroke, ki jo bo pravpovedovala sama avtorica. Urice se bodo začele jutri ob 18. uri in se bodo nadaljevale, po že ustaljeni navadi, vsak drugi pondeljek.

Jutri se bo predstavil študent Anžet Virant, ki so ga mnogi otroci spoznali lansko poletje na pobudi »Knjižnice pod krošnjami«. Anže študira na ljubljanski fakulteti za gledališče, film in glasbo in mu je svet lutk posebno pri srcu. Tokrat bo za otroke animiral pravljico z naslovom »Bobek in barčica«, ki govorji o prijateljstvu in dobrosrčnosti, a tudi otroški iznajdljivosti. S svojim šarmantnim in globokim glasom zna pritegniti pozornost tako otrok kot odraslih, ki so vabljeni k udeležbi na jutrišnjem srečanju.

Udeleženci pravljične urice v Feiglovi knjižnici

GORICA - V letošnjem letu načrtujejo vrsto dejavnosti

Krut želi prisluhniti tudi potrebam goriških članov

Krožek Krut s sedežem v Trstu in pisarno v Gorici želi, da bi programe in delovanje vse bolj uskladil tudi s potrebami in željami svojega goriškega člana. Poleg rednega delovanja pisarne načrtuje vrsto dejavnosti, predavanj, delavnic in srečanj. Nekaj se je dogajalo že pred koncem lanskega leta, in sicer predavanje o zdravi in pestri prehrani, kateremu je sledila delavnica, ki jo je vodil univ.dipl.inž.zivilske tehnologije Matjaž Kološa. Podobna, pa tudi povsem različna srečanja, se bodo vrstila v letošnjem

letu. Pri Krutu so prepričani, da le skušinsko delo pelje k uspehu, zato toplo vabijo člane in prijatelje, da se zglašijo v pisarni in predlagajo lastne želje in zamisli, ki bi se lahko uresničile v okviru krožka v prihodnjih mesecih.

V decembру se je uresničila dolgoletna želja odbornikov in članov krožka, to je sestava in tisk Krutovega kolektorja. Kolektor grafično lepo predstavlja slike in izdelke, ki so bili razstavljeni na predstaviti ljuditeljske umetnosti »Svet v letu 2012« v Kulturno-umetnost-

nem centru na Škerkovi domačiji v Trnovci na tržaškem krasu oktobra 2010. Zametek razstave so bili izdelki, ki so nastali v sklopu Krutovih delavnic likovne terapije, ki jih vodi Jana Pečar na društvenem sedežu v Trstu. Ostala pa so izdelani člani in simpatizerji krožka, tudi Goriški, v drugih kontekstih. Koledar je na voljo vsem članom in tudi novim prijateljem, ki bi se radi včlanili. Sedež Kruta v goriškem KBcentru na Verdijevem korzu v Gorici je za včlanjevanje na voljo vsak torek in četrtek med 9. in 12. uro.

SE DOSLEJ IZRAZITO SEKULARNA DRŽAVA ZNOVA NAGIBA K ISLAMU?

Pod vprašajem vloga Turčije kot dejavnika stabilnosti na Bližnjem vzhodu

BOJAN BREZIGAR

Prejšnji teden sem praznične dni izkoristil za kratke izlet v Istanbul, mesto, ki sem ga obiskal že večkrat, a mi vsakokrat odkriva nove po glede in ponuja nove izkušnje. To je moderno evropsko mesto, kjer javni prevozi dobro delujejo, hoteli so čisti in cenovno dostopni, hrana je dobra in še kar poceni, ljudje v glavnem prijazni, kulturno in zgodovinsko pa je Istanbul, nekdanji Carigrad, zagotovo eno najzanimivejših mest v Evropi.

Med svojim obiskom nisem zasledil znakov krize, saj je Turčija s 6-odstotno rastjo v letu 2011 ena gospodarsko najuspešnejših držav na svetu, poleg tega pa sem opazil veliko sprememb v dotoku turistov, ki jih je res veliko: kaže, da prednjačijo Rusi, saj ruščino sliši domala na vsakem vogalu, v mestnem predelu, kjer je največ turistov, je v izložbah ruščina povsod na prvem mestu, celo pred angleščino, in jezikovne šole ponuja-

jo nešteto tečajev ruskega jezika, ki je prehitel angleščino, medtem ko nemščina daleč zaostaja.

To omenjam z namenom, da opozorim na izredno prilagodljivost turških podjetij in navsezadnje tudi ljudi spremembam, ki jih prinaša sodobni svet. To je vsekakor omembe vredno, tudi za razumevanje dveh razsežnosti: po eni strani velike turške odprtosti do sveta, po drugi strani pa prav tako velike zaprtosti navznoter, kjer so se zamenjale politične vodilne elite, ni pa se spremenil odnos do lastne preteklosti in nezadnjem tudi sedanosti.

Tu je seveda potreben skok v zgodovino, ampak skušal bom biti čim krajši. Vem, da je izvor sedanja Turčije star skoraj stoletje in še zlasti mlajši generaciji ne pomeni veliko, vendar je prav tisti izvor tudi bistvo sedanjih dogajanj v tej državi.

Po koncu prve svetovne vojne, v kateri se je otomansko cesarstvo priključilo silam osi, torej Nemčiji in Avstro-ogrski ter je iz vojne izšlo poraženo, je bila

turška država v popolnem razsulu. Tako je vajeti države prevzel Mustafa Kemal Ataturk, general, ki se je proslavil med vojno z nekaterimi junakimi dejanji in se je predstavil kot nekakšen rešitelj domovine. Državo je spremenil v republiko in v nekaj letih izvedel njeni sekularizacijo, z drugimi besedami, spremenil je dotelej islamsko državo v popolnoma laično republiko. Ni zatiral islama, vendar je vero in še zlasti njene predstavnike strogo ločil od oblastnih struktur v državi. Uvedel je tudi vrsto drugih reform, med njimi prevzem latince namesto dotedanje arabske pisave, in preselil prestolnico iz Istambula, ki je vse preveč spominjal na sultanat in njegovo razkošje, v veliko bolj laično in buržujsko Ankarovo. Turčija se je začela razvijati in v kratkem času se je otresla bremen prve svetovne vojne. Ker pa ta reforma ni bila tako enostavna, je Ataturk pripisal turški vojski posebne naloge. Z enostavnimi besedami bi lahko rekli, da je vojska postala nekakšen čuvaj sekularne države, torej čuvaj ustave.

Zato ni čudno, da je bila Turčija edina država, kjer so bili državni udari skoraj ustavno dopustni, če je bil njihov namen preprečitev odmika od poti, ki jo je nakazal priljubljeni predsednik.

Nekako tako je bilo tudi z državnim udarom, ki ga je leta 1980 izvedel general Kenan Evren. Mednarodna javnost ga je sicer formalno obsodila, vendar še zdaleč ni bilo protestov, kakršne so v istem času izvzeli državni udar polkovnikov v Grčiji ali Pinochetov Čile. Zaveznički Turčije so po formalnih protestih nadaljevali običajne stike z državo, ki je bila že takrat članice zveze NATO in torej pomemben člen zahodnega zavezništva na Bližnjem vzhodu v času hladne vojne; med drugim so iz Turčije nadzirali premike ruskega vojnega ladjevja, ki je moralno pri plovbi v Sredozemlje skozi bosporško ožino. Evren se je razglasil za predsednika in je vladal približno desetletje, nato pa ponovno uvedel demokratične volitve, na katerih so sprva zmagovale stranke, ki so bile strogo zveste načelom sekularne države.

V zadnjem desetletju pa so se v Turčiji stvari bistveno spremenile. Oblast je prevzela zmerna islamska stranka, ki jo vodi Recep Tayyip Erdogan, človek, ki je bil ob koncu prejšnjega stoletja zaradi svojih idej nekaj časa v zaporu. Njemu in njegovi stranki so hotele vojaške oblasti preprečiti prevzem oblasti celo z načrtovanjem državnega udara in leta 2008 s postopkom pred ustavnim sodiščem, češ da je njegova stranka zaradi islamskih idej v nasprotju z ustavnimi določili o sekularizaciji države. Erdogan je preizkušnjo prestal tudi z mednarodno pomočjo, ker so ZDA, zveza NATO in Evropska unija ocenile, da je Erdogan pomemben dejavnik stabilnosti na Bližnjem vzhodu.

Erdogangu je namreč uspelo prepričati zavezničke, da njegova zmerna islamska stranka nikakor ne ogroža vloge zveze NATO na Bližnjem vzhodu; zagotovil je vojaške baze za napad na Irak in za druge vojaške posege v regiji, Turčija ima diplomatske odnose z Izraelom, čeprav podpira prizadevanja Palestincov za ustanovitev lastne države, postala je celo kandidatka za članstvo v Evropski uniji in s pripravami nadaljevala, dokler jih nista Nemčija in Francija pred nekaj leti ob nastopu gospodarske krize zavrnili. Erdogan je tudi blažil verske napetosti, čeprav ne vedno uspešno in učinkovito, saj so bili v napadih ubiti tudi nekateri krščanski duhovniki.

Temu je predsednik dodal uspešno gospodarsko politiko in v desetletju spremenil Turčijo v dokaj razvito državo, urejeno in moderno, seveda ob upoštevanju začetnega stanja in dejstva, da šteje Turčija 75 milijonov prebivalcev.

Seveda pa obstaja kar nekaj problemov, ki se jih Erdogan ni resno lotil. No, resnici na ljubo, enega je poskusil reševati, vendar je psihološki boj v državi očitno tolifšen, da si ne upa narediti velikega koraka. To velja za odnos z Armenijoi.

Samo za osvežitev spomina: med prvo svetovno vojno je otomansko cesarstvo iz strahu, da bi se v primeru invazije Rusije krščanski Armenci na vzhodu Turčije povezali z Rusi, izselilo na milijone Armentov. V nemogocih pogojih so morali prehoditi na stotine kilometrov in pri tem jih je umrlo najmanj milijon, po nekaterih podatkih pol drugi milijon. Prisilno izseljevanje se je nadaljevalo tudi po koncu vojne. Šlo je za prvi genocid dvajsetega stoletja, vendar Turčija tega genocida ni nikoli priznala. Še danes ga ne priznava in ko ga je pred kratkim francoski parlament priznal, je Erdogan pod pritiskom javnega mnenja odpoklical veleposlanika iz Pariza, s tem, da se je teden ali dva kasneje veleposlanik v zatisu vrnil na svojo delovno mesto. Erdogan je sicer nekajkrat poskušal ublažiti odnose z Armenijo, vendar neuspešno: osrednja ovira je v dejstvu, da Turčija tega genocida noče priznati. Meja med državama je zaprta, ni medsebojnih diplomatskih odnosov in Armenija je

edina država v regiji, ki nima redne letalske povezave z Turčijo. Zahodne države sicer vztrajajo pri zahtevi, naj Turčija prizna genocid, vendar brez večje odločnosti. Res je, da je zadeva stoletje starata, vendar na mednarodni ravni ni tako nedolžna, kajti Armenija je politično vezana na Rusijo in na armensko-turški meji bi lahko v vsakem trenutku izbruhnil kak resen incident, ki bi seveda ogrozil stabilnost na Bližnjem Vzhodu.

Drugi problem je odnos do Kurdov, velike manjnine: po turških virih naj bi na vzhodu države živilo 11 milijonov Kurdov, ameriški viri pišejo o 14 milijonih. Tudi Kurdi so bili žrtve prisilnega preselevanja in številnih pobojev, v zadnjih desetletjih pa naj bi bilo v spopadih s turško vojsko in policijo na obeli straneh najmanj 40.000 žrtev. Kurdi zahtevajo neodvisnost in imajo svojo oboroženo gverilo, Turčija jim noče priznati pravic in tako se vojna nadaljuje, tudi z letalskimi napadi na civiliste, ob skoraj popolni brezbrinosti mednarodne javnosti. Za Kurde ni velikih demonstracij po evropskih mestih in pobude v zvezi s tem narodom so omejene na ožje kroge kurških izseljencev in njihovih najbližjih prijateljev. Erdogan v zvezi s Kurdi razkazuje mišice ter vežba vojsko in policijo.

Ampak vse to je, kot smo rekli, nekaj dokaj običajnega. Mednarodna javnost na ta dogajanja ni pozorna, o armenskem genocidu govorji samo načelno, Kurde pa obravnava kot teroriste, ki se upirajo zakonitim oblastem države, v kateri živijo. V brk vsem mednarodnim dokumentom o človekovih pravicah in o zaščiti manjin.

Prav v teh dneh pa se dogajanja v Turčiji odvijajo na način, ki je videti nenavaden in morda celo nevaren. V teku je namreč sodna obravnava proti sedaj 93-letnemu Erdoganu zaradi državnega udara leta 1980 in tožilstvo je zanj zahtevalo dosmrtno ječo, prejšnji teden pa so zaradi poskusa državnega udara aretirali nekdanjega poveljnika generalstaba turške vojske İlkerja Basbuga, katemu očitajo načrtovanje državnega udara v času Erdoganove vlade. To je prvič, da proti tako visokemu častniku ukrepa redno sodstvo in ne vojaško sodišče.

Oba dogodka, ki v teh dneh polnita strani turških časopisov, predstavljata prelomni trenutek v politiki te države. Mimo dejstva, da se ob zahtevi po obsojni 93-letnega starčka na dosmrtno ječo, potem ko je dve desetletji po ponovni vzpostavitvi demokracije živel na svojem domu, ne da bi mu oblasti kaj očitalo, človeku kar vsiljuje nasmešek na ustnice, predstavlja dejstvo, da so na zatožno klop postavili generala, ki je, sklicujoč se na ustavna določila o sekularni državi, vodil državni udar, veliko novost v odnosu do vojske. Prav tako predstavlja novost dejstvo, da visokemu častniku sodi civilno in ne vojaško sodišče, čeprav je dogodek, ki so mu očitani, zagrešil prav v svojstvu vojaškega poveljnika.

Oba dogodka, ki v teh dneh polnita strani turških časopisov, predstavljata prelomni trenutek v politiki te države. Mimo dejstva, da se ob zahtevi po obsojni 93-letnega starčka na dosmrtno ječo, potem ko je dve desetletji po ponovni vzpostavitvi demokracije živel na svojem domu, ne da bi mu oblasti kaj očitalo, človeku kar vsiljuje nasmešek na ustnice, predstavlja dejstvo, da so na zatožno klop postavili generala, ki je, sklicujoč se na ustavna določila o sekularni državi, vodil državni udar, veliko novost v odnosu do vojske. Prav tako predstavlja novost dejstvo, da visokemu častniku sodi civilno in ne vojaško sodišče, čeprav je dogodek, ki so mu očitani, zagrešil prav v svojstvu vojaškega poveljnika.

Obe dogodki, ki v teh dneh polnita strani turških časopisov, predstavljata prelomni trenutek v politiki te države. Mimo dejstva, da se ob zahtevi po obsojni 93-letnega starčka na dosmrtno ječo,

Prva, ki jo kot verjetno navajajo na Zahodu, da gre za postopek normalizacije v duhu dosedanjega delovanja Erdoganove vlade, druga, o kateri govoriti turška opozicija, da gre za rušenje sekularne države in za krepitev vloge islamske v Turčiji.

Novice, ki jih tujcem posreduje edini razširjen vir v angleškem jeziku, dnevnik Daily News, ki ga izdaja osrednja turška založniška hiša Hürriyet, ne dajejo zadostne slike za odgovor na vprašanje, katera teorija je bliže resnici. Turčija je danes ključni dejavnik stabilnosti v regiji in bi to prenehala biti, če bi bil politični odklon tako velik, da bi se začele pri vodilnih strukturah, ki so sedaj zmerno islamske, pojavljale skomrje po večji vlogi vere v državi. Mednarodna javnost vsaj navzven zaradi tega ne kaže večje zaskrbljenosti, vendar je vredno opozoriti na ta vprašanja v času, ko je še mogoče preprečiti, da bi v tej državi izbruhnilo novo žarišče, ki bi docela destabiliziralo bližnjevzhodno regijo.

9. december
OGLEDALO MOJEGA OKOLJA

Na razstavi so sodelovali učenci 3., 4. in 5. razreda z likovnimi prispevki

Osnovna š

OTVORITEV RAČUNALNIŠKE SOBE

V veliko veselje je učencem namenjena računalniška soba, za katero je s prispevkom poskrbelo podjetje ELETTROGORIZIA.

S svojo prisotnostjo so nas počastili inž. Fiannacca, ravnateljica dr. Elisabetta Kovic in predstavniki staršev.

RAZ
DEC
ŠTA

PRAZ

SŠ Franc Erjavec

ZIGRANI
CEMBER
V
NDREŽU

18. decembra
NIK MIRU IN PRIJATELJSTVA

11. december

SEJEM VOŠČILNIC,

ki so jih učenci sami izdelali,
pred Štandrežko cerkvijo

16. decembra

KOLEDOVANJE

Učenci 4. in 5. razreda so z učitelji in predstavniki rajonskega sveta obiskali starejše vaščane v vasi. Pozdravili so jih s pesmijo in darilcem ki so ga bili vaščani zelo veseli.

Z naglimi koraki se bliža obdobje, ki je najpomembnejše za gnojenje obdelanih površin. Zato ne bo odveč, če podamo nekaj osnovnih navodil za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju. Z upoštevanjem teh navodil se zagotavlja pravilna uporaba rastlinskih hranil v kmetijstvu in s tem dosežemo sledeči cilji: rastline lahko v največji meri izkoristijo hranilo; pri pridelavi se čim bolj preprečijo izgube hranil in s tem povezani, čeprav je na našem območju manj pomemben, vnos hranil v podtalne vode.

Potrebe rastlin po hranilih

Gnojilo je treba uporabljati v skladu s potrebami po hranilih. Pri ugotavljanju teh potreb se upošteva več dejavnikov, najvažnejši pa so slednici:

pričakovana količina pridelka; razpoložljive količine hranil v tleh (založenost);

vsebnost apna in reakcija tal (pH vrednost) in količina humusa v tleh;

pridelovalne razmere, ki vplivajo na dostopnost hranil, zlasti kmetijska kultura, prejšnji posevek, obdelava tal in namakanje.

V skladu z načeli pravilnega gnojenja je treba gnojiti tako, da so hranili v čim večji meri izkorisčena za rast in razvoj zastlin. Takšno gnojenje pa hrkrati zmanjšuje izgube hranil. Posebno za dušična gnojila velja, da je v naših vremenskih razmerah, ko imamo na splošno razmeroma veliko padavin, nevarnost izpiranja dušika tudi med rastno dobo, velika. Zato je treba gnojenje z dušikom tem bolj prilagajati potrebam posameznih kultur in porazdeliti odmerek dušika na več obrokov med rastno dobo.

Za ugotavljanje založenosti tal s fosforjem, kalijem in drugimi elementi je priporočljiva analiza vzorcev tal vsakih 5 let, kar nam služi za kontrolo rodovitnosti tal in gnojenja. Od-

POTREBE POSAMEZNIH RASTLIN SO RAZLIČNE

Pravilno gnojenje za rastline bistveno

V skladu z načeli pravilnega gnojenja je treba gnojiti tako, da so hranili v čim večji meri izkorisčena za rast in razvoj zastlin.

merjanje dušika je težavnejše, zato se ranj odločamo na podlagi izkustvenih norm, to se pravi rezultatov poljskih gnojilnih poskusov, ki nam povedo kakšne so potrebe gojene kulture po dušiku.

Glede na količino hranilnih rudinarskih snovi ali hranil, ki jih rastline

sprejemajo iz tal raztopljene v vodi, jih delimo v dve skupini. Prve, ki jih rastline potrebujejo razmeroma veliko, imenujemo glavna rastlinska hranila ali makrohranila, ki so: dušik, fosfor, kalij, kalcij, magnezij in žveplo.

V drugo skupino pa spadajo hranila v sledovih ali mikrohranila, ki jih

rastline potrebujejo izredno malo, in so sledeče: železo, bor, mangan, molibden, baker, cink in druga.

Potrebe posameznih rastlin po omenjenih hranilih so seveda različne. O gnojenju pomembnejših kultur, predvsem trte in oljke, smo že večkrat pisali, a glede na pomembnost tega

opravila se bomo k temu povrnili, tudí ob upoštevanju dejstva, da nam znanost daje vedno nova in sodobnejša navodila. Zato je treba pripraviti letni gnojilni načrt na osnovi teh potreb. Če so na kmetiji razpoložljiva tudi živilska gnojila (predvsem gnoj) je treba pripraviti načrt ob upoštevanju količine razpoložljivih organskih gnojil in vsebnosti posameznih hranil v njih. Z mineralnimi gnojili to gojenje dopolnilo. Preprečiti moramo, da je vnos v tla previsok. Za vsako parcelo je treba točno predvideti uporabo živilskih gnojil glede na načrtovani obseg pridelave, kolobar in založenost tal z rudninskimi gnojili. Na tej podlagi pa se izračunajo tudi potrebe količine mineralnih gnojil.

Ljudje gojimo razne kulture že ti- sočletja ali stoletja. Z razvojem kmetijstva pa so se razvijali in spremenjali tudi načini gnojenja kmetijskih kulturn. V zadnjem času se na osnovi številnih poskusov pojavljajo dvomi, če je razne kulture potrebitno gnojiti s tako visokimi odmerki, kot so jih strokovnjaki svetovali v zadnjih desetletjih.

Dokazano je, da smo do nedavnega določene kulture gnojili preveč. Izstopajoč primer je vinska trta, za katero se je izkazalo, da potrebuje veliko manj gnojil, kot smo še pred nekaj leti mislili. Zato je potrebno, da kmetovalec stalno posodablja svoje znanje in sledi navodilom za pravilno gnojenje. Le na ta način bo dosegel cilje, ki smo jih uvodoma navedli. Drži pa pravilo, da vse rastline potrebujejo za rast in rodnost tudi hranila. Ne postavlja se torej vprašanje, če je treba rastline gnojiti, temveč kako jih je treba gnojiti.

Pri tem gre na koncu še poudariti, da ja za uspešno gnojenje potrebitno tudi poznavanje vloge posameznih gnojil. Toda o tem prihodnjic.

Svetovalna služba KZ
V sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Kaktusi terjajo v zimskem času posebno nego

kaktusi ne marajo. Poleti naj bodo kaktusi na sončni legi. Svetloba je zanje najpomembnejši faktor, saj izvirajo iz zelo sončnih področij sveta.

V zimskem času postavimo kaktuse v notranje prostore. To ni tako pomembno zaradi mrazu, saj kaktusi izvirajo iz puščave, kjer je nihanje temperature veliko. Večji problem je, da kaktusi ne zdržijo visoke vlage naših zim, ki skupaj z nizkimi temperaturami priporomore k temu, da so te rastline še bolj občutljive. Najbolje bi bilo, če bi jih prenesli v neogrevan rastlinjak, kjer je temperatura med 7 in 12°C, nikakor pa ne sme pasti pod 0°C. Primerni prostori za kaktuse so tudi svelte verande, svetli hodniki brez prepiha, zaprti balkoni ali stanovanje. V stanovanju pa moramo izbrati najbolj hladen prostor ali kot, ki pa naj bo primoerno osvetljen. Rastline potrebujejo pozimi počutki, kjer temperatura ne sme preseči 15 stopinj C.

V zimskem obdobju rastline zalivamo zelo malo ali skoraj nič, sicer v toplejših mesecih ne bo pravilno zacvetela. Le če je kaktus pretirano suh, ga malo bolj zalijem, a zelo previdno. Med zimskim počitkom kaktusov ne gnojimo.

Spomladi, ko so pozebe mimo, jih postavimo na odprtlo, pred hišo ali na balkon. Spomladi se moramo izogibati velikim temperaturnim razlikam. Z zalivanjem začemo spomladi, spočetka zelo skromno, ker se lahko na steblu pojavi razpoke. Do poletja pa posto-

poma zalivamo nekoliko več. Kljub temu, da so kaktusi puščavske rastline, moramo zemljo temeljito namečiti, saj površno zalivanje ne zmoči vseh korenin. Nekateri naredijo prav to napako, da zelo malo zalivajo, ker misljijo, da kaktusi ne potrebujejo vode. Voda pa nikakor ne me zastajati v krožnikih pod vazami. Važno je, da se zemlja od enega zalivanja do drugega dobro posuši. Poleti rastline nekajko zaustavijo rast, zato potrebujejo manj vode. Kaktusi, ki rastejo v manjših in v glinastih vazah, potrebujejo vodo nekoliko pogosteje, saj se zemlja hitreje posuši. Višja sta temperatura in vetrovnost, hitreje se zemlja posuši. Zalivanje je torej odvisno od veliko faktorjev, v glavnem zalijemo takrat, ko se zemlja dobro posuši. Ko pa kaktuse sezemo, moramo površno vedno stalno zalivati za nekaj mesecev. Najbolje je, da kaktuse zalivamo z deževnico ali s postano vodo od prejšnjega dneva. Zemlja, ki ima veliko kalcija in magnezija, lahko povzroči klorozo, ta pa se pojavi tudi, če preveč zalivamo. Rastline raje zalivamo zjutraj.

Manjše rastline presajamo vsako drugo ali tretje leto, večje pa vsake štiri ali pet let. Pred presajanjem dobro navlažimo zemljo, da se koreninska gruda laže loči od vase. Rastline nato predvidno vzamemo iz vase, da ne bi poškodovali korenin in bodic. Nova vaza naj bo 2-3 cm večja od prejšnje. Zelo rahlo zalijemo, teden po presajanju pa začemo z rednim zalivanjem. Sveže presajene rastline varujemo pred močnim soncem z senčenjem. V prvih 5-6 tednih ne dognojujemo.

Kaktuse razumnojemo s semenom ali s potaknjenci, kot na primer izrastki starejših rastlin, lahko pa jih tudi delimo. Kaktusi potrebujejo predvsem fosfor in kalij, nekoliko manj pa dušika. Vsekakor je najbolje, da kupimo že prizadljivo gnojilo, ki so specifična za kaktuse, posebno, če smo začetniki. Strogo se moramo držati odmerkov, ki so navedeni na konfekciji. Raje ne uporabljajmo hlevskega gnoja.

Magda Šturmán

KMETIJSKE NEPREMIČNINE

Pomembne davčne novosti v letu 2012

Z letom 2012 bodo stopile v veljavo nekatere pomembne davčne novosti, ki zadevajo predvsem nepremičnine na kmetijskih gospodarstvih. Za to smatramo za koristno, da o njih seznanimo naše člane.

Enotni občinski davek (IMU)

Enotni občinski davek IMU, ki nadomešča prejšnji davek ICI, ponovno vzpostavlja obdavčitev glavnega bivališča. Davek se izračunava s količnikom 0,76%, občine pa imajo možnost, da ga spremenijo za 0,3 točk navzgor ali navzdol. Za glavno bivališče in komplementarne prostore (pertinenze) se odstotek obdavčitve zniža na 0,4%. Občine lahko tudi v tem primeru povišajo davek oziroma znižajo za 0,2 točk. Za glavno bivališče se smatra stavbo v kateri njen posestnik običajno živi in ima svoj anagrafski naslov. Kot komplementarni prostori pa se smatrajo katastrske enote, ki so razvrščene v katastrske kategorije C/2, C/6 in C/7. Glavenemu bivališču pa lahko pripada samo en komplementarni prostor. Obdavčljiva osnova na kateri se izračunava enotni občinski davek se določi s katastrsko rento povišano za 5%, tako da jo pomnožimo s fiksnim koeficientom, ki se razlikuje z ozirom na katastrsko skupino in na kategorijo nepremičnine (npr. koeficient 160 za nepremičnine skupine A (izjemo A10) ter za kategorije C/2, C/6 in C/7).

Za glavno bivališče je predviden odbitek 200€, ki se lahko poveča v primeru, da je nepremičinska enota stalno bivališče enega ali več otrok.

Za kmetijska zemljišča se uporablja koeficient 130 za glavnino teh nepremičnin, ki se zmanjša na 110 v primeru poklicnih kmetijskih podjetnikov vpisanih v kmečko socialno zavarovanje.

Raba stavb v kmetijske namene

Za stavbe, že vpisane v stavbni katalog, z izjemo kategorije A/6 in D/10, je treba vložiti prošnjo za doseglo priznanja kmečke stavbe. Prošnja bi bila moralna biti sicer predložena do 30. septembra 2011 in je bil rok predstavitev podaljšan na 31. marec 2012.

Kmečke stavbe vpisane v zemljiški katalog pa bo treba prijaviti na stavbni katalog do 30. novembra 2012. Do predstavitev prošnje se bo enotni občinski davek plačeval na osnovi rent sličnih nepremičnin že vpisanih v katalog. Ko bo dodelitev rente dokončna, bodo občine poskrbeli za ustrezno poravnavo morebitnih razlik.

Nepremičnine in investicije v inozemstvu

Od leta 2011 je predviden davek v višini 0,76% na nepremičnine v inozemstvu, ki so last fizičnih oseb s stalnim bivališčem v Italiji. Obdavčljiva osnova je vrednost nepremičnine, ki izhaja iz kupne pogodbe, ali, če te ni, tržna vrednost. Da bi se izognili dvojni obdavčitvi, je možen odbitek v višini morebitnega davka na premoženje plačanega v državi, v kateri se nahaja nepremičnina.

Sistri

Operativnost sistema za nadzor sledljivosti odpadkov se prenese na 2. april 2012. S tem se nudi zahtevščim operaterjem časovni razmik, da se prilagodijo novemu sistemu.

Uporaba gotovine

Med zadnje gospodarske ukrepe spada tudi prepoved plačil v gotovini za operacije nad 1.000,00€. To pomeni, da se je treba za večje vsote poslužiti sledljivih načinov plačevanja (bančno nakazilo, imenski ček, kreditne kartice itd.). Isto velja tudi v primeru, da se istonamensko plačilo razdeli na več obrokov.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

V bojih med Turki in Kurdi je doslej izgubilo življenje že več kot 40.000 ljudi

COSTANZE LETSCH, THE GUARDIAN

Vse od začetka arabskih vstaj pred letom dni se je Turčija postavila kot nekakšen vzorec demokracije Bližnjega vzhoda, ki bi ga lahko posnelamo arabske države pri svojih demokratizacijskih procesih. Vendar se mnogi opazovalci sprašujejo, ali daje odnos do kurdske manjšine Turčiji sploh pravico, da se obnaša kot nekakšen model.

Samo v lanskem letu so aretirali več kot 4.000 ljudi zaradi obtožb povezanih s terorizmom. Med temi je več desetin novinarjev. Turčija je izvedla vrsto vojaških operacij proti kurdskej separatistom in sam v decembri je bilo pri tem ubitih najmanj 27 ljudi, med katerimi veliko civilistov. Izvedli so vrsto sodnih obravnnav proti krajevnim politikom, županom, akademikom in aktivistom človekovih pravic. V največjem postopku so sodili več kot 150 politikom in aktivistom v posebni sodni dvorani, ki so jo v ta namen zgradili v Diyarbakirju. Več kot sto obtožencev je bilo pred sodno obravnavo v arestu, nekateri tudi več mesecev.

Župan mesta Diyarbakir na vzhodu Turčije, kjer živi glavna Kurdo, Abdullah Demirbas, je eden obtožencev tega procesa. Obtožen je pripadnosti ilegalni kurdske krovne organizaciji KCK, članica te organizacije pa je tudi prepovedana kurdska dežavna stranka PKK. Če ga bodo spoznali za krivega tvego do 35 let zaporne kazni. O obtožbi Demirbas pravi, da v njegovem stanovanju niso našli niti žeprtega nožiča.

Organizacije, ki se borijo za človekove pravice, pa so večkrat opozorele na samovoljno rabo protiteroristične zakonodaje v Turčiji. »Turška zakonodaja sploh ne ločuje med politično dejavnostjo in terorizmom. Nikoli ne preverjajo, s kakšnimi dejavnostmi se kdo ukvarja in ali so te dejavnosti res take, da je trebe zaradi njih uvesti kazenski pregon. Velika večina teh obtožb temelji samo na dejstvu, da se nekateri ljudje združujejo med seboj, kar naj bi bilo že samo po sebi krivda,« pojasnjuje raziskovalka mednarodne organizacije Human Rights Watch Emma Sinclair-Webb. »Ljudje pa imajo pravico do združevanja. Lahko ti ni všeč, da se ljudje združujejo z nekimi določenimi nameni, ampak to ne more biti razlog za preganjanje, aretacije in utišanje vsakršne kritike.«

Demirbas se boji, da bo množično preganjanje politikov in aktivistov človekovih pravic imelo za posledico dodatno upadanje zaupanja v politiko in bo vodilo k novemu nasilju. »Država, ki hoče, da se nasilje prenehamb, mora v največji možni meri širiti politično sfero, da se bodo ljudje, ki so doslej uporabljali orožje, lahko namesto k nasilju predali dialogu. Vendar Turčija dela prav nasprotno: aretirali so več kot 4.000 ljudi, ki niso imeli nikoli orožja v rokah, tako da ljudje razmišljajo, da jih bo doletela enaka usoda, če se opredelijo za politiko.«

Primerov, na katere se sklicuje Demirbas, je na pretek. Sam je bil marca 2009 obojen na dve leti in pol zapora, ker je dejal, da so solze mater vojakov in gverilcev iste barve ter se mora zato ta vojna končati. Tri tedne po tej obojni se je njegov 16-letni sin vključil v PKK. »Dejal mi je: oče, ali višiš, kaj se dogaja, če se ukvarjaš s politiko. Ta država ne razume politike, razume samo orožje,« je povedal. Pojasnil je, da si je prizadeval, da bi ga prepričal, naj tega ne stori, a brez uspeha. »To je psihologija tisočev Kurdrov. Sam vem za najmanj 2.000 čladih Kurdrov, ki so se v tem času pridružili organizaciji PKK.«

Predsednik združenja odvetnikov v Dijarbakirju Mehmet Emin Aktar pravi, da je Turčija postala »republika strahu«, »demokratična država potrebuje sodstvo, ki bo vredno zaupanja. Ljudje morajo vedeti, da lahko pričakujejo pravico, kadar stopijo pred sod-

Prvi korak k upravni združitvi zgodovinskega ozemlja Bretanije

Presenetljiv izid glasovanja v francoski poslanski zbornici

Bretončina se čedalje pogosteje pojavlja na smerokath, vendar zaenkrat samo v »starem« delu Bretanije.

Povsem nepričakovano je francoska poslanska zbornica sprejela amandma Le Fur – de Ruy, ki bi omogočil del partmaju (kot v Franciji nazivajo province) Loire Atlantique, da se ponovno pridruži Bretanji. Ta provinca je namreč zgodovinsko stavnini del Bretanije in v njej živi bretonska manjšina, že desetletja pa je upravno odcepjena od dežele Bretanije, kjer živi glavnina Bretoncev. Sveda pa s tem zakonodajni postopek teže amandmaja še ni končan.

V parlamentarni razpravi se je vladna izrekla proti temu amandmaju, proti je bil tudi poročevalec in proti je bila zakonodajna komisija. Amandma sta predložila poslane Marc Le Fur, ki pripada desni stranki UMP, stranki nekdanjega predsednika Jacquesa Chiraca, in Francois de Ruy, poslanec stranke Evropa – Ekologija – Zeleni. Že dejstvo, da sta dva politično tako različna poslanca podpisala skupni amandma, je prava redkost. Veliko presenečenje pa je bilo, ko je pristojna zakonodajna komisija ta amandma sprejela s šestnajstimi glasovi proti devetim. To je bilo mogoče zaradi nestranskih solidarnosti poslanov iz Bretanije in iz Alzacije.

Za vse, ki se zavzemajo za teritorialno celovitost Bretanije, je bila ta

odlocitev vsekakor zelo pomembna novica. Amandma je bil pravno zelo zahteven. Določa namreč postopek, po katerem bi se lahko departma Loire-Atlantique odcepil od dežele Pays de la Loire in se priključil Bretaniji, ne da bi moral pred tem pridobiti povoljno mnenje vseh drugih departmajev, ki se stavljajo deželo Pays de la Loire. Ker gre za amandma v zvezi z referendumskim zakonodajom, bi torej referendum o morbitni odcepitvi lahko organizirali samo v departmaju Loire-Atlantique, če bi to predlagalo deset odstotkov volivcev ali petina svetnikov tega departmaja.

Marc Le Fur je sveda zelo zadovoljen z izidom glasovanja, čeprav se zaveda, da je k temu pripomoglo dejstvo, da so amandma predstavili v polnem zatišju. Šlo je za lep uspeh, ki je bil dosezen tudi zaradi maloštevilne prisotnosti poslancev na tem zasedanju. »To je pomemben korak k ponovni priključitvi Loire Atlantique k deželi Bretaniji; zgodovinski korak za zgodovinski Bretanijo,« je dejal. Poslanec je še zlasti opozoril na pomen dejstva, da so tokrat poslanci presegli medsebojna ideološka razlikovanja. »Predstavniki levice so v celoti podprli našo pobudo,« je poudaril. Vendar pa socialistični poslanci niso prikrali nejedovje, ker niso bilo od začetka vključeni v sestavo in vložitev amandmaja;

Le Furju so ocitali, da je vse naredil sam ter ocenili, da to ni bila poštena politična gesta. Kar trije socialistični poslanci iz Bretanije, Marylise Le Branc'h, Jean-Jacques Urvoas in Jean Gaubert, so se pritoževali, da s pobudo niso bili predhodno seznanjeni, vendar si niso pomicljali, ko je bilo treba za to pobudo glasovati »v interesu in v dobro Bretanije«. Predsednik dežele Bretanije Jean-Yves Le Drian pa je dejal, da je sedaj pot nakazana in čestital za uspeh te pobude v parlamentu.

Pač pa je bil predsednik dežele Pays de la Loire Jacques Auxiette presenečen nad izidom glasovanja in dejal, da ni mogoče spremeniti razsežnosti nekega teritorija, ne da bi se o tem posvetovali z njegovim prebivalstvom. Seveda obstaja vprašanje, ali bo ta amandma potrdil tudi senat, kjer seveda ni mogoče računati na presenečenje. Možno je, da bi senatorji ocenili, da ta amandma enostavno ne sodi v zakonodajo o referendumu, vendar je Le Fur glede tega optimist in upa, da bo mogoče tudi v senatu »oblirkovati večino za to dostojanstveno odločitev« kot se je to zgodilo v poslanski zbornici. Vendar nič ni gotovo, saj je treba upoštevati, da temu amandmaju nasprotuje vlada, ki bo poskusila svoje nasprotovanje uveljaviti v senatu, ker ji je v poslanski zbornici to spodelalo.

nika. Ampak to se že dolgo ne dogaja,« pravi. Tako kot številni njegovi kolegi je tudi sam zaskrbljen, da se bo stanje še poslabšalo. »Če se bodo ustrahovanje in grožnje nadaljevali kot glavno sredstvo oblasti, bo postala mlada generacija Kurdov še radikalnejša.«

V kavarnici kulturnega centra Dicle Fırat je gruča ljudi razpravljala o zadnjih aretacijah pripadnikov krovne organizacije KCK. »Mi vsi imamo pripravljene torbe. Stalno živimo z zavestjo, da bi bil kdorkoli izmed nas lahko v kateremkoli trenutku aretiran,« je dejal Kazim Oz. Drugi moški je pritrdiril: »Kdaj se bo to končalo? Lahko nas vse aretirajo! Danes sem našel 36 vnukov. Ne morejo vseh Kurdov pokončati na ta način.«

Ker so se napetosti povečale, je gospodarstvo v Diyarbakirju popoloma zaostalo. Nihče več ne investira v regiji in nobenega razvoja ni. Brezposelnost in revščina prevladujeta povsod; na kurdskej jugovzhodu je to že desetletja problem, le da je ta problem sedaj veliko akutnejši. S predsedki, ki jih močno potencirajo tudi turški mediji, se diskriminacija Kurdov nadaljuje in stopnjuje. »Kdor se ukvarja z gospodarstvom v teh krajih, registrira svoj avtomobil izven te regije,« pravi krajevni kurdski politik, pripadnik vladne stranke AKP, in pojasnjuje: »Če imaš številko 21 na registrski tablici, je to že zadosten razlog, da te ustavijo in oglobijo.«

Večina ljudi soglaša, da je treba ponovno odpreti dialog in da je bila pobuda Demokratične odprtosti, ki so jo sprožili ob koncu leta 2008, čeprav se je takrat slabo končala, vendarle dobra in bi jo kazalo zato obnoviti. Pred kratkim objavljena poročila kažejo, da bi bila stranka AKP sedaj pripravljena ponovno sprožiti tako pobudo.

Po drugi strani pa Vahap Coskun, asistent na univerzi Dickle, ki ima sedež v Diyarbakirju, pravi, da se AKP mori, če misli, da bi lahko z vojaško silo uničili PKK. »Moč organizacije PKK ni v dejstvu, da steje 5.000 pripadnikov, ki se skrivajo v gorah, ampak v tem, da jo podpira velika večina prebivalstva. Za vsakega pripadnika, ki ga vojska ubije, se bo organizaciji pridružil nov bojevnik.« Sicer pa je Coskun menja, da tudi PKK dela napake s stopnjevanjem napadov in nasilja: »Ljudje so utrujeni bojevanja. Poskus PKK, da bi na valu arabske pomlad začetil upor, je propadel.« Prepočítan je, da bi stranka Mir in Demokracija BDP, ki je prokurdsko usmerjena, lahko zoper vzbudila kampanjo državljanke neposlušnosti in tako preprečila, da bi se mladi Kurdi vključevali v oboževni spopad. »To je izreden potencial: imajo stranko, organizacijo civilne družbe, sredstva obveščanja ter zelo mlado in mobilno veliko skupino ljudi. Če lahko na ulicah Diyarbakirja zborejo 10.000 ljudi, ki na mirnem zborovanju zahtevajo pouk v maternem jeziku, bo moral vlada to zahtevo vzeti v poštev,« ocenjuje profesor. To seveda postavlja pod vprašaj dejstvo, da AKP opteka s terminologijo o teroristih. »Neuspela kampanja državljanke neposlušnosti po lanskoletnih volitvah je prestrašila vlado, ker civilne neposlušnosti ne moreš označevati za terorizem,« še pravi Coskun.

Metin Ozsanli, član mirovnega odbora, ki se je ukvarjal s preprečevanjem krvavih maščevanj, v svoji mesnici v središču mesta tako razlagata: »Moj oče je preprečil 250 maščevanj, jaz sem jih 65. Neverjetno je, kako so ljudje pripravljeni odpuščati. Večkrat moramo govoriti z družinami, obiskujemo jih na domovih, kadar so utrpljeli kako žrtev. V tem spopadu je umrlo že več kot 40.000 ljudi. Predsednik vlade Erdogan tega spopada ne more končati kar tako. Treba bo veliko pogovorov in veliko dela na obeh straneh, ampak trdno upam, da bo nekoč tudi konec.«

V Trstu ob osamosvojitvi

Pričevanje prvega generalnega konzula slovenske države v Trstu

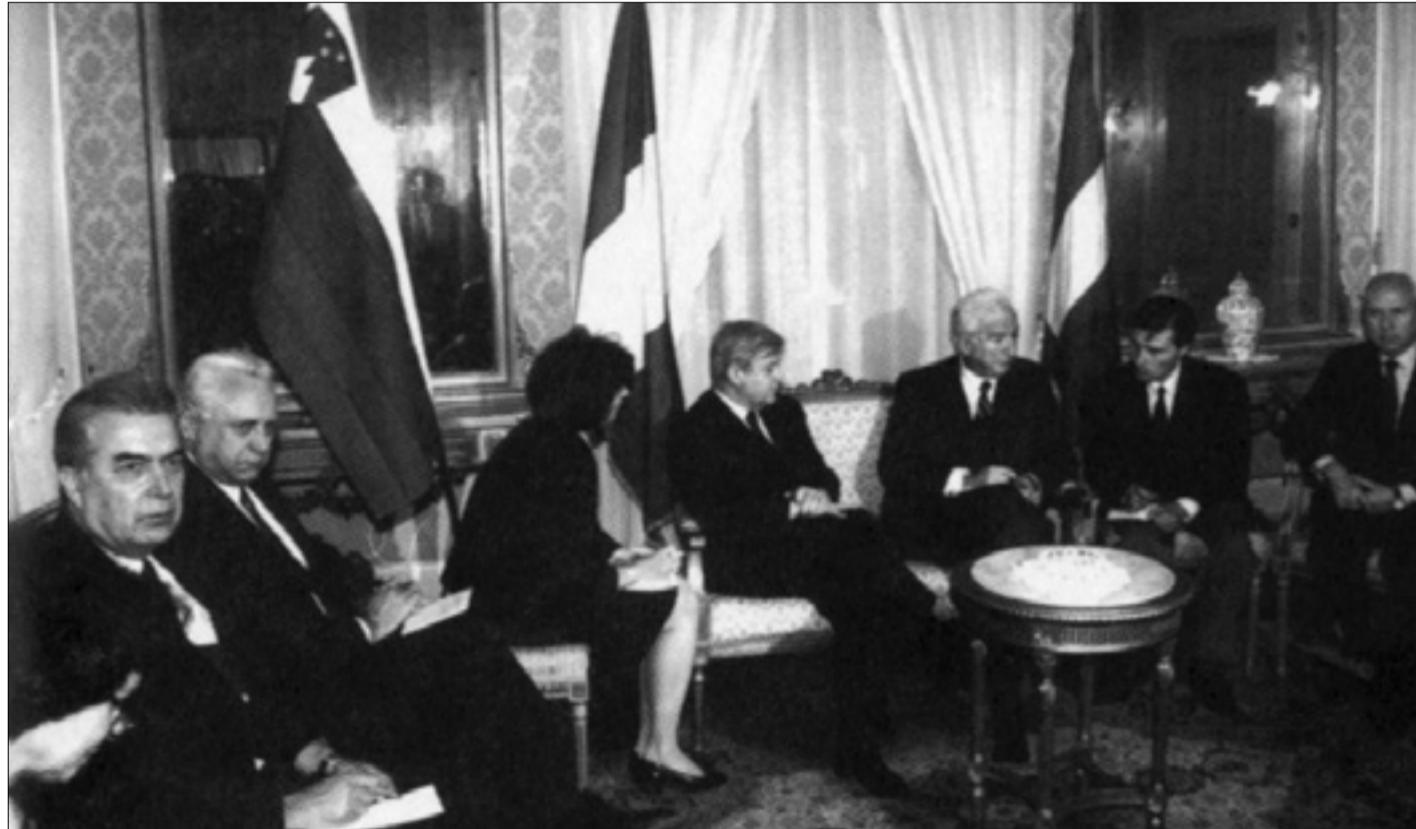
JOŽE ŠUŠMELJ

VTrst sem prišel za generalnega konzula SFRJ v jeseni leta 1990 s soglasjem zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla, ko so že bili v Sloveniji izvedene demokratične spremembe. Od ustanovitve GK v Trstu leta 1954 so bili generalni konzuli predvsem predstavniki Slovenije. Kadrovala jih je Slovenija, imeli smo redne konzultacije z slovenskim sekretariatom za zunanje zadeve in ostalimi republiškimi organi ter delali po njihovih navodilih. Večkrat so bila ta nasprotina od beograjskih, upoštevali pa smo slovenska stališča. Veliko poročil smo posiljali direktno v Ljubljano, pa tudi o vseh pomembnejših depešah, ki smo jih posiljali v Beograd, smo obveščali Ljubljano. Taka je bila stalna praksa, ki so jo uvedli že predhodniki. Stiki in odnosi s slovensko manjino pa Beograda niso veliko zanimali, ta komunikacija je potekala izključno z Ljubljano. V času osamosvojitve smo bili na GK trije Slovenci, poleg mene še konzul Bogdan Benko in sekretarka ter prevajalka Irena Mramor. Moj namestnik Pero Pavić, ki je bil Srbin, je bil razumevajoč in ni mogel verjeti, da se dogaja razpad Jugoslavije. Imel je iluzijo, da se bo vse skupaj resilo po mirni poti. Del tehničnega osebja – zlasti šifrant in varnostnik pa sta bila sovražno razpoložena in vneta privrženca Miloševića. Slovenci smo torej tvorili jedro konzulata, zato je bilo tudi lažje zastopati interese Slovenije.

Dobil sem vabilo na proslavo ob razglasitvi neodvisnosti v Ljubljani. Hotel sem se je udeležiti, vendar so mi iz takratnega slovenskega sekretariata za zunanje zadeve svestovali, da je bolje, da ostanem v Trstu. Bližali so se dramatični trenutki, JLA je pričela zasedati mejne prehode in že isti večer je bil mejni prehod Fernetiči v rokah JLA. Živjo se spomnjam enega izmed naslednjih dni, ko me je Vlasta Valenčič - Pelikan, ki je takrat vodila konzularni oddelek v zunanjem ministrstvu, v nedeljo zbudila ob štirih zjutraj in me po nalogu ministra z dramatičnim glasom obvestila, da se valjavo proti Sloveniji tanki in da grozi Ljubljani zračni napad. O tem naj obvestim vodstvo FJK in po možnosti tudi italijansko zunanje ministrstvo. Koga lahko poklicem v Italiji v nedeljo zjutraj? Spomnil sem se na senatorja Stojana Spetiča in ga poklical ter ga prosil, naj mi pomaga in poskuša obvestiti italijansko vlado ozirou zunanjega ministra De Michelisa ter ga prisoti za posredovanje. Po začetnem godrjanju, zakaj ga ob tej uri budim, in ko sem mu vznemirjen opisal, kaj grozi Sloveniji, je Stojan postal zelo buden in mi obljudil, da bo izkoristil svoj senatorski položaj in interveniral. Že okrog šeste ure zjutraj je dobil De Michelisa, ki na srečo še ni spal in je bil skupaj z Andreottijem v Bruslju ter ga obvestil o dramatičnem stanju. De Michelis mu je obljudil, da bo takoj posredoval pri jugoslovanskemu predsedniku Markoviču. Spetič je kasneje govoril tudi s predsednikom italijanske vlade Andreottijem, ta pa mu je obljudil, da bo o napadu na Slovenijo obvestil svoje kolege v Evropski skupnosti. Sam pa sem takrat našel podpredsednika deželnih vlad Feruccia Saro, ki je bil na nekem seminarju blizu Benetk, in tudi ta je obljudil, da bo sprožil alarm v Rimu.

Dramatično je bilo zlasti, ko so na mejni prehoda Fernetiči in Škofje prišli policisti in cariniki iz Beograda, ki naj bi prevzeli kontrolo na mejnem prehodu in zamenjali slovenske policiste in carinike. Slovenska policija in teritorialna obramba sta jih obkolili in jim prekinili telefonske zvezze in zato so se posluževali telefonskih zvez na GK. Po nalogu zveznega zunanjega ministra so zahtevali dvig 4 milijone lir za njihove potrebe, predvsem za nakup hrane, vendar nisem hotel podpisati naloga za dvig tega denarja. Kasneje sem ugotovil, da so ga dvignili brez moje vednosti, saj je bila tudi računovodkinja njihova pristašinja. Znaši so se v brezihodni situaciji in tudi z maramo so bili na tleh. Slovenski interes je bil, da se čim prej umaknejo, pa tudi Italijani bi se jih radi znebili. Konzul Bogdan Benko je takrat opravljal posredniško in prevajalsko vlo-

Na fotografiji desno: Srečanje med predsednikoma Slovenije Milanom Kučanom in Italije Francescom Cossigo v Gorici, 7. februarja 1992. Prvi z leve je tedanji generalni konzul R Slovenia v Trstu Jože Šušmelj, drugi z leve veleposlanik v Italiji Marko Kosin. Na spodnji fotografiji vhod v stavbo nekdanjega konzulata SFRJ (sedaj konzulat R Srbije) na Furlanski cesti.

go med temi zveznimi policisti in italijansko policijo. Morali so odložiti orožje in uniforme, italijanski orožniki so jim v kasarni na Opčinah dali civilne obleke – trenerke in »paštašute«, jih z avtobusom v spremstvu policije odpeljali na železniško postajo in jih vkrčali na vlak. Odpeljali so jih v Bari in od tu so odšli s trajektom v Črno goro. Kasneje je italijanska policija na konzulat pripeljala velik zabol njihovih uniform. Tako se je neslavno končala njihova zasedba mejnega prehoda Fernetiči in Škofje.

Po razglasitvi neodvisnosti je zunanj minister dr. Dimitrij Rupel vsem slovenskim diplomatom, ki so bili v službi jugoslovanske diplomacije poslal pismo, v katerem nas je pozval, da se vsak opredeli ali pristopi v slovensko diplomacijo. V Trstu smo se vstrije zaposleni opredelili za slovensko diplomacijo. Kasneje je Slovenija odpoklicala vse slovenske diplomate iz jugoslovanske diplomacije in s tem hotela dokazati, da bo odslje nastopal kot samostojna država s svojo diplomacijo. Zaradi strateških interesov pa je bilo ocenjeno, da ostanejo na svojih mestih slovenski diplomatih v Trstu in Celovcu, saj sta bila ta dva konzulata vedno smatrana kot slovenski predstavnštvi. V morebitni vojni naj bi ostala kot povezovalni člen z zunanjim svetom. Po razglasitvi neodvisnosti mi Beograd ni več zaupal in v jeseni 1991 je jugoslovansko zunanje ministrstvo, pooblastilo Pavica, da samostojno posilja depeše v Beograd, brez moje vednosti. Tudi odnos srbskih uslužbencev se je spremenil, zlasti varnostnika, ki se je sovražno vedel do nas. Čeprav smo bili sicer še formalno v službi Jugoslavije, pa smo bi-

li v tesnih stikih z Ljubljano in bili njeni predstavniki ter delovali po njenih navodilih. Tako sta znotraj konzulata v bistvu delovala dva konzulata.

Italijanske oblasti so obravnavale GK, kot da se nič zgodilo. Slovenija ni še bila mednarodno priznana država in dogajanja v Sloveniji so ocenjevali kot notranjo zadevo. V osebnih stikih pa so bili zaskrbljeni in večinoma s simpatijami gledali na Slovenijo in njeni odločitev za samostojnost. Italija je povečala bojno pripravljenost in enotah v občnem območju. Pričakovali so velik val beguncov iz Jugoslavije. Dežela me je povabila na sestanek na katerem so pripravljali program za nastanitev okoli 300.000 beguncev na stadionih, v opuščenih vojašnicah, postavili so že tudi nekatera šotorišča. Podvomil sem v tako število beguncev in priporavnih, da Slovenci ne bodo zapuščali svoji domov, temveč se bodo doma borili. Vseh stikih z deželnimi oblastmi smo pojasnjevali razloge, ki so priveli do odločitve o ustavovitvi lastne države. Takratni predsednik dežele Biasutti, ki je bil naklonjen osamosvojitvi Slovenije, je prišel tudi v spor z De Michelisom zaradi njegovega vztrajanja pri »enotni in demokratični Jugoslaviji«. Sodelovali smo pri organiziranju več obiskov iz Slovenije v FJK, tako predsednika Kučana, predsednika vlade Peterleta, zunanjega ministra dr. Rupla in drugih slovenskih politikov, ki so pojasnjevali razloge in iskali podporo za osamosvojitev Slovenije. Vsi ti so bili zelo prijateljsko sprejeti.

Obe slovenski krovni organizaciji sta zelo podpirali osamosvojitev Slovenije in ji

nudili vso podporo in pomoč. S svojo povezanostjo in poznanosti med italijanskimi politiki sta bili resničen most za navezovanje takrat zelo potrebnih političnih stikov med državama. V tem kontekstu je bil zelo dejaven in zavzet takratni deželni poslanec Bojan Brezigan. V sodelovanju z GK sta obe krovni organizaciji skupaj, ob agresiji na Slovenijo ustanovili Štab za pomoč Sloveniji, ki je deloval pri SKGZ kot enotno telo Slovencov v Italiji. Štab si je zadal dve nalogi, in sicer zbiranje materialne pomoči ter politično delovanje s ciljem, da se v političnih strukturah in italijanski javnosti spremeni mnenje glede slovenske samostojnosti. Štab je pripravil tudi dvojezični plakat, ki so ga izobešali v Furlaniji - Julijski krajini z napisom »Nočemo več tankov v Evropi, solidarnost s Slovenčinom«. Novinarji slovenske družbe Ponteco so skrbeli, da je bilo slovensko vodstvo dnevno seznanjeno s pisanjem italijanskih časopisov in z odmevi v italijanskem javnem mnenju, seznanjali pa so tudi italijansko javnost od dogajanj v Sloveniji in medijem posredovali tudi slikovno gradivo. Delegacija SKGZ, ki jo je vodil Klavdij Palčič, je julija 1991 obiskala zunanjega ministra De Michelisa v Maianu pri Vidmu in se zavzela za podporo Sloveniji v osamosvojitvi in za priznanje slovenske države. S posredovanjem Marjana Trpina iz Stranke slovenske skupnosti je že 30. junija prišel v Ljubljano sekretar Liberalne stranke Italije Altissimo in izrazil podporo osamosvojitvi. S posredovanjem predstavnikov slovenske manjšine je 3. julija prišel v Novo Gorico na srečanje z slovensko levico, Piero Fassino, sekretar Levih demokratov. Pomemben je bil prispevek TKB in Kmečke banke v Gorici, ki sta takrat, ko je bila Slovenija finančno blokirana, dajali kredite za tekoče poslovanje. Odmeven je bil tudi solidarnostni obisk, v najbolj dramatičnih dneh, predsednikov dežel iz Delovne skupnosti Alpe Jadran iz Italije v Ljubljani.

Do izraza je prihajala tudi zaskrbljenost. Veliko pripadnikov starejše generacije, zlasti udeležencev NOB, je bilo čustveno navezani na Jugoslavijo in so jo videli kot zaščitnico slovenske manjšine v Italiji, drugi so bili z Jugoslavijo poslovno tesno povezani in je vojna ogrožala njihovo poslovanje ali celo eksistenco. Posamezni so izražali tudi dvom v upravičenosti osamosvojitve. Veliko je bilo tudi telefonskih klicev in obiskov na GK v katerih so različni ljudje, Slovenci in Italijani izražali solidarnost s Slovenijo in ponujali humanitarno pomoč.

Zanimanje za Slovenijo se je stopnjevalo zlasti v dneh pred in po osamosvojitvi. V nasprotju z nepopustljivo italijansko zunanjim politiko glede enotne in demokratične Jugoslavije je javno mnenj v Furlaniji Julijski krajini in Venetu, s sim-

patijo spremljalo dogajanja. Vedno bolj je prihajalo do razhajanj med uradnimi stališčem italijanske vlade in javnim mnenjem, zlasti v občnem prostoru. To potrujuje tudi anketa, ki jo je opravila tretja mreža RAI ko je 1. avgusta 1991 v Tvdnevniku objavila rezultate javnomnenjske raziskave o odnosu gledalcev do suverenosti Slovenije. V anketi se je 53 % vprašanih v Furlaniji - Julijski krajini opredelilo za priznanje samostojne Slovenije, 23 % je bilo proti, 24 % se ni izjasnilo.

Na simpatije javnega mnenja do osamosvojitevih teženj Slovenije sta vplivala dva dejavnika: zahteva po demokraciji in pravica do samoodločbe. Simpatije do Slovenije so se okrepile zlasti po agresiji JLA, saj se je kriza nenadoma pojavila pred vrati Trsta in Gorice, kar je poleg bojazni pred širitevijo in dolgotrajnostjo konflikta, tudi gospodarsko zelo prizadelo obmejni prostor v Italiji.

Po razglasitvi neodvisnosti smo iz ministrstva dobili navodilo, da poiščemo v Trstu sedež novega slovenskega GK. Stavba na Furlanski ulici, zelo lepa vila s parkom, je v lasti dežele, ki jo je za nizko najemnino dala v najem Jugoslaviji, podobno kot je to storila Jugoslavija za sedež italijanskega GK v Kopru. Na deželi so zavrnili možnost, da bi to pogodbo prekinili in jo prenesli na Slovenijo z utemeljitvijo, da Jugoslavija še vedno obstaja kot mednarodni pravni subjekt in da nimajo pravni razlogov za prekinitev pogodbe. Tako po 15. januarju 1992 ko je Italijanska republika priznala Slovenijo je zunanje ministrstvo z noto zaprosilo za odprtje veleposlaništva v Rimu in generalnega konzulata v Trstu. Še preden smo dobili uradno dovoljenje, smo poiskali začasni sedež v prostorih bivše jugoslovanske gospodarske zbornice v Trstu, oziroma podružnice Primexa, v ulici Macchiavelli 28, ki jo je vodil Bruno Korelič. V začetku leta 1992 je najprej dobila odpoved Irena Mramor in se preselila v te prostore. Kmalu za to odpovedjo sem iz Beograda tudi sam dobil odpoved z obrazložitvijo, da delam kot generalni konzul proti interesom Jugoslavije in v korist slovenskega secesionizma ter da moram v sedmih dneh zapustiti GK. Odločba je bila strogo zaupna in mi je šifrant ni hotel izročiti, temveč jo je z obema rokama držal pred mano, da sem jo lahko prebral. Tudi sam sem pričel delati v teh prostorih. Čez dober mesec dni je prišel še Bogdan Benko, ki je tudi iz podobnih razlogov dobil odpoved. Nadjeli smo prostore v ulici Carducci. Tudi so bili začasni in neustrezni, prosili smo tudi deželo, da nam da v najem primerno stavbo v Trstu, vendar je ostalo le pri obljubah. Nato smo se dogovorili za najem prostorov s slovensko nepremičninsko družbo »Dom«, v katerih je tudi sedaj slovenski generalni konzulat v Trstu.

»Treba je pustiti, da vse v miru propade«

Predavanje filozofa Slavoja Žižka

Filozof
Slavoj Žižek

KROMA

LJUBLJANA - V Slovenski kinotehni se je v petek s predavanjem filozof Slavoja Žižka in Roberta Pfallerja sklenil mednarodni simpozij filmske teorije, Jezenska filmska šola. Žižek je ob seriji »The Wire« (Žica) med drugim premisil vprašanje etičnega obupa in možnost sprememb družbe, Pfaller pa je očrtal filozofske lekcije TV serije Seks v mestu. Žižek je za izhodišče vzel pet sezona serije »The Wire«. Kot je dejal, je slovenski prevod Skrinvina naveza zgrešen, saj naslov serije namiguje na razredno razliko, mejo med tistimi, ki so »in«, in tistimi, ki »ostajajo zadaj«. Osnovna premissa serije je po njegovih besedah razredni boj. Mamlarska vojna, o kateri govori serija, pa je le ena od njegovih oblik.

Za ponazoritev je vpeljal pojem »mezdne buržoazije« Jean-Claudea Milnerja, h kateri med drugim spadajo managerji, novinarji, zdravniki in sodniki.

Po Žižkovih besedah se zastavlja vprašanje, kdo si danes še upa stavkati, saj je biti izkoriscen v klasičnem marksističnem pomenu pravzaprav postalо privilegij. Tekstilne delavke si ne upajo stavkati, to počne le mezdna buržoazija, da bi ohranila razliko do proletariata. Iz tega vidika lahko razumeamo tudi proteste študentov, ne zato, ker so solidarni z delavci, temveč zato, ker nočejo postati delavci in slutijo, da izobrazba ne zagotavlja statusa mezdne buržoazije, meni Žižek.

Teza snovalca serije Davida Simona je, da se v kapitalizem vrača

grška tragedija, kjer kapital in družbene institucije delujejo kot poljubne sile, ki določajo usodo posameznika, kot so jo nekoč bogovi. Razlika je le katarza, ki doleti junake grških tragedij, junakov serije pa ne. Serija sporoča, tako Žižek, da je vse, kar narediš, vnaprej izgubljeno, poskusi skupnosti, da najde rešitev znotraj sistema, pa pokažejo, da ljudje ne vzdržijo brutalnega kapitalizma brez avtentične utopije.

Nam torej preostane le etični obup, se je vprašal Žižek. Kaj naj in tej situaciji naredi pravi marksist? Nič, odgovarja Žižek. Če resnično želimo spremembo in ne le »histeričnega krpanja« obstoječega, je treba pustiti, da »vse v miru propade«, to velja tako za aktualno politično situacijo v Sloveniji kot za reševanje evra in globalno ekonomsko krizo.

Sovražniki pravega dejanja so tisti, ki se z lažno zaskrbljenostjo trudijo zakrpati sistem in se borijo proti inerciji birokracije, pravi Žižek.

Pfaller se je za poudarek o seriji Seks v mestu (Sex and the City) oprij na nemški naslov projekta francoskega filozofa Michela Foucaulta Zgodovina seksualnosti. Ta je »Sexualität und Wahrheit« (Seksualnost in resnica), kar se sklada z omenjeno serijo, saj za štiri junakinje mesto prevzema vlogo zunanjega opazovalca, ki odloča o resničnemu pomenu njihovih ravnanj in doživetij, je poudaril Pfaller.

Po njegovih besedah je serija klasična komedija, v kateri junakinje označuje enostavna značajska poteza: spravovalka, cinična erotomanka, romantična naivka in feministična, moškim sovražna skepticarka.

Gledalec jih spremlja, kako se zapletajo v afere, spremlja jih pri seksu, kaj pri tem in o tem govorijo, spremlja jih tudi, ko se pogovarjajo o svojih pogovorih, je povedal Pfaller.

Vendar se ne pogovarjajo iz potrebe po subjektivizaciji lastne seksualnosti, saj želijo svoja doživetja objektivirati in ugotoviti, kaj bi seks lahko pomenil za »javnost« oziroma za mesto. Kot pravi Pfaller, pri tem ni pomembno, ali same nekaj občutijo kot prijetno ali gnusno, to jim je všeč, šele ko jim sme biti všeč. Ena največjih zaslug serije je po Pfallerjevemu mnenju zato objektivizacija pomena seksualnosti, ki se zoperstavlja duhu časa, ki želi seksualnost potisniti v sfero zasebnosti.

Serija nadalje priča o zagatah prevladujoče monogamne matrice in o izmuzljivosti želje, ki jo Samantha povzame s trditvijo: »Vse, kar si želijo poročeni ljudje, je, da bi bili zopet samski«. Če se morajo pari truditi s hlinjenjem nežnih občutkov in vabil na pijačo, ko želijo seksati, morata Samantha in njen prijatelj hliniti seks, če želita živeti nežna občutja. Kot sklene Pfaller, je lekcijska serija, da seks lahko deluje kot tančica pred nečem še bolj golim. (STA)

V dunajskem muzeju MUMOK razstava POP in 60.leta

Od 19. januarja do 2. septembra

DUNAJ - V dunajskem muzeju Muzeju moderne umetnosti (MUMOK) bodo 19. januarja odprli razstavo Pop in 60. leta. Na ogled bodo tako umetnine iz lastne zbirke muzeja kot tudi iz pomembnih mednarodnih zbirk. Razstava bo ponudila širši kontekst za retrospektivo del Claesa Oldenburga, ki jo bodo v muzeju odprli februarju.

Poleg predstavnikov ameriškega pop arta bodo na razstavi Pop in 60. leta zastopani njihovi britanski kolegi in predstavniki evropskega realizma iz 60. let minulega stoletja. Na ogled bodo umetnine, ki so jih ustvarili Oldenburg, Andy Warhol, Jasper Johns, Robert Rauschenberg, Roy Lichtenstein, Tom Wesselmann, Robert Indiana in Jim Dine. S svojimi deli bodo zastopani tudi Peter Blake, Richard Hamilton in David Hockney. Izbor umetnikov bo pokazal, kako je navdušenje nad popularno kulturo v nekem obdobju postalo pravzaprav svetovni fenomen, je zapisano na spletni strani muzeja.

Enormne povečave, nepričakovane kombinacije ter slike, ki so bile dobesedno »pobrane s ceste«, pa ne bodo prikazovane le banalnost našega sveta, temveč tudi svojevrsten most do

del Claesa Oldenburga. Razstava bo odprta do 2. septembra. Oldenburgovo retrospektivo bodo odprli 4. februarja in bo na ogled do 28. maja. Claes Oldenburg (1929) velja za enega najpomembnejših predstavnikov pop arta ter umetnosti performansa, poznan pa je tudi po svojih instalacijah. Poleg tega je skupaj s Coosje van Bruggen sooblikoval javne prostore v številnih svetovnih metropolah.

S humorjem pa tudi globino svojih del, pri katerih je uporabljal predmete za vsakdanjo rabo, je konec 50. let minulega stoletja postal eden najvidnejših in najpopularnejših umetnikov tistega časa. Razstava v MUMOK bo doslej najobsežnejša predstavitev Oldenburgovih del iz 60. let minulega stoletja. Na njej bo takoj mogoče videti številna ikonična dela pop arta, pa tudi predloge za spomenike v javnem prostoru.

Po predstavitvi v MUMOK bodo razstavo na ogled postavili še v Kölnu (od 22. junija do 30. septembra), Bilbau (od 30. oktobra do 17. februarja 2013), New Yorku (od 9. aprila 2013 do 4. avgusta 2013) ter v Minneapolisu (od 13. septembra 2013 do 12. januarja 2014).

POD ZELENO STREHO

Zrakotesna okna in prezračevanje

Pred nekaj meseci sem bil na obisku pri sorodnikih v relativno star, povojno zgrajeni, a lepo obnovljeni enodružinski hiši. Dela so se sicer zaključila že leto prej, a lastniki so mi s ponosom pripovedovali o izbirah vseh gradbenih tehnik, ki so omogočile, da se je njihova hiša uvrstila v kategorijo nizkoenergetskih objektov. Zunanje stene so obložili s stroporom, podstrešje so izolirali s kameno volno, izboljšali so sistem ogrevanja in zamenjali 40 let starla lesena okna z novimi zrakotesnimi.

Človek bi si lahko mislil, da ustreza njihov dom vsem pogojem varčnega in udobnega bivanja ter da predstavlja tovrstna stavba ideal, po katerem bi se bilo treba zgledovati. A je res tako? So načrtovalci pri projektiranju upoštevali prav vse vidike naravi in človeku prijazne gradnje? Očitno ne, saj so se stanovnici pred kratkim potoževali, da so stene vlažne in da se v nekaterih sobah pojavi plesen. Kaj je bilo torej zgrešenega pri takih obnovitvah?

Enostavno nihče ni upošteval prezračevanja. Funkcije, ki so jo prej imele stara, slabo zatesnjena okna, niso nadomestili s tisto, ki jo danes opravljajo različni prezračevalni sistemi. Ta funkcija pa je bistvenega pomena, če želimo ohraniti suhe in zdrave bivalne prostore ter vlažavati ves čas svež zrak.

Problem vlage in sindrom bolnih hiš

Ljudje izločajo z dihanjem in potenčno veliko količino vlage, večjo kot si lahko predstavljamo. Če upoštevamo, da imajo ljudje doma različne dejavnosti, kot so kuhanje ali kopanje, se količina vodne pare v stanovanjskih prostorih, ki jo proizvaja štiričlanska družina, približa desetim litrom na dan. V primeru, da niso stene paropropustne in je zračenje nezadostno, se vlaga nabira na notranji površini sten in to predvsem tam, kjer so toplotni mostovi, ponavadi v kotih. V takih pogojih je pojav plesni skoraj neizogiben.

Če so stene zgrajene oz. obložene z materialom, ki uravnava količino vlage s sprejemanjem ali oddajanjem (npr. les, lesena volna, mavčne plošče, ilovnat omet), je stanje nekako sprejemljivo, čeprav je treba v tem primeru biti pozorni na kondenzacijo sopare v notranjosti stene, predvsem kjer toplotne izolacije sploh ni ali se ta nahaja na notranji strani stene. Včasih upamo, da bomo rešili problem z uporabo razvlaževalcev zraka, ki pa niso nujno učinkoviti in pogosto porabijo preveč električne energije. Le v redkih primerih torej vlago popolnoma odpravimo, večkrat pa jo le odmaknemo izpred naših oči.

Vlaga pa ni edini dejavnik, ki vpliva na naše dobro počutje. Prav tako je kakovost zraka bistvena za doseganje zdravega bivalnega okolja. Če živimo v zaprtih prostorih, kjer je zračenje nezadostno, smo lahko podvrženi neprijetnim ali celo hudim posledicam za naše zdravje, ki jih strokovnjaki strujejo pod imenom sindrom bolnih hiš. V takih primerih je kakovost notranjega zraka res zelo nizka. K povečanju negativnih učinkov na zdravje pripomore, poleg pomanjkanja kisika in povečanja količine ogljikovega dioksida, tudi onesnaženost zraka s škodljivimi snovmi, ki jih izpuščajo nekateri gradbeni materiali ali čiščenju namenjena sredstva. Na naših krajinah je še posebno nujno rešiti problem, ki ga predstavlja izredno nevaren plin radon.

Naravno ali prisilno prezračevanje?

Kako se torej lahko izognemo negativnim posledicam za naše zdravje? Z rednim prezračevanjem bivalnih prostorov, to je vsem razumljivo, a kako? Na prvi pogled bi si lahko mislili, da imamo na razpolago dva načina prezračevanja, to je naravno ali prisilno, in da sta ena ali druga izbira enako učinkoviti. Če pa podrobneje analiziramo prednosti in slabosti obeh načinov, nam bo jasno, da naravno prezračevanje z rednim odpiranjem oken ni dovolj in ne zadostuje predpisom energetsko varčnega objekta.

Naše hiše smo sicer od vedno zračili le naravno, vendar je izmenjava zraka med notranjimi prostori in zunanjostjo potekala stalno, tudi pri zaprtih oknih, saj so ta v večini primerov slabo tesnila. Oboje je zadostovalo, da smo imeli v notranjosti stavb razmeroma dober in svež zrak. Danes pa je drugačje, ker so kakovostna okna zrakotesna in prav ta je razlog, da jih vgradimo. Naš namen je preprečiti izgubo topote v zimskem času in torej prihraniti na uporabi energije. Ker je nujno redno zamenjati ves zrak v bivalnih prostorih, lahko dosežemo učinkovito naravno prezračevanje naše hiše le, če popolnoma odpremo vsa okna za 5/10 min vsaki dve uri in ustvarimo preiprh. S tem pa izgubimo vso energijo v obliki topote, ki jo moramo nujno nadomestiti z dodatnim ogrevanjem. V primeru pa, da pustimo priprta okna za dalj časa, se stanje še poslabša, saj so izgube energije še večje. Dosežemo sicer cilj bivanja v zdravih in suhih prostorih, a stroški, ki smo jih vložili za vgradnjo novih zrakotesnih oken, se nam ne bodo vrnili v obliki prihranka zaradi predvidene nižje porabe energentov.

Prisilno prezračevanje z rekuperacijo topote odpadnega zraka je danes edini energetski in iz zdravstvenega vidika sprejemljiv način ohranitve zdravih bivalnih prostorov. Svež zrak ogrevamo tako, da uporabimo približno 80 odstotkov toplotne odpadnega zraka in torej prihranimo velik del energije, ki bi jo drugače izgubili. Sistem je sestavljen iz prezračevalne naprave in razvoda cevi za dovod in odvod zraka, ki jih je treba speljati do vseh prostorov, ki jih nameravamo prezračevati. V bivalne prostore (dnevna soba, otroška soba, spalnica) dovajamo svež zrak, iz kuhinje, stranišča in kopalnice pa odvajamo umazani zrak.

Pri novogradnjah, predvsem pri pasivnih hišah, je uporaba tovrstne tehnike samoumevnih, pri sanacijah pa priporočljiva. Pri obstoječih stavbah je sicer težje izvedljiva in precej dražja, a se zanje lahko odloči vsak lastnik hiše ali stanovanja, če ima dovolj prostora za vgradnjo sistema.

Verjetno se bo mnogim zdelo prisilno prezračevanje še za dalj časa nepotrebno, a se moramo vedno bolj zavedati, da bo postal v prihodnosti tovrstni sistem prav tako nujen za ugodno bivanje, kot sta danes ogrevanje ali klima.

NOGOMET - Milan – Inter v A-ligi: kaj so napovedali trenerji in športni delavci naših društev?

Neodločen izid ali zmaga Interja z golom Milita?

Naši nogometni poznavalci napovedujejo, da bo Interjev Argentinec Diego Milito na derbij proti Milanu dosegel gol

ANSA

PREKINJENA TEKMA

Catania - Roma prekinjena v 65. minutu zaradi dežja in razmočenega igrišča pri izidu 1:1. Tekmo bodo do konca (še 27 minut) igrali 8. ali 15. februarja.

Strelca: Legrottaglie v 24. in De Rossi v 28. minutu

VRSTNI RED: Milan in Juventus 37, Udinese 35, Lazio 30, Inter 29, Napoli in Roma 27, Catania 22, Fiorentina, Cagliari, Palermo in genoa 21, Atalanta in Chievo 20, Parma 19, Siena in Bologna 18, Novara in Cesena 12, Lecce 9.

DANES: ob 12.30 Lazio - Atalanta, ob 15.00 Cesena - Novara, Chievo - Palermo, Fiorentina - Lecce 3:2, Génoa - Udinese, Juventus - Cagliari, Parma - Siena, ob 20.45 Milan - Inter; jutri ob 20.45 Napoli - Bologna

PRIHODNI KROG: 21. 1. ob 20.45 Atalanta - Juventus; 22. 1. ob 12.30 Bologna - Parma, ob 15.00 Cagliari - Fiorentina, Lecce - Chievo, Novara - Milan, Palermo - Genoa, Roma - Cesena, Siena - Napoli, Udinese - Catania, ob 20.45 Inter - Lazio

Trebenc **Darko Kralj**, predsednik Primorca, predvideva, da se bo derbi na San Siru končal brez zmagovalca. »Končni izid bo 1:1. Inter bo povedel z Militom, Milan pa bo izenačil z Boatengom. Tekma bo bržkone zelo zanimiva, saj je Inter v dobri formi, Milan pa je itak zelo dobra ekipa,« je ocenil Kralj, simpatizer Interja.

Marjan Babuder bo tekmo spremljal kot neutralni opazovalec. »Kot ljubitelj nogometa,« je dodal trener vratarjev iz Bazovice. »Milanski derbi je tipična tekma za 1X2. Lahko zmaga kdor koli. Milan je bolj ekipa od Interja, ki stavi bolj na poteze posameznikov.«

Podpredsednik Juventine, Štandreč **Bruno Pavia** navija za Milan. Napovedal pa je neodločen izid: »Tekma se bo končala 0:0. Obe ekipi bosta igrali obrambno in ne bosta nič tvegali. Ne vem, ali bo lepa tekma. Najbrž ne.«

Trener vratarjev Krasa **Bojan Gulič**, doma iz Sežane, verjame v Milanovo zmago. »Allegrijevi varovanci bodo zmagali z 2:1. Milan mi je došlej dal dober vtis. Imajo zelo dobro ekipo,« je očenil Gulič. (jng)

RELI DAKAR Coma se je zavozil in izgubil vodstvo

LIMA - Za vozniki na Dakaru je predzadnja etapa letosnjega religa, 375 kilometrov dolga preizkušnja od Nasce do Pisca. Ta se ni dobro končala za Španca Marcu Comu, ki je napako zavil in med motociklisti zapravil vodstvo. Zmagal je Portugalec Helder Rodrigues. Med avtomobilisti je bil najhitrejši Francoz Stephane Peterhansel, ki vodi tudi skupno. Osmoljenec današnjega dne je nedvomno Coma, ki je na 13. etapi napačno zavil, se izgubil in s šele 18. mestom izgubil skupno vodstvo. Za vnovič vodilnim Francozom Cyrilom Despresom zdaj zaostaja nekaj več kot enajst minut. Despres je bil danes drugi, za zmagovalcem Rodriguesom je zaostal 47 sekund.

KOSARKA - 17. krog A1-lige: Benetton Treviso - Cremona 68:62, Cantu - Bologna 78:72. **Liga ABA:** 16. krog: Helios Domžale - Hemofarm - po podaljšku 89:86 (17:21, 14:21, 31:14, 13:19), Cibona - Maccabi 85:91, Radnički - Partizan 92:80, Budućnost - Zagreb 81:70, Široki Brijeg - Krka 81:60.

42 TOČK! - Kobe Bryant, zvezdnik Los Angeles Lakersa, je k zmagi Kalifornijev nad Clevelandom s 97:92 prispeval kar 42 točk. Slovenski košarkar Goran Dragić pa v noči na soboto ni bil najbolj razpoložen (tri točke, skok, podaja in 3 izgubljene žoge v 16 minutah), kljub temu pa je njegovo moštvo Houston Rockets premagalo Sacramento Kings s 103:89.

JOGAN KO - Miljski Interclub Petrolavori je v košarkarski ženski A2-ligi izgubil doma proti Margheri. Končni izid je bil 55:56. Največ točk je dosegla Lara Cumbat (18). Jessica Cergol jih je zbrala 13, njena sestra Samantha pa nobene.

ODOBJKA - V 2. krogu A1-lige je Macerata premagala Romo Volley s 3:0 in je trenutno na prvem mestu s 35 točkami. Prav toliko jih ima Trento, ki bo danes igral proti Piacenzi. Ob 17.30 bo Rai sport 1 predvajala tekmo med Sisleyem in Veronoi, kjer igrata tudi slovenska odbojkarja Gasparini in Kosminca.

ZMAGA KALČeve GORICE - Novogoriške odbojkarice, ki jih trenira tržaški trener Marko Kalc, so v gosteh s 3:2 (-20, -16, 14, 22, -9) premagale prouvovrščeno Luko Koper.

Udinese: zdaj je cilj... Evropa

VIDEM - Prvič letos je trener Francesco Guidolin priznal to, o čemer sicer čivkajo že vrabci na strehi: Udinesejev cilj ni več obstanek, temveč je zdaj Evropa. Trener, ki slovi po svoji previdnosti, priznal pa je tudi že, da je vraževeren, sicer ne gorovi o vnovični uvrsttvitvji v Ligo prvakov, poleg tega pa v isti sapi doda, da če jim ne bo uspelo, vedo, da nikogar niso zasepili z obljubami. Po 35 osvojenih točk v 17 krogih (»izjemni in presenetljiv rezultat,« trdi Guidolin) je bilo besedičenje o obstanku resnično odveč.

Danes bo Udinese gostoval pri Genoi, igral pa bo brez svojih afriških adutov (Asamoah, Badu in Benatia), ki jih v kratkem čaka nastop na afriškem pokalu. »Ne razmišjam o igralcih, ki jih ni, temveč le o tistih, ki so,« pravi še trener, gotovo pa se bo odstotnost omenjenih igralcev poznala. Genoa doslej ni blestela, a se bo pred svojimi gledalci prvič predstavila z novim trenerjem, okrepljivama Gilardinom in Biondinijem, zato je pričakovati, da bo nadvse motivirana.

Nocojšnji Milan – Inter (ob 20.45) bo na Apeninskem polotoku športni (pa ne samo) dojodek dneva. Obe ekipi imata tudi med Slovenci na Goriškem in Tržaškem veliko svojih pristašev. Prosili smo jih za napoved. Skoraj vsi so prepričani, da bo slavil zmago Inter, ki pa - kot so poudarili - ni favorit. »Derbi pa je derbi in favoriti večkrat izgubijo,« so še dodali.

Sovodenje Fabio Sambo, ki letos trenira Poggio, ekipo iz Zdravščine, v 3. AL (danes bodo gostovali pri Mladosti v Doberdobu) je napovedal, da bo Inter zmagal z 1:0. »Zmagoviti zadetek bo dosegel Milito, ki je znova v dobrni formi. Kot navaja Interja bi bil zadovoljen tudi z neodločenim izidom, saj je Milan odlična ekipa. Upam, da bo trener Raniere na sredini igrišča zaupal Thiagu Motti in Stankoviću, ki sta zelo izkušena,« je povedal Sambo.

Trener Milan Micussi navija za Milan. »Napovedal pa vam bom Interjevo zmago z 2:1. Bodim se, da rdeče-črnim ne bo šlo dobro,« je s kančkom vraževerja dejal Micussi in dodal: »Za Inter bosta zadela Milito in Cambiasso. Milanov častni gol bo dosegel Nocerino.

BOKS - 70 let Muhammada Alija

Zasenčil je vse

V vrhuncu kariere je bil morda najbolj poznana osebnost na svetu

RIM - Nekdanji svetovni boksarski prvak v težki kategoriji Muhammad Ali bo prihodnji torek dopolnil 70 let. V vrhuncu kariere je bil morda najbolj znana osebnost na svetu, zasenčil je tudi Beatles, kralje, državne poglavarje, zvezdne, verske in druge osebnosti svojega časa, kot pred njim Elvis Presley, Fidel Castro in Frank Sinatra, po njem pa morda le še Nelson Mandela, Sylvester Stallone in Michael Jordan.

Znani italijanski novinarski veterani Gianni Minà, Alijev osebni prijatelj, je ob visokem jubileju dejal: »Ray Sugar Robinson in Joe Louis sta bila boljša od njega, toda Ali je bil klubu temu največji.«

Legendarna zmaga, ki jo je leta 1974 dosegel proti Foremanu v Kinšaši, bo ostala zapisana v analih boksa kot največji primer zmage inteligenčne nad brutalnostjo, pravo slavo pa si je Ali pridobile kot borec za pravice črnec v ZDA, pri tem pa si je pomagal z odlično dialektiko in nastopi v stilu šova, ko to še ni bilo v modi. Morda manj ljudi ve, da je Ali tudi pesnik, bil pa je tudi protagonist stripov, ki so že dočakali nič koliko ponatisov. Že dolgo se muči s Parkinsonovo boleznjijo, proti kateri pa se vztrajno borí z neokrnjenim ponosom.

Ali (desno) med dvobojem proti Foremanu v Kinšaši leta 1974

NOGOMET - Kaos pri Triesitni

V amaterskih društvih so boljše organizirani ...

Igralci prepuščeni samim sebi - D'Agostino brez zdravniškega pregleda

Ura tiktaka, dnevi minevajo, rešitev Triestine pa se vse bolj oddaljuje. Trener Galderisi in igralci vse bolj težkih razmerah trenirajo in poskušajo nadaljevati prvenstvo, čeprav je v tem trenutku stečajni postopek res za vogalom. Predsednik civilnega sodišča Sansone je anticipiral odločilno obravnavo na 25. januar, torej čez natanko deset dni, tako da bi nato omogočil igralcem, ki bi si to žeeli, pred koncem zimskega prestopnega roka (termin je 31. januar) prestopiti k drugemu društvu.

Stanje je torej skorajda brez izhoda. Da vlada v tržaškem klubu popolna deorganizacija je dokazov iz dneva v dan več. Zadnji po vrsti je tak, da se ne bi dogodil niti v kakem amaterskem klubu. D'Agostinu je zapadel rok veljave zdravniškega dovoljenja, a tega se ni nihče v klubu zavedal. In brez novega zdravniškega pregleda seveda ne sme nastopati. Prav zaradi tega bo drevi proti Lancianu (pričetek na Roccu ob 14.30) odsonet. Trener Galderisi odkrito priznava, da poteka delo na terenu v skorajda nemogočih razmerah. Le s težavo se namreč med treningi pozablja na vse ostalo. Pred tednom dni v Salolu ekipa ni zdržala pritiska, danes pa bodo Godeas in soigralci pred še težjo nalogo, saj prihaja v Trst solidni Lanciano, ki je v prvem delu sezona

ne zadal Triestini prvi prvenstveni poraz. Ob tem bo Triestina brez obeh veznih členov sredine, saj je športni sodnik kaznoval z eno tekmo prepovedi igranja tako Allegrettiu kot Princivalliju. Galderisi mora torej na novo narisati vezno vrsto. V igri so trije igralci, Mattielig, Evola in Foro: prva dva sta v rahli prednosti. Odkrito povedano pa je verjetno izid današnje tekme, če se bo kriza dodatno poglobila, res stranskega pomena. Če bo res prišlo do stečajnega postopka bo namreč večina igralcev zapustila Triestino in v dvomu bi bilo samo nadaljevanje prvenstva. Česa takega si navajači, ki so v tem obdobju dokazali zvrhano mero zvestobe do kluba, nikakor ne zasluzijo. (I.F.)

B-LIGA - Izidi 22. kroga: Albino-leffe - Cittadella 1:1, Gubbio - Grosseto 4:0, Juve Stabia - Empoli 3:1, Livorno - Crotone 2:1, Modena - Reggina 3:3, Padova - Sampdoria 1:2, Torino - Ascoli 2:1, Varese - Bari 0:2, Vicenza - Brescia 0:1, Nocerina - Sassuolo 0:1, Pescara - Verona bo jutri 20.45. Vrstni red: Torino 45, Sassuolo 43, Verona 41, Pescara 39, Padova 38, Reggina 32, Juve Stabia in Varese 31, Sampdoria, bari, Cittadella in Grosseto 29, Brescia 28, Vicenza 26, Livorno in Crotone 24, Albino-leffe 23, Empoli in Gubio 22, Modena 21, Nocerina 16, Ascoli 15.

ALPSKO SMUČANJE - Smuk v Cortini d'Ampezzo

Tina Maze bi se lahko danes prebila na 2. mesto

V skupnem seštevku diha za ovratnik Schildove - V smuku najhitrejša D. Merighettijeva

Daniela Merighetti iz Brescie je za Italijo (klub zlomu palca) prvič zmaga po letu 2008, ko je bila najhitrejša Elena Fanchini v Lake Louisu

ANSA

SMUK V WENINU Innerhofer spet na stopničkah

WENGEN - Dobitnik treh kolajin na svetovnem prvenstvu v Garmisch-Partenkirchnu, »azzurro« Christof Innerhofer, je prvič v letošnji sezoni prebil led. Na najdaljšem smuku svetovnega pokala v Wengnu (4.415 m) je po neuspešnem začetku sezone zaradi hujšega padca končno stopil na stopničke. Sedemindvajsetletnik je osvojil 3. mesto. Zmagal je Švicar Beat Feuz, ki je za 44 stotnik sekunde prehitel Avstrijca Hannesa Reichelta. To je tretja zmaga 24-letnega Švicarja v svetovnem pokalu po lanskem smuku v Kvittfjellu in letošnjem superveleslalomu v Val Gardeni. »Wengen je najdaljši in eden najtežjih smukov na svetu. To, da sem zmagal, je neverjetno. Kombinacijski smuk, v katerem sem bil najhitrejši, mi je dal kar precej samozavesti. Na treningih nisem blestel, kar pa zame ni nič novega. Številnim navijačem sem želel ponuditi pravi 'šov' in vesel sem, da se je vse izšlo meni v prid,« je po tekmi povedal Feuz. Ob Innerhoferju se je na visoko 7. mesto uvrstil Peter Fill, Dominik Paris pa je bil 13. Slovensci pa se na najhitrejši progi (hitrosti so presegle tudi 145 km/h) v koledu svetovnega pokala niso znašli med najboljšimi. Še najvišje se je prebil Andrej Šporn, ki je bil s startno številko 30 pri prvem vmesnem času še najhitrejši, potem pa pridobil zaostanek in tako kot lani končal na 24. mestu (+2,40).

Tekma v Wengnu pa ni minila brez polemik. Komentator Raia Paolo De Chiesa je namreč med ogrevalno vožnjo opazil, da je avstrijski trener brez dovoljenja z lopato zmanjševal skok na koncu proge. Komentator je trenerja zato tudi prijavil, posledice pa so še nezane, piše agencija Ansa.

Izidi: 1. B. Feuz (Švi) 2:35,31; 2. H. Reichelt (Avt) +0,44; 3. C. Innerhofer (Ita) +0,49; 4. C. Janka (Švi) +0,61; 5. B. Miller (ZDA) +0,77; 6. K. Kröll (Avt) +0,89; 7. P. Fill (Ita) +1,12; 8. E. Guay (Kan) +1,22; 10. P. Küng (Švi) +1,23. Skupno: 1. M. Hirscher (Avt) 725; 2. I. Kostelić (Hrv) 595; 3. B. Feuz (Švi) 545; 4. T. Ligety (ZDA) 493; 5. A.L. Svindal (Nor) 490.

DANES: moski slalom (Wengen) ob 10.05 in 13.30; ženski superveleslalom (Cortina) ob 11.20.

CORTINA D'AMPEZZO - Italijanka Daniela »Dada« Merighetti je po devetih sezona spet okusila slast zmagovalnega odra, a ne samo: pometa je s celotno konkurenco in prvič v karieri stopila na najvišjo stopničko. V smuku v Cortini d'ampezzo je s startno številko 13 nastopila tik za Tina Maze in pred glavnimi favoritkami za zmago. Po odlični vožnji je bila najhitrejša, hitrejša od Američanke Lindsey Vonn (+0,21) in tretjeuvrščene Nemke Marie Höfl Riesch (+0,40). »Prvo zmago v svetovnem pokalu posvečam sebi, svoji vztrajnosti in zagrizenosti. Nikoli nisem popustila, niti takrat, ko je bilo najtežje,« se je po zmagi izpovedala 32-letna Merighettijeva, ki je drugi najboljši rezultat kariere osvojila leta 2003 v veleslalomu v švedskem Aereju. Od takrat je sicer veliko napredovala, predvsem v ravninskih delih, kjer je zaostajala, še vedno pa je med boljšimi v tehničnih delih proge.

Najboljša slovenska smučarka Tina Maze, ki je dan pred tekmo zbo-

lela, pa se je spet izkazala v hitrih disciplinah. Kot leta 2009 je v smuku na Tofanah osvojila četrto mesto in pridobila kar nekaj pomembnih točk v boju za kristalni globus. Razlika s Schildovo se je včeraj namreč zmanjšala na sedem točk, tako da bi lahko že danes Tina z uspešnim nastopom v superveleslalomu prekosila Avstrijko, ki ne nastopa v hitrih disciplinah, in tako se zavrhela na drugo mesto v skupnem seštevku. »Bolezen pa mi danes (včeraj op.a.) ni povzročala težav in upam, da bo tudi dober dan na superveleslalomu, le da si ne želim ponovno četrtega mesta. Nekaj tekmovalk za mano je imelo veter v hrbot, zato menim, da tekma ni bila regularna, ker se je veter preveč spremenal. Bistveno je tudi, da so bile smuči dobro pripravljene, da imam zaupanje v material. Smučam dobro in moralo se je enkrat vse skupaj tudi tudi v smuku,« je po tekmi povedala Mazejeva, ki je včeraj tekmovala brez spornega spodnjega dresa. Včeraj pa je medna-

N. KOMBINACIJA Alessandro Pittin v dveh dneh dvakrat prvi

CHAMONIX - Italijanski nordijski kombinatorec iz Cervinata Alessandro Pittin je po prvi zmagi kariere, ki jo je osvojil v petek, dobil še drugo od treh tekem svetovnega pokala v francoskem Chaux-Neuveju, tudi na preostali stopnički zmagovalnega odra pa sta stala ista tekmovalca kot dan prej, Francoz Jason Lamy Chappuis in mladi Nemec Fabian Riessle. Pittin (22 let bo dopolnil 11. februarja), ki je bil najboljši tudi v petek, je bil po skoku šele na 22. mestu, z odličnim tekom, v katerem je dosegel drugi čas, pa je za nekaj milimetrov na koncu šele po natančnem ogledu fotofiniša premagal vodilnega v svetovnem pokalu in najboljšega kombinatorja zadnjih let Chappuisa. Deželni tekmovalec je nase opozoril že na olimpijskih igrah v Vancouveru, kjer je osvojil bron.

BIATLON - Slovenski biatlonec Vasja Rupnik je na sprintu za svetovni pokal v Novem Mestu na Češkem s 15. mestom dosegel najboljšo biatlonsko uvrstitev v kariери. Rupnik je za zmagovalcem Emilem Heglejem Svendsnom (27:13,1/1), ta je dosegel 25. zmagou, zaostal za dobro minuto.

rodnega smučarska zveza Fis sporočila, da spodnje perilo, ki ga je Mazejeva nosila v Bad Kleinkirchheimu, ustreza pravilom Fisa, kljub temu pa odsvetuje tekmovalcem njegovo uporabo. Oprema je torej uspešno prestala test in izpolnjuje kriterije o prepustnosti zraka, ni pa jasno, zakaj natančno Fis odsvetuje opremo in ali jo bo še dodatno preverjala.

RAZSTAVA PRI PONČANI V TRSTU 100 let Ponziane: od časa fašizma, Jugoslavije, do današnjih dni

V prostorih nekdanjega zgodovinskega sedeža tržaškega nogometnega kluba Ponziana, v baru Gherlizza, v ulici Ponziana, na vogalu ob Istrski ulici pri Svetem Jakobu v Trstu, so včeraj odprli razstavo ob priliki stoltnice društva. Tržaški klub, ki nosi ime po tržaškem mestnem predelu, so namreč ustanovili leta 1912. Ponziana, pri kateri so nastopali tudi številni tržaški slovenski nogometni, ima bogato in zelo zanimivo zgodovino. To je razvidno tudi na razstavi, ki so jo tudi posvetili v spomin na nekdanjega športnega vodjo Franca Gherlizzo. Belomodri (take so namreč društvene barve), ki nastopajo v promocijski ligi, so po drugi svetovni vojni, ko je bilo tržaško ozemlje pod zavezniško vojaško upravo, z imenom Ponziana Amatori nastopali v prvi jugoslovanski ligi. Na

razstavi je tudi nekaj slik iz tega obdobja, ko je Ponziana na tržaškem Grezaru igrala proti Partizanu. Pred polnimi tribunami, kar je razvidno na fotografiji, so igrali neodločeno 1:1. »Italijanska« Ponziana, del ekipe in društva ni hotelo igrati v Jugoslaviji, pa se je kot protiutež vpisalo v italijansko ligo. Okrnjena ekipa je italijansko prvenstvo C-lige končala z 0 točkami na zadnjem mestu. Moštvi sta se nato združili leta 1949, po Kominformu. Na razstavi so še časopisni članki in fotografije iz sezone 1959/60, ko je Ponziana postala državni amaterski prvak. Zanimivo je plakat iz leta 1974 (1. december), ki je Tržačane vabil na tržaški derbi med Ponziano in Triestino. Pod izkaznico Skedenjca, zdaj Dolinčana Luciana Sancina je na ogled tudi edini stavnji listič Totocalcia (21. 4. 1957), na katerem so lahko Tržačani stavili, ali bo Ponziana premagala Belluno, ali pa ne. Največ je slik iz zadnjega obdobja Ponziane, ko je v devetdesetih letih tržaški klub uspešno igral pod takirko »čarovnika« Micheleja Di Maura, ki je nato prestopil k Zarji Gaji. (ing)

TENIS

V Avstraliji pričevanje za veliki slam

MELBOURNE - V Avstraliji se junij začenja tamkajšnje odprto teniško prvenstvo, ki steje za veliki slam. Branilci lovorce med posamezniki sta Srb Novak Đoković, prvi igralec sveta in prvi nosilec, ki se bo v prvem dvoboju pomeril z Italijanom Paolom Lorenzijem, ter Belgijo Kim Clijsters. Najboljši slovenski teniški igralec Blaž Kavčič, 104. na lestvici ATP, se bo v prvem krogu pomeril z Britancem Jamesom Wardom, ki je na 161. mestu svetovne lestvice. Polona Hercog, najboljša slovenska igralka in 36. s svetovne lestvice, je imela nasprotnico znano že prej. Pomerila se bo z 22. nosilko in 23. igralko sveta 23-letno Nemko Julio Görges. Hercogova bo prihodnji teden dopolnila 21 let.

ROKOMET

Začenja se EP

BEOGRAD - V Srbiji se danes začenja evropsko rokometno prvenstvo. Slovenija bo na njem nastopila devetič. Primaren cilj izbrancev Borisa Deniča je, da se v Vršcu prek Norvežanov, Hrvatov in Islandcev uvrstijo v drugi del, ob tem pa napovedujejo tudi boj za dve prosti mesti, ki vodita do aprilske kvalifikacijske turnirjeve za OI v Londonu. Najprej se bo jutri pomerila z Norveško, čez dva dni pa čaka obračun s Hrvaško, v petek, 20. januarja, pa še z Islandijo. Vse tekme se bodo začele ob 18.10. Iz nadaljnega tekmovalanja bo izpadla zadnjevrščena izbrana vrsta v skupini D, preostale tri pa se bodo preselile v Novi Sad, kjer jih čakajo tri najboljše reprezentance iz skupine C, v kateri so Francija, Madžarska, Španija in Rusija.

Danes, skupina A 18.15 Poljska - Srbija, 20.15 Danska - Slovaška; skupina B 17.20 Nemčija - Češka, 19.30 Švedska - Makedonija.

Koper boljši od Trsta

TRST - V prijateljski tekmi so rokometaši koprskoga Cimosa včeraj v Trstu s 36:31 premagali domači Pallamano Trieste. Koper je nastopal brez svojih štirih slovenskih in madžarskega reprezentanta, za Tržačane pa nista igrala Di Nardo in Čermelj. »Bila je to res lepa in za nas zelo koristna tekma,« je povedal športni vodja tržaškega kluba Giorgio Oveglia. Po daljšem premoru bodo Tržačani v domači elitni ligi spet igrali prihodnjo soboto v Trstu proti Nociju (18.30).

SMUČARSKI TEK

V Miljanu najboljša Fabjanova z 8. mestom

MILAN - V Miljanu je v sprintu za svetovni pokal zmagała Švedinja Ida Ingemarsdotter (2:56,6) pred Američanko Kikkank Randall (+0,2) in Norvežanko Maiken Caspersen Falla (+1,3), pri moških pa je bil najhitrejši Norvežan Eirik Brandsdal. Slovenske tekaci - Vesna Fabjan, Alenka Čebášek in Katja Višnar - so se po kvalifikacijah uvrstile med prvo deseterico, v izločilnih bojih pa nobeni ni uspel preboj v finale. Najboljša je bila z 8. mestom Vesna Fabjan.

SMUČARSKI POLETI - Prvo od dveh načrtovanih tekem svetovnega pokala v smučarskih poletih v Bad Mitterndorfu so včeraj zaradi spremenljivega vetra in sneženja odpovedali.

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE MLADIH

Kolajna za Maroko

INNSBRUK - Slovenska smučarska skakalca Anže Lanišek in Urša Bogatja sta Sloveniji prisakala prvi kolajni na zimske olimpijske igre mladih v Innsbrucku. Lanišek je na 75-metrske skakalnici slavil zmago v posamični preizkušnji; Bogatjeva je bila trečja pri posameznicah. V superveleslalomu pa je zmagal Maročan Adam Lamhamdi, sicer rojen v Kanadi.

MOŠKA C-LIGA - Goriški derbi

Po zmagi proti Olympiji Soča lahko spet upa

Olympia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 1:3 (25:22, 21:25, 17:25, 17:25)

Olympia: Pavlovič 7, Komjanc 20, Hlede 1, M. Peršolja 6, Terčič 7, Vizin 6, Čaudek (libero), Sancin 0, S. Peršolja 1, D. Hlede 0. Trener Jerončič.

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje: G. Testen 18, E. Juren 2, M. Juren 13, M. Devetak 10, J. Černic 5, Braini 3, Kragelj (libero), M. Testen 11, Levpušček, Škorjanc, I. Devetak. Trener Berdon.

Sinočni derbi deželne C-lige v goriški televodnici Mirka Špacapana je bil pomemben zlasti za Sočo. Potem ko je tržaški CUS že v popoldanskih urah premagal Slogo, je bila zmaga za goste pravi imperativ, medtem ko je Olympiai za osvojitev 2. mesta, ki direktno vodi v skupino za napredovanje zadostoval že en set. No, Soča, ki igra v tem drugem delu kot prerojena, je zmagala in ima zdaj spet zelo realne možnosti, da se dokopljije do 4. mesta in se prek dodatnih kvalifikacij tu-di ona prebije v »play-off«.

Začetek tekme je bil v znamenuju izenačenosti in napak na obeh straneh. Soča je povedala dvakrat za točko, Olympia pa nekajkrat več, toda največ za dve točki. Prelomnico je pomenila napeta akcija, ki se je končala z udarcem v out Gregorja Testena, sicer najboljšega igralca Soče. Olympia je tedaj povedla z 19:17 in nato povečala prednost do izida 21:17, to prednost pa obdržala do konca seta, čeprav je prav na koncu (po vodstvu s 24:20) zagrešila nekaj napak. Kar 15 pa jih je v tem setu zabeležil scout-man Soče, sicer

predsednik društva Fabo Tommasi. Preveč, da bi lahko računali na uspeh proti uigranihom gostiteljem, ki so manj grešili in bili zelo učinkoviti v bloku.

Začetek drugega seta, v katerem je pri Soči Marko Testen zamenjal Erika Jurina, je bil ugodnejši za goste. Povedli so s 7:2, vendar je Olympia takoj zatem dosegla sedem zaporednih točk, prednost pa obdržala do izida 15:13, ko je s serijo napak omogočila Soči, da jo je vnovič prehitela. Gostje so vodili do izida 19:17, ko so zgrešili servis, Olympia pa je nato izenačila pri 19. točki. Sočani niso popustili in spet prevzeli vajeti igre v svoje roke. Igrali so bolj borbeno in stanje v setih zasluženo izenačili. Zadnjo točko so dosegli z blokom. Z bolj agresivno igro je Soča nadaljevala tudi v tretjem setu in si hitro prigrala visoko prednost (5:0, 10:2, 13:5). Šele tedaj so gostitelji reagirali, vendar razen Komjanca v napadu niso bili dovolj učinkoviti, Soča pa si ni več privoščila toliko napak. Njena prednost je sicer začela kopneti, vendar je bil dovolj velika, da so jo sprva obdržali (17:12, 19:16), na koncu pa celo spet povečali.

Nič drugače ni bilo v četrtem setu (pri Olympia je v postavi začel Sandri Peršolja), v katerem je zlasti izkušena »kanalska kolonija« Soče s svojo borbenostjo in učinkovitostjo onemogočila igralcem Olympia, da bi se vrnili v igro. Gostje so se razigrali, uspevalo jim je skoraj vse, medtem ko je Olympia popustila. Njeni igralci so se sicer trudili, toda igrali so nepovezano in tako preustili Soči prosto pot do zmage.

Blok Soče (Daniele Braini in Gregor Testen) po napadu Matije Komjanca (Olympia)

Izjave po tekmi

Andrej Berdon (trener Soče):

»Končno smo premagali vse težave s poskodbami, ki so nas pogojevale na začetku sezone, in igramo zdaj kot znamo. Fantje so se drčali navodil, in uspelo nam je zmagati, lahko pa svojo igro še izboljšamo.«

Zoran Jerončič (trener Olympia): »Bil je to naš doslej najslabši nastop v letošnji sezoni. Če imam na igrišču tri igralce under 16, je težko zmagati.«

Filip Hlede (podajalec Olympia): »Z

nastopom ne moremo biti zadovoljni, za nas pa je bilo pomembno, da smo osvojili set, s katerim smo zdaj matematično dosegli uvrstitev v skupino za napredovanje.«

Daniele Braini (center Soče): »Pre-

magali smo začetno tremo in nato igrali kot zmorem. Treniramo dobro, forma se vzpenja in zdaj lahko upamo v uvrstitev med boljše, čeprav bodo kvalifikacije, če do nih pridemo, zahtevne.«

A. Koren

MOŠKA B2-LIGA - Sloga Tabor danes V Montebelluni kot prejšnji teden

Sloga Tabor bo svoj nastop v državni B2-ligi opravila šele danes. Čaka jo gostovanje v Montebelluni. Trener Lucio Battisti nam je včeraj potrdil, da bo tekmo začel z isto postavo kot prejšnji teden. To pomeni, da bo na mestu podajalca začel Ambrož Peterlin, na krilu pa ga bo zamenjal Cernuta. Standardni podajalec Vanja Veljak bo sicer sedle na klopi, trener pa ga namerava poslati na igrišče le če bo res nujno.

Montebelluna ima na lestvici

točko več od Slogi Tabor, je torej direktni konkurent za obstanek, ki sicer zadeva letos, kot kaže, glavnino ekip. Upati je, da se bodo slogaši s tem gostovanja vrnili s točkami, kar jim je letos tudi v gosteh že večkrat uspelo.

Sinči: Sarmeola - Padova 3:0, Prata - Sisley Treviso 3:0, Argentario - Castelfranco 3:2. **Danes:** Mestre - Trentino Volley, Chioggia - Loretta, Paese - Bibione, Montebelluna - Sloga Tabor Televita

MOŠKA C-LIGA - Zmaga in poraz s 3:0

Val Imsa precej gladko Slogaši so se že vdali usodi

Val Imsa - Reana 3:0 (25:15, 15:15, 25:24)

Val: Ombrato 13, Sfiligoj 2, Laurenčič 13, Masi 7, Vidotto 8, Ferfoglia 3, Plesničar (L), Palmieri 0, S. Faganel, Lamgo, Nanut in Fedrigo n.v. Trener: Berzacola.

Odbojkarji Vala so brez večjih težav, izjema je bil tretji set, premagali gostujočo Reano. Varovanci trenerja Gabrieleja Berzacole so začeli zelo zbrano in so si v prvih dveh setih privoščili zelo malo napak. V prvem setu so valovci dobro blokirali (Vidotto

je zbral 4 uspešne blokade) in natančno napadali. Podobno tudi v drugem setu. Nekoliko bolj problematičen je bil tretji niz, ko so gostitelji začeli zelo dobro in so vodili z 12:8. Nato pa so popustili in nasprotniku je uspelo izenačiti (12:12). Tekma je bila do konca izenačena in še dobro, da so se valovci uspeli zbrati in zmagati s 3:0. Zmaga gostiteljev je bila sicer povsem zaslужena.

CUS - Sloga 3:0 (25:14, 25:16, 25:22)

Sloga: Dussich 6, Fermo 4, Kantere 4, Romano 12, Rožec 9, Žerjal 1, Fiorelli (libero), Devetak 3. Trener Ivan Peterlin

Slogaši so se očitno že sprijaznili s tem, da bodo v drugi fazi igrali v skupini, ki se bo borila za obstanek. Samo tako si lahko razlagamo sinočnji res zelo medel nastop, ki se je seveda končal z gladkim porazom naše ekipe. Pred samim tekmo so imeli slogaši še - sicer zgolj teoretične - možnosti, da se dokopljajo do dodatnih tekem, vendar so odpovedali na vsej črti.

O poteku prvih dveh nizov dovolj zgovorno pričata končna izida in sta bila povsem enosmerna. Trener Peterlin je skušal na vse načine izboljšati potek, med samim tekmem je spremeniš sistem igranja (od enega podajalca na dva), a tudi to ni obrodiло sadov.

Nekoliko bolje je mašim odbojkarjem šlo v tretjem setu, ki je bil po začetnem vodstvu Slogi nato izenačen do izida 20:20. Kot se je letos že (pre)večkrat zgodilo, pa so slogaši v končnici zagresili nekaj zaporednih povsem nerazumljivih napak, začenši z zgrešenim servisom, kar je seveda domača ekipa takoj izkoristila in set brez težav zaključila v svojo korist.

KROMA

povedale na vsej črti in Talmassons je takoj visoko povedel že z 11:1. V tem delu našim igralkam enostavno ni šlo nič od rok, težave jim je povzročal že sprejem in gostje so visoko prednost brez težav obdržale do konca.

V četrtem setu smo spet lahko prisostovali zelo dobro odbojkarski predstavi. Po začetni izenačenosti so povedle gostje (15:12), vendar se zaletovke niso predale, s serijo dobrih potekov tako na mreži kot v polju nadoknadle zaobstanek in povedle z 22:17, kar pa žal ni bilo dovolj: Talmassons je v končnici dokazal, da ni naključno na prvem mestu na lestvici in s preudarno igro brez napak mu je uspelo situacijo obrniti v svojo korist in odnesti z Repna celotni izkupiček.

Klub porazu je Zalet C obdržal četrto mesto na lestvici, ker je Sant'Andrea v mestnem derbiju izgubil z Libertasom, tako da bosta zadnji dve koliki nadvse zanimivi in odločilni za osvojitev četrtega oziroma petega mesta, ki vodita v dodatne tekme za uvrstitev v skupino za napredovanje.

prej do novice

www.primorski.eu

Domači šport

DANES

Nedelja, 15. januarja 2012

ODOBJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Montebelluni: Montebelluna - Sloga Tabor Televita

ŽENSKA D-LIGA - 11.00 v Pasian di Pratu: Pasiano - Zalet D

1-ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 na Prosek: Zalet - San Sergio

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Repnu: Sloga Tabor - Aurora Volley

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Terranova - Fincantieri bianca; 18.30 v Trstu, 1. maj: Zalet ZKB - OMA

UNDER 15 ŽENSKE - 15.00 na Prosek: Udine - Zalet; 17.00 Zalet - Fincantieri

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 v Trstu, Morpurga: Coselli - Olympia Ferstyle

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 12.00 v Gorici, UGG: Tarcento - Breg; 12.00 v Gorici, ex CONI: Bor Radenska - Venezia Giulia

UNDER 13 MOŠKI - 11.00 v Trstu, Oberdan: Azzurra A - Sokol

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Union 91; 14.30 v Križu: Vesna - Flaibano

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja - Breg; 14.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje - Opicina

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Poggio

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras Repen - Domio

JUTRI

Ponedeljek, 16. januarja 2012

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA - 21.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani Don Bosco - Bor NLB

UNDER 19 ELITNI - 20.30 pri Briščikih: Jadran - Venezia Giulia

UNDER 19 MOŠKI - 19.00 v Krminu: Alba Cormons - ZKB

ODOBJKA

UNDER 13 - 17.00 na Prosek: Kontovel - Sokol

MICHELE
OMBRATO
(VAL)

KROMA

ŠPORTEL O rolnanju pri kriški Mladini

Gostje jutrišnjega Športela (TV Koper-Capodistria, začetek ob 22.30) bodo rolnarji Športnega društva Mladina. Igor Malalan se bo v studiu pogovarjal z nekdanjo šampionko in zdajšnjim trenerko in oddornico Matejo Bogatec ter z novim predsednikom kriškega društva Erikom Tencetom.

Čeprav Mateja tekmovalno ni več tako aktivna, je bilo delovanje odseka tudi v minuti sezoni uspešno.

Obiskali so (ali še bodo) več tekmovalnih prizorišč. Posnetke si boste lahko ogledali z balinarskega nastopa Gaje (tržaški derbi proti Portucale) v deželnem C-ligi, odbojkarskega derbija med Olympiom in Sočo v goriški televodnici Mirka Špacapana (moška C-liga), košarkarskih tekem Bora in Brega v Gorici ter nogometne tekme Juventine v Štandrežu (promocijska liga).

ŽENSKA C-LIGA - Zamujena priložnost

Lahko bi iztrgale točko

Zalet C se je uspešno upiral vodilnemu Talmassonsu - Še četrte na lestvici

Zalet C - CDA Volley Talmassons 1:3 (17:25, 25:23, 10:25, 23:25)

Zalet C: Babudri 1, Bukavec 10, Crissani 2, Cvelbar 5, Colarich 5, Štoka 2, Kapun (L), Antognoli 0, Balzano 7, Grgić 0, Pestrin 6, Spangaro 5. Trener Martin Maver

V Repnu je včeraj gostovala pravouvrščena ekipa, a je Zalet C klub temu zadržal priložnost

KOŠARKA - V državni B2-ligi

Proti pepelki so se morali pošteno namučiti

Jadran igral zbrano in prepričljivo le pičlih 15 minut - Odločilni koš Boruta Bana

Jadran Qubik Caffè - Latisana 67:66 (20:16, 39:42, 52:51)

Jadran: D. Batich 16 (3:3, 5:9, 1:2), Ban 20 (4:6, 5:7, 2:5), Slavec 2 (2:2, -, 0:1), Marusić 7 (5:6, 1:4, -), Franco 6 (-, 0:1, 2:3), Spigaglia 8 (4:6, 2:4, 0:1), Malalan 8 (2:2, 3:3, -), M. Batich (-, 0:1, 0:1), n.v. Daneu, Bernetič. PON: Malalan. SON: 21. Izgubljene žoge: 16, pridobljene žoge 15; skoki v obrambi: 29, skoki v napadu 6.

Latisana: prosti meti: 14:21 (67 %), 2 točki: 20:52 (38 %), 3 točke: 4:14 (29 %); izgubljene žoge: 14, pridobljene žoge 16; skoki v obrambi: 20, skoki v napadu 15.

Še koš Boruta Bana v zadnji sekundi je Jadranu Qubik včeraj omogočil končno slavje proti pepelki prvenstva Latisani. Čeprav bi lahko pričakovali, da bo Jadran brez težav odigral z zadnjouvrščenimi gosti (igrali so brez glavnega organizatorja igre Celotta), pa se je včerajšnja zgodba razvijala v čisto drugi smeri, tako da je lahko marsikdo podvomil, da na Opčinah merita moči ravno najboljša in doslej najslabša ekipa prvenstva. Jadran se je v večjem delu tekme povsem prilagajal igri Latisane, ki pa se je izkazala z zagrizeno igro in agresivno obrambo. Skratka, Jadran je igral zbrano in prepričljivo le pičlih 15 minut, kar pa je bilo sicer dovolj, da je uspel iztržiti novi dve točki. Z Borutom Banom so prevladali v prvih

Še dobro, da je Borut Ban (na sliki) zadel zadnji met

KROMA

sедmih minutah, ko je 19-letnik dosegel devet od 19 točk, nato pa je koncentracija upadla. Prilagoditev igri gostov je privela do tega, da se je tehnicka od rezultata 19:10 za Jadran prevesela v šestih minutah povsem na drugo stran. Latisana je v drugi četrtini nadoknadila in prvič povedla tudi s 25:27,

z delnim izidom 7:15 pa še povečala nasok na deset točk (32:42). Predvsem ohlapna obramba jadranovcev, ki so tudi nezbrano skakali pod košem in si nabirali osebne napake, je bila rdeča nit tega dela. Jadran se je sicer pred odmorom le predramil, in se z Banom na celu, ki je ob koncu prvega dela dose-

gel skupno 18 točk, v zadnjih dveh minutah druge četrtine približal na tri točke (39:42). Tretja četrtina se je začela s šestiminutnim zastojem v Jadranovem napadu, ki nikakor ni stekel. Šele takrat, ko je na igrišče ponovno stopila začetna postava (Spigaglia, Franco, Batich, Ban in Malalan) je Jadran uspel zaostanek 41:48 in še povesti (52:51). V obrambi so bili v tem delu jadranovci bolj pazljivi, tako da je Latisana kar s težavo prodiral oziroma dosegala koše iz razdalje. Prepričljivejša igra pa se ni nadaljevala v četrti četrtini. Šele koš Saša Malalan štiri minute pred koncem (55:51) je dal še nekaj elana Francu in ostalim, ki so s tremi napadi hitro povedli na devet točk (60:51). Kazalo je, da je zmaga že na pragu, a je Latisana izkoristila zmedo jadranovcev in izenačila (62:62 in še 64:64), nekaj sekund pred koncem tudi povedla 65:66. Jadran je nato imel še dve priložnosti: prvo Batich in Slavec nista izkoristila, odločilen je bil v zadnjih sekundah še koš Bana (ki pa je bil edini v drugem delu tekme).

Walter Vatovec: »Pričakoval sem zahtevno tekmo. Sami smo zapeljali v to situacijo, ki smo jo na srečo na koncu rešili. Vsekakor vsaka ekipa ima svoje vzpone in padce, tako tudi mi.« (V.S.)

Ostala izida: Limena - Cittadella 76:84, San Vendemiano - Servolana 87:76.

HOKEJ NA ROLERJIH - B-liga

Polet začel z zmago, čeprav ni blestel

Polet Kwins - Buja 8:2 (5:0)

Strelci: Fabietti 2, Didou 2, G. Cavalieri 1, Battisti 2, Samo Kokorec 1.

Polet: Galessi, Bilucaglia, Vochi, Poloni, D. Fabietti, Didou, G. Cavalieri, Pompili, Battisti, De Jaco, S. Kokorec. Trener: Rusanov.

Poletovci so v prvem krogu hokejskega prvenstva B-lige na rollerjih zasluženo premagali šibkejo Bujo, če tudi bi lahko bil končni izid še višji. »Res je, da smo zmagali in zadovoljni smo s prvimi prvenstvenimi točkami. Kljub temu bi morale biti zmaga višja, saj smo veliko boljši od Buje. V napadu nam ni šlo od rok. Zgrešili smo precej podaj in strelji proti vratom niso bili najbolj natančni,« je ocenil športni vodja Poleta Sergio Battisti. Hokejisti z Opčin so sicer že po prvem polčasu vodili s 5:0 in končna zmaga ni bila nikoli v dvomu. V

letošnji sezoni poletovci ciljajo na končno prvo mesto v B-ligi in na napredovanje v A2-ligo.

BALINANJE

Gaja tudi drugič boljša

Tudi na povratnem tržaškem derbiju deželne C-lige je Gaja prema-gala Portuale. Končni izid je bil 10:8.

Obvestila

SO-SPDT organizira 27., 28. in 29. januarja 2012 tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Prijave in informacije nudi urad ZSŠDI telefon 040/635627.

ZAMEJSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO bo v soboto, 21. januarja na sedežu SST 1904 v Trstu v Ul. Cicerone 8 - 1. nadstropje. Pričetek ob 15. uri, predviden zaključek ob 18.30. Prijave: moblak@libero.it.

KOŠARKA - Deželna D-liga

Kontovel podaljšal negativno serijo

Peter Lisjak je bil z 18 točkami najboljši strelec Kontovela

KROMA

Perteole - Kontovel 69:60 (15:24, 33:35, 50:51)

Kontovel: Škerl 3 (1:2, 1:1, 0:1), Pauletic 10 (-, 2:6, 2:4), Krizman 4 (-, 2:2, 0:1), Bukavec 2 (-, 1:4, -), Gantar 7 (3:4, 2:6, 0:1), Švab (0:2, 0:5, -), Lisjak 18 (6:8, 6:8, 0:1), Šušteršič 2 (-, 1:8, 0:2), Zaccaria 12 (2:2, 5:12, -), Regent 2 (-, 1:2, -), Hrovatin n.v. Trener: Brumen.

Kontovelci so se z gostovanja znova vrnili domov praznih rok. Za Brumbove varovance je bil sinočnji že sedmi zaporedni poraz. Gostje so sicer začeli dobro in so po prvi četrtini vodili s 24:15. V prvem delu so kontovelci igrali zbrano in so prestregli nekaj podaj ter uspešno izvedli serijo napadov. Druga četrtina je bila za goste katastrofna. Košarkarji Perteol so z delnim izidom 17:0 nadoknadiли izid in povedli. Gostje so se nato zdramili in končali polčas z vodstvo ene točke. V drugem polčasu je Kontovel še naprej igral zelo nihajoče. Še 5 minut pred koncem tekme so gostje vodili (58:53). Do konca tekme pa so nato dosegli le dve točki, gostitelji pa 16, kar je bilo za »plave« usodno.

Ostali izidi: Villesse - Goriziana 68:60, Cutazzo - Grado 56:71, Mossa - Monfalcone 39:82, Basket 4 TS - Fogliano 60:74.

ALPSKO SMUČANJE - V Sappadi

V krstnem nastopu v superveleslalomu A. Craievich (Devin) prva med letniki 2000

Andrea Craievich (Devin)

Rudy Škerk (Devin)

Katrin Don (Brdina)

(Brdina). V svojem četrtem superveleslalomu je osvojila solidno 8. mesto (3. med letniki 1998). Trener Lovrenc Gregorc je bil z uvrstitev zadovoljen, nekoliko manj pa s smučanjem. Prve tri uvrščene smučarke so dosegle visoko prednost (skoraj tri se-

kunde), od četrtega do osmega mesta pa so bile razlike minimalne. Med naraščajniki pa je po dobrvi vožnji Tommaso Pilat (Devin) po napaki moral odstopiti.

Danes bo, prav tako v Sappadi, na vrsti prvi slalom v sezoni.

NOGOMET - 1. AL

Primorec proti Sovodnjam precej okrnjen

V taboru Primorca bodo pred danšnjim derbijem proti Sovodnjem - ob 14.30 v Trebčah - imeli precej težav s postavo. Po petkovem treningu takoj trener Aldo Corona ne bo imel na razpolago štiri nogometne. Brata Cappai, Bertocchi in Sabadin so poškodovani. »Nicolas Cappai se je poškodoval na sredini prijateljski tekmi proti Trieste Calciu. Še dobro, da bosta znova na razpolago Moscolin in Antonaci,« je dejal predsednik Darko Kralj. Primorčevi nogometni so po krajšem odmoru začeli trenirati po novem letu. Odigrali so dve prijateljski tekmi. Poleg proti Trieste Calciu so igrali še proti San Luigiju. 2. AL: San Canzian - Fogliano Turriaco 1:1.

DEŽELNI MLADINCI

Kras iztrgal točko, okrnjena Vesna izgubila v Tržiču

Fincantieri - Vesna 3:0 (1:0)

Vesna: Ghira, Terzon, Vidoni, Tanteri (De Pasquale), Cerkvenic, Viviani, Candotti, Boneta, Stancich (A. Marjanović), Madotto, Zudek (Purič). Trener: De Castro.

Kriški nogometni so tokrat nastopili v okrnjeni postavi zaradi poškodb in bolezni. Kljub temu so v prvem polčasu uspešno zadržali nasprotnikov napad, ki je prebil kriško obrambo šele v 43. minutah. V drugem polčasu so prav tako De Castrovi varovanci začeli spodbudno. Po desetih minutah pa si je poškodoval koleno De Pasquale; ker trener ni imel na razpolago drugih menjav, je Vesna moral održati glavnino drugega dela v desetih in v tem sestavu ni uspela zaustaviti Tržičanov.

Kras - Zaule 1:1 (1:0)

Strelec: Bovino v 28. min.

Kras: Paolich, Rossone (Pečar), Bianco (Nikolovski), Krizman, Cinque, Ridolfi, La Pasquala (Visca), Vesnaver, Furlan, Bovino (Caselli), D'Aliesio. Trener: Cinque.

Kras je na prvi povratni tekmi igral nedoločeno. »Ekipa je igrala zelo dobro in je dala vse od sebe,« je po tekmi navdušeno dejal trener Cinque. V prvih minutah je na igrišču prevladala nasprotnikova premoč. Zaule si je prislužila kar tri priložnosti za gol. Neuigrani Kras je nato prevzel pobudo v svoje roke in solidno odigral prvi polčas. Igra se je odvijala predvsem bočno. Režiser igre pa je bil Peter Ridolfi, ki se je boril do konca tekme in večkrat dobro posegel tudi v fazu obrambe. V 30. minutah drugega polčasa je nasprotnik napadalec na pamet streljal v vrat in popolnoma presenetil vratarja, tako da se je žoga znašla v vratih. Kras pa je vztrajal do konca in si prislužil še eno odlično priložnost za gol. Tokrat je bil nevaren napadalec Visca, ki je, po bočnem predložku, zadel prečko. (mip)

Ostali izidi: Cervignano - Costalunga 2:1, Ronchi - Romans 1:1, S. Andrea - Muggia 0:4, S. Luigi - Ponziana 6:0, Ts Calcio - Audax 6:0.

Veterani na Varmostu

Včeraj so svoje nastope začeli tudi veterani. Na Varmostu so tekmovali v veleslalomu. Nastopili so izključno veterani Devina in tekmovalci Brdine, med katerimi je bil v kategoriji A najhitrejši Fabio Colovini (32.), prvi v kategoriji A1; le nekaj stotink za njim pa sta v cilj prislužila še Alex Pernarich (Devin, 34., 9. v kategoriji A2) in Piero Perti (Brdina, 35., 5. v kat. A5). Roberto Greco pa je bil drugi med masterji B7.

Ostali: 40. Corrado Ciuch (9. v kat. A4), 44. Claudio Škerk (10. v kat. A5), 47. Franco Parmesan (10. v kat. A4), 51. Lucio Musina (11. v kat. A5).

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 20.20** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Pepe akrobat
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Dok.: Da Da Da in musica **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Variete: Easy Driver **10.00** Variete: Linea verde Orizzonti **10.30** Variete: A Sua immagine **12.20** Variete: Linea verde **13.30** Dnevnik, vremenska napoved in Focus **14.00** Variete: Domenica in... L'Arena **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Igra: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.30** Nan.: Il restauratore **23.40** Dnevnik - kratke vesti **23.45** Aktualno: Speciale Tg1 **0.50** Nočni dnevnik **1.00** Variete: Applausi

Rai Due

6.00 Nan.: Cuori rubati **6.30** Variete: Lampi di genio in Tv **7.00** Risanke **9.20** Talent show: Social King 2.0 **10.15** Rubrika: Ragazzi c'è Voyager! **10.50** Aktualno: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Talk show: Quelli che aspettano... **15.40** Variete: Quelli che il calcio **17.10** Šport: Rai Sport - Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Lasko **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS

21.45 Nan.: Charlie's Angels **22.35** Šport: La Domenica Sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Variete: Sorgente di vita

Rai Tre

7.10 Dok.: La grande vallata **8.00** Film: Volevo essere amata in un letto d'ottone (glasb., ZDA, '64, r. C. Walters) **10.05** Nan.: Doc Martin **10.55** Aktualno: Tgr EstOvest **11.15** Aktualno: Tgr Mediterraneo **11.40** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik, sledi Tg3 Persone **12.25** 1.00 Aktualno: TeleCamere **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Rubrika: Il Capitale di Philippe Daverio **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2h **15.05** Dok.: Alle falde del Kilimangiaro **17.55** Per un pugno di libri **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa **21.30** Aktualno: Pre-sadireta **23.35** Dnevnik in deželni dnevnik **23.50** Show: Lilit - In un mondo migliore **0.50** Dnevnik

Rete 4

7.30 Nan.: Magnum P.I. **8.05** Dok.: Parco nazionale della Calabria **8.45** Reportaža: Storie di confine **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Aktualno: Life **15.00** Film: Fermati, o mamma spara (kom., ZDA, '92, r. R. Spottiswoode) **16.50** Film: Walker Texas Ranger: Colpo grosso a Fort Worth (pust., ZDA, '93, r. V. Vogel) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Il profumo del mosto selvatico (rom.,

ZDA, '95, r. A. Arau, i. K. Reeves) **23.45** Film: Mary Reilly (dram., ZDA, '96, r. S. Frears, i. J. Roberts) **1.50** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti **10.00** Film: Tentazioni d'amore (kom., ZDA /00, r.-i. E. Norton) **12.45** 13.40 Resnič: show: Grande Fratello 12 **13.00** Dnevnik **14.00** Film: Scherzi d'amore (dram., ZDA, '04, r. S. Larry, i. C. Lahti) **16.15** Variete: Domenica Cinque (v. F. Panicucci) **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.20 Show: Paperissima Sprint **21.30** Nan.: Distretto di polizia 11 **23.40** Aktualno: Terra! **0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Fantaghirò **7.50** 11.50 Risanke **10.55** Nan.: Power Rangers Samurai **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato **14.00** Film: L'isola misteriosa (fant., ZDA, '05, r. R. Mulcahy) **16.40** Film: Air Bud 2 - Eroe a quattro zampe (kom., ZDA, '98, r. R. Martin) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.10** Film: Un principe tutto mio (kom., ZDA, '04, r. M. Coolidge, i. J. Stiles)

21.30 Film: Hitch - Lui si che capisce (kom., ZDA, '05, r. A. Tennant, i. W. Smith) **23.50** Nan.: Così fan tutte **0.15** Šport: Controcampo - Linea notte

Tele 4

7.30 Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Dok.: Italia da scoprire **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **11.00** 20.20 Rotocalco ADNKronos **11.30** 16.45 Dok.: Piccola grande Italia **12.00** Šport: Ski magazine **12.30** Dok.: Borgo Italia **13.00** Aktualno: Fede, perché no? **13.05** Aktualno: Camper Magazine 2012 **13.25** Dok.: Samoa, l'isola del tesoro **14.10** Talk show: A tambur battente

15.00 Glasba: ...Madame Butterfly **15.05** Lirika: Cavalleria Rusticana **17.10** Videomotori **17.25** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgie **20.10** Aktualno: Musa Tv 2012 **20.20** Aktualno: Rotocalco Adnkronos **21.00** Dnevnik **21.30** Film: Nobody knows anything (kom., r. W. Tannen, i. B. Stiller) **21.00** Dnevnik **23.30** Film: La vita ricomincia (lt., r. M. Mattoli, i. A. Valli) **1.00** Aktualno: Sky Magazine

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno:

tualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Rubrika: m.o.d.a. **10.40** Dok.: La7 Doc **11.40** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Ma anche no (v. A. Piroso) **17.05** Film: Against the ropes (dram., ZDA, '04, r. C. Dutton, i. M. Ryan) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: Sotto silenzio (triler, ZDA, '01, r. T. McLoughlin, i. A. Garcia) **23.35** Film: Terra e libertà (dram., V.B./Šp., '95, r. K. Loach, i. I. Hart)

Slovenija 1

6.40 Kultura (pon.) **7.00** 18.40 Risanke in igrene nanizanke za otroke **10.55** Izvir(ni) **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdruj! (pon.) **15.10** Prvi in drugi **15.25** 23.30 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz Srednje Evrope **16.00** Dok. serija: Z Bruceom Parryjem po Amazoniji **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerje? **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Slovenski avto leta 2012 **21.30** Dok. portret: Velikani našega prostora **22.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **22.40** Slovenski magazin **23.35** Dnevnik, Zrcalo tedna, vremenska napoved, športne vesti **0.50** Dnevnik Slovencev in Italijci **1.15** Infokanal

Slovenija 2

7.30 Skojo čas (pon.) **7.40** Globus (pon.) **8.15** Imago Sloveniae - Moški komorni zbor iz Bolgarije: Pravoslavna glasba **9.00** Film: Kino Kekec - Disko črvi **10.05** Alpsko smučanje: SP, slalom (M), 1. vožnja **11.35** Alpsko smučanje: SP, superveleslalom (Ž) **12.45** Biatlon - SP, Zasledovalno (Ž) **13.20** Alpsko smučanje: SP, slalom (M), 2. vožnja **14.00** Nordinjsko smučanje: SP, Poleti **16.00** Nordinjsko smučanje: SP, Ekipni sprint (M in Ž) **16.30** Biatlon - SP, Zasledovalno (M) **17.20** Judo **18.10** Rokomet **19.50** Žrebanje lota **20.00** Nad.: Mali širni svet **21.25** Dok. odd.: Potovanje za končne zime **22.45** Kratka igr. film: Nerazumljivosti **23.00** Kratka TV-igra: Boben usode **23.10** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.05 21.30 Žarišče **7.30** 15.50 Svet v besedi in sliki **9.30** 15.04 Na tretjem... **11.40** Pogledi Slovenije (pon.) **13.10** 18.15 Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **14.00** Posebna ponudba (pon.) **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** TV Dnevnik - z znakovnim jezikom **19.55** Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski pregled kronike **21.05** Zrcalo tedna (pon.)

Koper

12.30 Dnevni program **12.45** SP in AS: Slalom (M) **14.15** Čezmejna Tv **14.25** Vsedanes - svet **14.40** Tednik **15.10** »Q« - Trenovska oddaja **15.55** Sredozemlje **16.25** Ena zgodba, eno življenje: Vlado Benussi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 21.50, 23.40 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. odd.: Sibirija - Med življnjem in peklom **22.05** Nedeljski športni dnevnik **22.20** Rokomet: EP Poljska - Srbija, posnetek **23.55** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** 9.20, 10.10 Risane sezone **8.55** Ris. film: Jagodka **9.45** Otr. zab. odd.: Tv Cirka čara **10.45** Nan.: Talenti v bledu **11.35** Nan.: Razočarane gospodinje **12.25** Nan.: Dobra mačka **12.55** Film: Kniga zvezd (ZDA) **14.35** Resnič. serija: Kuhamojo po domačem **14.55** Resnič. serija: Prevonomko kopalnico **15.25** Resn. serija: Kuhamski mojster **16.20** Resn. serija: Ko pospravlja Kim **16.55** Film: Dolga pot domov (ZDA) **18.50** Ljubezen skozi želodec (hra na in pijača) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Nedeljski film hit **21.50** Film: Brezpogojna ljubezen (ZDA) **0.00** Film: Dolga pot domov (ZDA) **2.45** 24UR (pon.)

Kanal A

7.45 TV prodaja **8.00** 14.30 Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** Hum. nan.: 10 razlogov, zakaj te sovražim **9.20** Film: Križar **11.00** 19.05 ŠKL, mladinska oddaja **11.55** Hum.

nan.: Brata **12.20** Hum. nan.: Dokler naju smrt ne loči **12.45** Film: Tu na Zemlji **15.30** Film: Tišina **17.10** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Naj reklame **18.30** Norci na delu **20.00** Film: Vohunske spletke

21.10 Film: Steklena hiša 2 **23.45** Nan.: Terminator **0.30** Dok. serija: Šola seksa **1.20** Love Tv **3.20** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 otroški kotiček: ANA-TOMI-JA, piše Maja Gal Štromar; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjan); 11.40 Vera in čas; 12.00 Primorski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrske srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Debatno srečanje z naslovom Demokratično izvoljeno predstavništvo. Sodelujejo Tamara Blažina, Igor Gabrovec, Igor Kocijančič, Ruđer Pavišić, Drago Štoka in Samo Pahor. Moderatorja bosta Marij Čuk in Dušan Udrović; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska odd

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.20 Čezmejna Tv: Senjam beneške piesmi - Stisni me - Daniele Capra
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

6.10 Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik **6.45** Aktualno: Unomattina **7.00** Dnevnik in vremenska napoved **7.30** Dnevnik L.I.S. **8.00** 9.00 Dnevnik **9.05** Aktualno: I Tg della Storia **9.30** Dnevnik Flash **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Dnevnik Focus **14.10** Variete: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik in Parlament **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.35 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kvizi: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Nan.: Anita Garibaldi **23.15** Aktualno: Porta a porta **1.00** Nočni dnevnik, vremenska napoved in Focus **1.40** Aktualno: Sottovoce

6.30 Risanke: Cartoon flakes **9.30** Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Desperate Housewives - I segreti di Wisteria Lane **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11.20.30** Dnevnik **21.05** Variete: Sempre più convinto...dalla cantina al Sistina **23.10** Dnevnik **23.25** Nan.: L'ispettore Colandro **1.10** Dnevnik Parlament

7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Talk show: Apprescindere **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Cz Fuori Tg **12.45** Aktualno: Mai dire Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

21.05 Film: Il mondo dei replicanti (fant., ZDA, '09, r. J. Mostow, i. B. Willis) **22.13** Film: Banlieue (akc., Fr, '04, i. D. Belle) **0.00** Nočni in deželni dnevnik **1.15** Film: Je suis Simone La condition ouvrière (dram., It., '09, r. F. Ferraro, i. G. Giuliani)

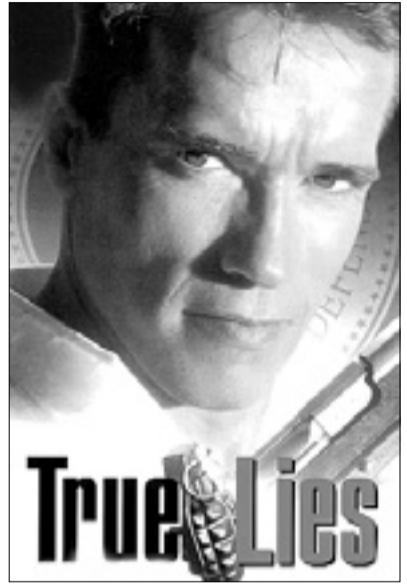

7.30 Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Monk **10.50** Aktualno: Ricette

REŠITEV (14. januarja 2012)

Vodoravno: osvobojenost, stenotipisti, pater, monter, R. E., AP, D. I., K. S., stratonavt, Neal, Li, Erie, Šmarna gorja, Ind, pokal, Utah, Ir, Ariege, akant, Pasadena, Jensen, lame, Bine, E. N., D. G., sat, Aretha, D. R., vodomet, iks, tir, izorahija, opasnik, analfabetizem, Tinkara, ladjar, ži, Aca, Arta, K. T.; na sliki: Štandrež.

di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.50** Film: Il commissario Cordier - Un avvocato scosso (krim., Fr, '01, r. J.P. Vergne) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tewas Ranger

21.10 Film: True lies (akc., ZDA, '94, r. J. Cameron, i. A. Schwarzenegger) **0.10** Film: The Corruptor - Indagine a Chinatown (akc., ZDA, '99, r. J. Foley, i. C.Y-Fat) **1.50** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino Cinque **9.55** 21.10 Resnič. show: Grande Fratello 12 **10.00** Dnevnik - Ore 10 **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.05** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iaccetti) **21.10** Resnič. show: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi) **0.15** Variete: Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.00 Risanke **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Nan.: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.30** Nan.: Camera Café **16.20** Nan.: The Middle **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.45** Kvizi: Trasformat **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI - New York **23.00** Nan.: White Collar **0.50** Variete: Modamania **1.25** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Dok.: Italia da scoprire **9.00** Dok.: Captain Cook Cruises **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Nan.: The F.B.I. **12.50** Variete: Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.30** Dok.: Luoghi magici della terra **16.00** Šport: Ski magazine **16.30** Dnevnik **17.00** Risanka **19.10** Variete: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.05** Variete: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportivamente **22.00** Košarka: Pallacanestro Trieste - Pallacanestro PMS Torino **23.02** Nočni dnevnik **0.00** Koncert: Voci dal Ghetto

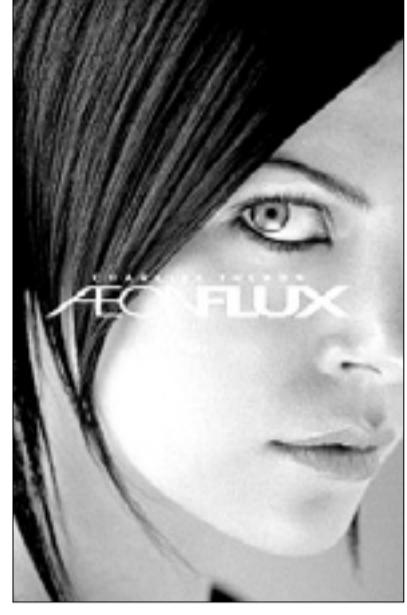

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.10** Gospod: L'aria che tira **12.30** Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Il dominatore (dram., ZDA, '62, r. G. Green, i. C. Heston) **16.15** Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.30** 1.30 Variete: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.05 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.45** Aktualno: InnovatiON **0.20** Dnevnik **0.30** Aktualno: (ah)Piroso

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** 18.35 Risanke **10.40** Iz popotne torbe (pon.) **11.00** Igr. nan.: Polna hiša živali (pon.) **11.30** Sprehodi v naravo **12.00** 15.00 Poročila **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Slovenski magazin **13.55** Na lepše (pon.) **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Intervju (pon.) **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** 1.05 Duhovni utrip **17.40** Pogled na... **17.55** Nad.: Janja **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved **23.05** Podoba podobe **23.35** Koncert: Pihalni kvintet Slowind

Norci na delu (pon.) **8.55** Družina za umret (hum. nan.) **9.20** 13.45 Vsi županovi može (hum. nan.) **9.45** 15.55 Pa me ustrelil (hum. nan.) **10.10** 16.20 Nan.: Tekšaški mož postave (pon.) **11.00** Astro Tv **12.00** 18.55 Nan.: Newyorški gasilci (pon.) **12.50** Tv prodaja **13.20** Nora Pazi, kamera! **14.05** Film: Klik - za popolno življenje **17.05** Film: Guru ljubezni (ZDA) **18.35** Pazi, kamera! **17.10** Na kraju zločina: New York (nan.) **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Zmeda na poštnem vlaku **21.55** Nan.: Spartak - Kri in pesek (ZDA)

22.55 Film: Aeon Flux **0.35** Dok. serija: Šef pod krinko (ZDA)

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.30 Zabavni infokanal **11.00** Dobro jutro (pon.) **13.45** Dok. odd.: Od solz do smeha **14.50** Sobotno popoldne (pon.) **16.10** Hum. nan.: Pri Pearsonovih **16.35** Črno-bele časi **17.05** Dober dan, Koroška **17.40** Rokomet **20.00** Žrebjanje 3x3 plus 6 **20.10** Rokomet **21.30** Nad.: Rembrandt in jaz **22.20** Na utrip srca **23.35** Film: Vampirska ljubezen (pon.)

6.00 10.00, 19.55 Sporočamo **8.00** Poročila Tvs1 **9.10** 21.30 Žarišče **10.30** Poročila Tvs1 **11.05** 20.40 Na tretjem... **12.30** Poročila Tvs1 **13.15** Utrip (pon.) **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **14.05** Tedenski pregled kronike **16.00** Poročila Tvs1 **17.00** Tedenski napovednik **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **22.00** Tednik (pon.)

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **15.30** Koncert - resna glasba **16.00** Vesolje je **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.20 Športna mreža **18.20** Presek **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Risanka: Mala Nell **20.00** Sredozemlje

20.30 Artevisione - pripravila Laura Via-nello **21.00** Meridiani - aktualna tema **22.15** Kino premiere **22.30** Športel **23.50** Čezmejna Tv - TDD

6.50 9.05, 10.15, 11.35 Tv prodaja **7.20** 17.30 Nad.: Zmagoslavje ljubezni **8.10** 14.40 Nad.: Pola **9.20** Resnič. serija: Prenovimo kopalnico **9.45** Resnič. serija: Ko pospravlja Kim **10.40** Resnič. serija: Kuharski mojster **12.05** Resnič. serija: Čista hiša **13.00** 24UR ob enih **14.00** Jamie - obroki v pol ure (kuharska serija) **14.30** Nad.: Pola La Pola **15.25** Nad.: Moji dve ljubezni **16.25** 17.10 Nad.: Eva Lüna **17.00** 24UR popoldne **18.25** Ljubezen skozi želodec (kuharska odd.) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Mama sin Mama's Boy (ZDA) **20.20** 24UR zvezdar **22.30** Nan.: Račočane gospodinje **23.20** Nan.: Mentalist Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 1

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **14.00**, **18.00**, **21.00**, **23.00**, **0.00** Poročila; **6.10** Rekreacija; **6.45** Dobro jutro, otroci; **7.00** Kronika; **7.30** Pregled tiska; **7.40** Vrčevalni nasveti; **8.05** Svetovalni servisi; **9.10** Dobra glasba, dober dan; **9.30** Junaki našega časa; **10.10** Med štirimi stenami; **11.45** Pregled tujega tiska; **12.05** Na današnjem dan; **12.10** Ura slov, glasbe; **12.30** Nasveti; **13.00** Danes do 13.ih; **13.20** Osmrtnice in obvestila; **14.30** Eppur si muove; **15.00** Radiodane, jutri; **15.30** DIO; **16.15** Obvestila; **17.00** Studio ob 17-ih; **19.00** Dnevnik;

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Petkova premiera nove domače produkcije

Tartuffe - ko se sesuje vera v sistem lažnih vrednot

Obilica raznolikih in nasprotujučih se elementov v Tartuffu, ki si ga je zamislil režiser Samo M. Strelec

Tartuffe, J.B.P. Molière
Prevajalec Oton Župančič
Režiser in scenograf Samo M. Strelec
Kostumografka Marita Čopo
Avtor glasbe Dinko Appelt
Oblikovalec videa Antonio Giacomin
Lektor Jože Faganel
Igrajo Miranda Caharija, Vladimir Jurc, Maja Blagovič, Primož Forte, Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek, Luka Cimprič, Branko Šturbej, Lara Komar, Sergej Verč, Vojko Belšak, Natali Papinutti, Alen Kermac, Andraž Jug

Molièrova komedija Tartuffe govori o zelo resnih stvareh. V njej ne gre samo za z ostro satiričnostjo naslikanega svetohlinca, ki z besedami nagovarja h krepoti in vzdržnosti, medtem ko se sam predaja vsem našladam. In tudi ne samo za smešenje naivneža, ki mu verjame, temveč v veliki meri tudi za človekovo nemoč, da bi se ubranil vsiljevanja sistema lažnih vrednot ne da bi plačal ceno trpkega nezaupanja v vsakogar, ki ponuja ideale, s katerimi življenje dobri smisel. Pa tudi komedijski zaplet drsi k tragičnemu koncu s popolnim uničenjem lahkovernega naivneža, ki ga je svetohlinec presleplil, da se je odstujil družini, mu predal svoje imetje in mu zaupal tudi osebno varnost: njega in njegovo družino reši le nepričakovani poseg oblasti, ki v naslovem jušaku prepozna znanega zlikovca.

Na tej trpkosti v veliki meri slovi odčitava režiserja Sama M. Streleca za postavitev v produkciji Slovenskega stalnega gledališča, ki je bila premierno uprizorjena v petek, 13. januarja, v veliki dvorani tržaškega Kulturnega doma.

Kakorkoli že, s Tartuffom je veliki franski komediograf ustvaril lik, ki značilno ponazarja eno od negativnih plati človeške družbe, tako da je v mnogih jezikih ime naslov-

Posnetka iz najnovješe produkcije SSG

KROMA

nega junaka postal sinonim za hinavca, ki za svoje skrite nepoštene cilje hlini plemenita čustva, zlasti religiozna. Vsekakor je bilo Molièru veliko do komedije, ki je od vsega začetka naletela na veliko nasprotovanje francoskih cerkevnih predstavnikov in na posledično cenzuro, čeprav je bila papeževemu odposlancu všeč. Zlasti pa je bila všeč kralju Ludviku XIV., ki je januarja 1699, štiri leti po uprizoritvi prve verzije, izdal dovoljenje za uprizoritev.

V postaviti režisera Sama M. Streleca je nekako čutiti vse ozadje nastajanja komedije, zlasti zaradi obilje skrajno raznolikih elementov, ki se pojavi na odru, še preden se predstava začne: strežnika v livrji iz sedemnajstega stoletja s kratkimi nogavicami nemogočih barv, sugestija Rodinovega Misleca na dnu odra in na platnu za njim, na katerem se vrti še veliko predmetov, ki ne spadajo zraven, dalje divji rokovski ples nekaterih nastopajočih, strastno-nežni šanson, igralci v kostumih, ki se navezujejo na raznolike oblačilne kode, katerih značaj ne ustreza značajem igran-

nih likov, denimo lahkovni naivnež Orgon v kostumu in z našminkano masko igralca iz sedemnajstega stoletja, njegova žena Elmira v elegantni večerni obleki, sin Damis kot pun-

kovski obritoglavec, hči Marjana in njen zaročenec Valer kot sodobna yuppieja, strežnica Dorina v kratkem krilcu seksi natakaric iz opolzkih vartejskih skečev, da o Orgonovem

svaku Kleantu našemljenem v zlatega amorčka sploh ne govorimo.

Marsikateri element se vrh vsega dobesedno bije s časovno močno zaznamovanim prevodom Otona Župančiča v rimanih aleksandrincih. V nadaljevanju predstave množica neuškaljenih elementov vendarle najde določeno harmonijo, marsikateremu igralcu uspe dati smisel kostumu, v katerega je oblečen, v nekaterih prizorih se ne razoveda samo zaplet komedije, temveč celosten značaj nastopajočih.

Še zlasti je bogato značajsko obarvan lik naslovnega junaka, ki ga igra Branko Šturbej: iz njegovega obraza in iz njegovih gibov kar žari Tartuffova pokvarjenost in laživost, kar poudarja tudi izredno dognan kostum. Vladimir Jurc, ki igra lahkovnega Orgona, v svoji vlogi nakazuje ne samo samozavestnega odličnjaka, temveč hote tudi tradicijo igralstva v Molièrovih časih. Maja Blagovič je elegantna gospa, ki ve, katero je njeni mesto v družbi. Primož Forte, Nikla Petruška Panizon in Romeo Grebenšek so kot Damis, Marjana in Valer predstavniki današnje mladine; Lara Komar kot Dorina uspešno združuje značajske poteze pametne strežnice Molièrovih komedij in sodobnega dekleta; Luka Cimprič igra Orgonovega preudarnega svaka Kleanta; Miranda Caharija je tipična stroga starejša gospa; Vojko Belšak v kratki vlogi policijske uradnice, ki na koncu aretira Tartuffa, kar ponazarja celotno policijsko oblast.

Skratka, v predstavi, v kateri preveč raznoliki elementi na začetku begajo gledalca, nekateri od marsikaj nasprotujučih si simbolnih znakov na koncu vendarle dobijo svoj smisel kot, denimo, široki, v križ postavljeni progi iz drobnih belih kroglic: jasnost njunih obrisov se ves čas razblinja, ko igralci stopajo po njih, čeprav jih strežnika stalno obnavljata, ko pa v Orgonu razpadne sistem lažnih vrednot, ki jih je ustvaril Tartuffe, progi postaneta brezobličen kup. Predstavo vizualno dopoljuje nazorni video, ki na platnu v ozadju nadomešča kulise in včasih ponavlja dogajanje pred njim. (bov)

prej do novice

www.primorski.eu

GLEDALIŠČE VERDI - Klub hudim finančnim in upravnim težavam tržaške operne hiše

V torek premiera opere Anna Bolena

Tragično Donizettijevje opero režira Graham Vick, v naslovni vlogi nastopa Mariella Devia - V Trstu bo na sporedu do 28. januarja

V italijanski operi 19. stoletja najdemo zelo veliko število zgodb, ki opisujejo (največkrat nesrečne) usode zgodovinskih osebnosti: zakaj prevladuje tuji liki, je vprašanje, ki najde odgovor v izredno strogi cenzuri tiste dobe; najmanjšemu namigu, ki bi lahko kakorkoli prizadel, če ne ravno žalil ali zasenčil vladajoče osebnosti, se je bilo treba brez pogojno izogniti, zato so operni skladatelji - od Rossinija preko Bellinija in Verdija - raje segali po tuji literaturi.

Gaetano Donizetti ni bil izjema in se je spremeno rešil problemov, ki so nekaterim kolegom hudo otežili delo (najbolj znan primer je Verdijev Rigoletto, cigar naslov in libretto sta naletela na vsakovrstne prepovedi). V izredno hitrem delovnem tempu si skladatelj ni mogel privoščiti zastopajev, saj je v razmeroma kratki življenjski dobi spisal preko sedemdeset oper in sato prislužil vzdevki Dazzinetti, češ, prenaglieno snovanje pomeni rutinsko in ceneno produkcijo. Kvaliteta ogromnega opusa je res nihajoča, toda vsaj pet ali šest oper, tako tragičnih kot komičnih, so di v sam umetniški vrh 19. stoletja.

V nosilni vlogi bo nastopila Mariella Devia

ARHIV VERDI

V hlastavem iskanju zgodb, ki bi lahko postale uspešnice, je skladatelj kar štirikrat segel v zgodovino angleške dinastije Tudor: najšibkejši člen Tudorske četverice je nedvomno Il castello di Kenilworth, blesti pa trojica angleških kraljev, ki jo sestavljajo Roberto Devereux, Maria Stuarda in Anna Bolena. Nobena morda ne dosega absolutne dovršenosti, s katero je škotska Lucia Di Lammermoor postala nesmrtna umetnina, v vsaki pa najdemo vsaj nekaj vrhunskih potez, ki upravičujejo obstanek teh oper v repertoarju.

Tudi Anna Bolena je nastala v naglici: slab mesec je Donizetti potreboval, da je uglasbil libretto zvezstega in tankočutnega sodelavca Feliceja Romanija ter izpolnil naročilo milanskega gledališča Carcano, kjer je opera doživelu premiero 26. decembra 1830. Uspeh je bil navdušujoč, saj je skladatelj znal zelo pre-

pričljivo naslikati nasilni lik Henrika VIII., cigar ljubezenske muhe so ugonobile vrsto nedolžnih žena, objestni kralj pa postane v igri stranska osebnost, kajti komponistovo pero je našlo najlepši navdih v nežno tragičnih dimenzijah ženske duše. Duet med Anno in njeno prijateljico, žal tudi tekmoči Giovanno, so med najlepšimi trenutki opere, ki doseže višek v lirske zasanjanosti na smrt obsojene Anne.

Po dolgih desetletjih zasenčenja je v petdesetih letih minulega stoletja lepote opere ponovno razkrila Maria Callas; njej je sledila vrsta sopranistk, ki so razumele lekcijo enkratne interpretke: ne gre le za koloturno petje, za iskanje zunanjega blišča v najvišjih notah, temveč za izredno ekspresivno oblikovanje čustev, ki jih je Donizetti uglasbil z nadve srečno roko.

Tržaško gledališče Verdi pretresajo hude težave finančnega in upravnega značaja: že nekaj mesecev je opera hiša pod komisarsko upravo in se trudi, da bi izpeljala program, ki je bil začrtan za leto 2012. Sredstva so vedno bolj omejena, tako orkester kot zbor številčno zreducirana, kaj-

ti sedanji položaj ne dovoljuje sklepanja pogodb za določen čas, ki bi krile fiziološke potrebe. Optimizem je nujno potreben, zato gledališče upa na čim večjo podporo mesta in institucij, ki bi lahko zagotovile preizvedbo v prek dvesto let stare ustanove.

Anna Bolena bo odprla operno sezono 2012 v torek, 17. januarja, ob 20.30 s postavljivo, ki je nastala v koprodukciji z Areno iz Verone. Scene in kostume je nariral Paul Brown, režiser je slavni Graham Vick, luči bo upravljal Nino Napolitano, dirigiral bo kanadski mojster Boris Brott, v naslovni vlogi pa bo na premieri in v nekaterih ponovitvah pela veteranka, sicer pa še vedno žlahtna belkantistka Mariella Devia, njena dvojnica bo Cinzia Forte. Henrik VIII bo Luiz-Ottavio Faria, Giovanna di Seymour izmenično Laura Polverelli in Rossana Rinaldi, Percyja bosta pela tenorista Celso Albelo in Deniz Leone, pevsko zasedbo dopolnjujejo Elena Traversi, Federico Benetti in Max Rene Cosotti. Tržaški zbor pripravlja Paolo Vero.

Anna Bolena bo na tržaškem odru do 28. januarja.

Katja Kralj

NAŠI BRALCI? VSAK DAN V FOKUSU.

Poljanka Dolhar, novinarka

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej.

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo "**Spomini na leto 1945**"
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

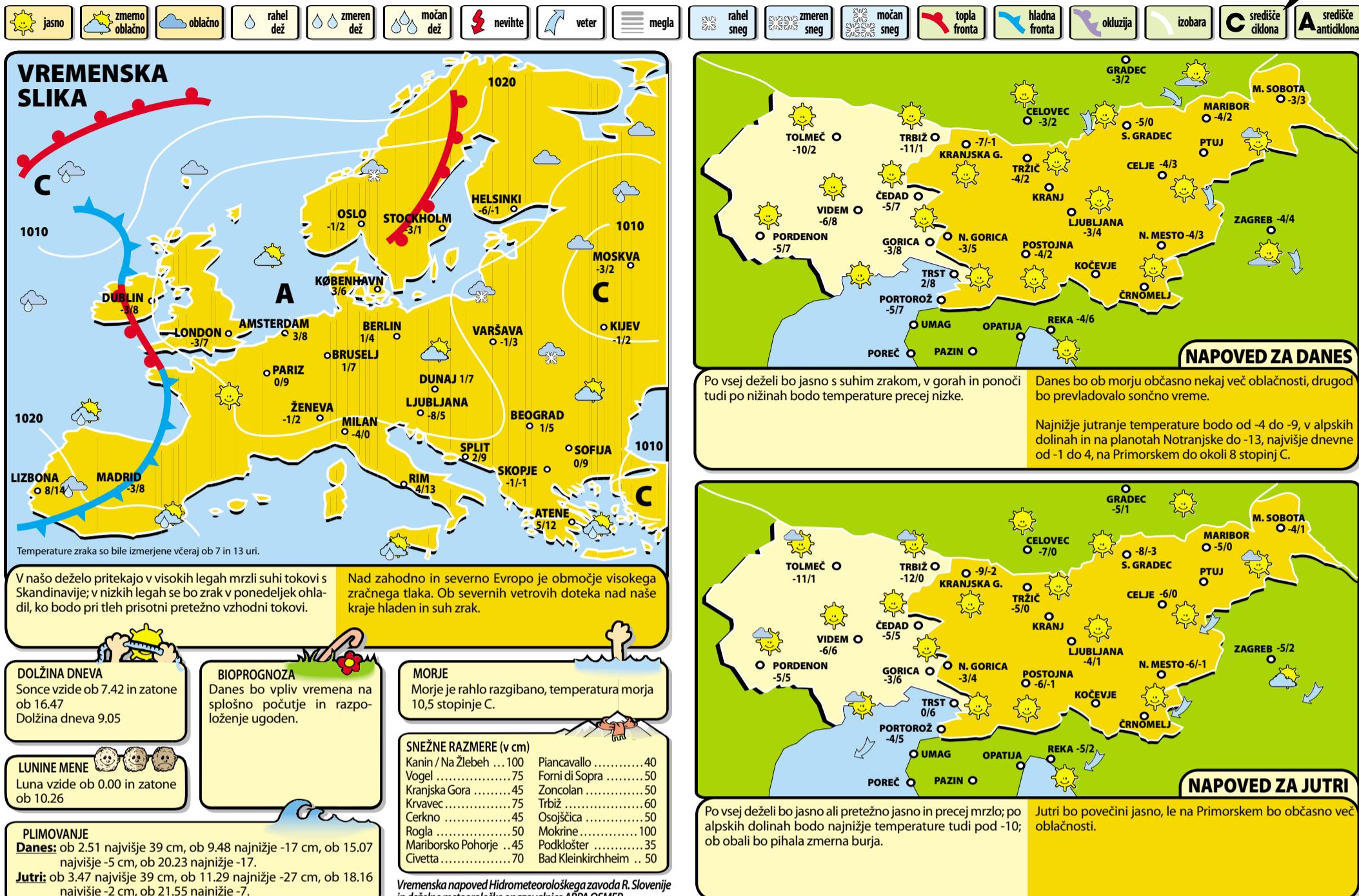
Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP d.o.o:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

PISMO IZ PARIZA - Bogata postavitev muzeja Branly

Razstava o starodavnih, a zelo trdoživih stereotipih

PARIZ - Nekoč je veljalo predanje, da je Evropa center vsega - razvoja, znanja, civilizacije - in da so vse ostalo le divjaki. Ko so Evropeji potovali in spoznavali druge kontinente, so si prisvojili zemljo in podjarmili ljudstva. Nekaj teh eksotičnih »primerov« so prinesli domov kot zanimivost oziroma za zabavo v cirkusih, teatrib, kabaretih itn. Od 16. vse do 20. stoletja je bilo razstavljanje »eksotičnih ljudi« čisto normalna praksa; od leta 1800 do leta 1958 - zadnja tovrstna postavitev je potekala v Belgiji - naj bi si tovrstne predstave ogledala milijarda obiskovalcev.

To je bil tako razširjen fenomen, da je veliko prispeval k ustvarjanju odnosa do drugega in drugačnega. Muzej Branly je organiziral razstavo, da bi vsaj delno popravil to zlo in tudi stereotipe, ki so še danes živi. Postavitev je bogata, predstavlja na stotine objektov in številne projekcije filmov, predvsem pa je sad de-

setletnega raziskovanja in mednarodnega sodelovanja; zajelo je največje muzeje, kot so Prado, Musée des Arts Décoratifs de Paris, British Library, Victoria & Albert Museum, National Portrait Gallery, Muséum d'Histoire Naturelle itn. Mednarodno sodelovanje je dalo projektu širok razgled na to, kar so poimenovali »človeški zoološki vrt«.

V 15. stol. se je Evropa podala na dalja potovanja in odkrivanja ter tako prišla v stik z oddaljenimi kulturami. Takrat je bilo premikanje težavno in vsako ljudstvo je živelito veliko bolj izolirano kot danes: ljudje so se razlikovali po kulturi, običajih in tudi po fizičnem izgledu. Nekateri so bili tako drugačni,

da so se Evropeji odločili, da ne gre za ljudi, vsaj ne »ljudi z dušo«. Po principu evolucijske teorije so jih postavili na nižjo stopnjo razvoja in jim tako odvzeli pravice: zaslužnili so jih, ubiali, nekatere »primere« pa so kot zanimivost prinesli v Evropo. V 19. stol. se je takoj razvil nov žanr, etnični spektakel, kjer so razstavljalci »divjake« kot zveri ali pošasti. Te predstave so bile izredno priljubljene in kaj kmalu so se preselile v večje teatre; od leta 1870 vse do druge svetovne vojne so se nekateri specializirali v etničnih spektaklih: Crystal Palace v Londonu, Folies Bergère v Parizu, Panoptikum de Castan v Berlinu itn. Med najbolj

znanimi predstavami je bila gotovo Divija Zahod Buffalo Bill, ki je globoko vplivala na konstrukcijo mita prerijskih indijancev. Te predstave so sploh ustvarile podobo divjaka, ki je nato postal v imaginariju ljudi; »primitivi« so igrali sami sebe, kot so si jih belci predstavljalci. Rojevali so se stereotipi. Še danes nekateri postavljajo druga ljudstva pod nižjo razvojno stopnjo, če že ne v rasnem smislu, pa vsaj glede razvoja.

Razvoj ne pomeni le tehnologije, znanost pa je že zdavnaj dokazala, da rase ne obstajajo; fizične karakteristike človeka so vezane na okolje in se lahko spremeniijo v teku ene same generacije. Gre za prilaganje, ki je človeku pomagalo, da se je tako razvil in razširil. Nekoč so te razlike presenečale, danes so vsakdanje. Človeškega zoološkega vrta in drugih stereotipov bi moralno biti že zdavnaj konec.

Jana Radovič

ITALIJA - Davčne kontrole

Po Cortini še Rim

Agenti Finančne straže v civilu kontrolirali izdajanje računov

RIM - Po Cortini je bil včeraj na vrsti Rim. 250 agentov Finančne straže je včeraj nenapovedano »okupiralo« središče italijanske prestolnice in nekatere zaledne predele. Patrulje finančnih stražnikov v civilu so kontrolirale izdajanje davčnih potrdil in računov v trgovinah in gostinskih lokalih zgodovinskega središča Rima, rimskega lida Ostia, območja Marconi-Colombo in Conciliazione-Cola di Renzo. Kot so sproščili z davčne uprave, se bodo kontrole v prihodnjih tednih nadaljevale v drugih predelih prestolnice in njene pokrajine.

Kot je včeraj poročala agencija Ansa, so finančni stražniki med včerajšnjo kontrolo zasegli 480.000 ponarejenih ur in očal, ki so jih odkrili v nekem nezakonitem skladnišču, ki so ga upravljali italijanski državljanji.

Na severu Kosova izbruhnili sponadi med kosovsko policijo in množico protestnikov

KOSOVSKA MITROVICA - Blizu mejnega prehoda Merdare na meji med Kosovom in Srbijo so včeraj izbruhnili sponadi med kosovskimi policisti in več sto protestniki, ki so nameravali postaviti blokade na mejnem prehodu. Policija je proti protestnikom uporabila solzivec in gumijevke, demonstranti pa so na policiste metali kamene. Po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug je bilo v sponadih ranjenih več ljudi, med njimi osem policistov. Policija je prijela več ljudi, med njimi tudi vodjo Samoopredelitev Kurtija.

Kosovski proalbansko nacionalistično gibanje Samoopredelitev je napovedalo, da bo postavilo blokade na prehodih Merdare in Bela Zembla, da bi preprečilo uvoz srbskega blaga, ker vlada v Prištini ni uresničila sklepov parlamenta o uvedbi političnih, gospodarskih in trgovinskih ukrepov proti Srbiji na podlagi recipročnosti. Tak sklep je decembra lani sprejel kosovski parlament na predlog tega opozicijskega gibanja.

V samomorilskem napadu v Iraku več kot 50 mrtvih

BASRA - V samomorilskem napadu proti skupini šiitskih romarjev v bližini Basre v Iraku je bilo včeraj ubitih najmanj 52 ljudi. Najmanj 90 ljudi je bilo ranjenih, med žrtvami pa so tudi ženske in otroci. Do napada je prišlo okrog 7. ure po srednjeevropskem času približno pet kilometrov iz Basre. Samomorilski napadalec, opremljen s pasom z eksplozivnim sredstvom, je romarem, ki so bili na poti v sveto mesto Karbalo, delil hrano, nato pa se je razstrelil, čeprav ga je policija rotila, naj tega ne stori. Preživeli romarji so po dogodku odšli v romarsko središče, posvečeno imamu Aliju kakih deset kilometrov zunaj Basre.

Po navedbah iraških policistov se je medtem v bližini Mosula zgodil še en napad, v katerem so bili ubiti trije policisti. Tudi v tem primeru so bili tarča na pada šiitski romarji, namenjeni v tamkajšnje romarsko središče.

Na Radiu BBC premiera še neslišanega Brahmsa

LONDON - Na tretjem programu Radia BBC bo svetovno premiero doživel nedavno odkrito klavirsko delo, ki ga je pred več kot 160 leti napisal skladatelj Johannes Brahms. Skladbo, dolgo komaj dve minut, je odkril britanski dirigent Christopher Hogwood ob pregledovanju rokopisov v ZDA. Kot sklepajo poznavalci, je Brahms skladbo z naslovom Albumblatt napisal leta 1853, ko je bil star 20 let. Predvajali jo bodo 21. januarja, zaključje posnetka pa bo nato v video obliki dostopno na spletni strani Radia 3.